

การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

พรรณิศา ชันเพ็ชร

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์

การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุค
ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2"

ของ พรรณิศา ชันเพ็ชร

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สกริพร เซวานชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2
ผู้วิจัย	พรรณนิศา ชั้นเพ็ชร
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เซาว์นชัย
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของคอลลีย์ กำหนดว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน และได้ทำการเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 15 คือ 45 คน เนื่องจากคาดว่าจะได้รับแบบสอบถามคืนประมาณร้อยละ 70 – 90 รวม 345 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีสกัดองค์ประกอบหลัก หลังหมุนแกนแบบมุมฉาก ด้วยวิธีแวนเดอร์เมออร์

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การขับเคลื่อนสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษา การมีภาวะผู้นำและใช้กลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา และการเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยี

Title	ANALYSIS OF THE COMPONENT OF PROFESSIONAL SCHOOL ADMINISTRATORS IN DIGITAL AGE OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER PHRAE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2
Author	Pannisa Kunpet
Advisor	Assistant Professor Sathiraporn Chaowachai, Ed.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Administration, Naresuan University, 2022
Keywords	professional school administrators in digital age, school administrators

ABSTRACT

The purpose of this research was to analyze the exploratory components factor of professional school administrators in digital age of school administrators in the digital age under the Phrae Primary Educational Service Area Office 2. The sample groups were school administrators and teachers under the Phrae Primary Educational Service Area Office 2 using the sample size determination of Comp - AL., & Lee determined that the sample of 300 people and increased the sample by approximately 15 percent, which is 45 people because it is expected that approximately 70 – 90 percent of the questionnaires will be returned, totaling 345 people. The tool used to collect data was a questionnaire. The statistics used in the data analysis were Exploratory Factor Analysis (EFA) by using the Principal Component Analysis (PCA) and Orthogonal Rotation by Varimax Rotation. The research results found that

The finding of this research revealed that components professional school administrators in digital age of school administrators in the digital age under Phrae Primary Educational Service Area Office 2 had 4 components including driving educational institutions with technology and innovation, creating a digital culture in education, leadership and use strategies for managing educational institutions and

technology leadership.

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เซาว์นชัย อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระเป็นอย่างสูง ที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและให้การ สนับสนุนช่วยเหลือด้วยความเอาใจใส่เข้าพเจ้ามาโดยตลอด จนงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตธูประชีวิน อาจารย์ประจำภาควิชา บริหาร วิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร รอง ศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนานวัตกรรมการ ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษยากาญจน์ โดพิทักษ์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร ดร.ธงชัย คำปวง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 นาย โสภณ สุธรรม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่แรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคุณภาพของ เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ให้ความอนุเคราะห์เสียสละเวลา ตอบแบบสอบถามที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พี่น้องนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา รุ่นที่ 33 และคณะศึกษาศาสตร์ ที่ให้การสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใดขอขอบพระคุณบิดา มารดา และญาติพี่น้อง ที่ช่วยเหลือให้คำชี้แนะให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมี จากการศึกษา ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

พรรณนิศา ชันเพ็ชร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
ประกาศคุณูปการ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล.....	20
การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบ.....	51
บริบทโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	71

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	78
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	79
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2	81
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ของ ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2.....	86
บทที่ 5 บทสรุป.....	100
สรุปผลการวิจัย.....	101
อภิปรายผลการวิจัย.....	102
ข้อเสนอแนะ.....	107
บรรณานุกรม.....	108
ภาคผนวก.....	112
ประวัติผู้วิจัย.....	150

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงองค์ประกอบของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ของ นักวิชาการ.....	37
ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุค ดิจิทัล.....	40
ตาราง 3 แสดงองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล	47
ตาราง 4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2565	73
ตาราง 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	79
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบการวิเคราะห์ องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2.....	82
ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) และ ค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity	89
ตาราง 8 แสดงผลการสกัดองค์ประกอบโดยวิธี Principal Component และหมุนแกนแบบ Varimax	90
ตาราง 9 แสดงค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) ค่าร้อยละของความ แปรปรวน Percentage of Variance) ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน(Accumulative Percentage of Variance) ของแต่ละองค์ประกอบ.....	91
ตาราง 10 แสดงผลการคัดเลือกตัวแปรในองค์ประกอบที่ 1.....	92
ตาราง 11 แสดงผลการคัดเลือกตัวแปรในองค์ประกอบที่ 2.....	94
ตาราง 12 แสดงผลการคัดเลือกตัวแปรในองค์ประกอบที่ 3.....	96

ตาราง 13 แสดงผลการคัดเลือกตัวแปรในองค์ประกอบที่ 498

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	71

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิวัฒนาการการศึกษาไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันต่างมีเพื่อปรับให้เข้ากับยุคสมัยของผู้คนในแต่ละยุค ปัจจัยที่ทำให้การศึกษามีวิวัฒนาการและมีการเปลี่ยนแปลงนั้นมีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกประเทศ ปัจจัยภายในเกิดจากความต้องการพัฒนาสังคมให้มีความเจริญและทันสมัย ส่วนปัจจัยภายนอกเกิดจากกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในด้านต่าง ๆ หรือกระแสโลกาภิวัตน์ ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมอย่างมาก การศึกษาสมัยใหม่จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาบุคคลทุกระดับให้มีความรู้ความเข้าใจต่อการปรับตัวเข้าสู่ความทันสมัย โดยการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศ สามารถปรับตัวให้เท่าทันในการเปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการศึกษา ซึ่งในดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่คุณภาพของนักเรียน การจัดการศึกษาของชาติจึงต้องเป็นการศึกษาตลอดชีวิตให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นการศึกษาที่สร้างชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตของคนไทยทั้งปวง ความเป็นโลกาภิวัตน์ในยุคปัจจุบันนั้นได้มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังที่ ธนกร จันทะนาม (2563, น. 43) กล่าวว่า โลกยุคดิจิทัล มีคุณลักษณะของการเป็นโลกที่ไร้พรมแดน ไม่มีขอบเขตที่แท้จริงในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศต่าง ๆ เป็นโลกที่แคบลง การเดินทางติดต่อสื่อสารรวดเร็วมากขึ้น ประหยัดเวลามากขึ้น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นโลกที่หมุนเร็วมากขึ้น มีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ที่มีความหลากหลายและสะดวกยิ่งขึ้นทำให้การใช้เวลาหนึ่งวันของมนุษย์เองสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้มากกว่าในยุคที่ผ่านมาอย่างมากมาย โดยคุณลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปดังกล่าวนี้เกิดขึ้นมาได้เนื่องจากมีตัวเร่งปฏิกิริยาเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ เทคโนโลยี

ปัจจุบันเทคโนโลยีไม่ได้เพียงแค่เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์เท่านั้น แต่ยังได้เข้ามามีบทบาทต่อการจัดประสบการณ์ ด้านการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ทั้งในรูปแบบที่บรรจุไว้ในระบบของสถานศึกษา เช่น ระบบของห้องสมุด ระบบของห้องเรียนอัจฉริยะนอกจากนี้ ยังเชื่อมโยงไว้ในรูปแบบของเทคโนโลยีแบบพกพา ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยอาศัยอุปกรณ์ที่มีขนาดเล็กลง เร็วขึ้น ดีขึ้นและถูกลง ดังที่ นवलจันทร์ จุฑาทักติกุล (2558, น. 79) ได้กล่าวว่า

เทคโนโลยีที่เรารู้จักกันดีนั้น คือ โมบายเทคโนโลยี หรือเทคโนโลยีเคลื่อนที่ เช่น โทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต และคอมพิวเตอร์พกพา โดยอุปกรณ์เหล่านี้สามารถเชื่อมต่อเครือข่าย อินเทอร์เน็ตได้ ทำให้การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา (2557, น. 61) ที่กล่าวว่า การสอนและการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษาที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากสถานศึกษาที่มีห้องเรียนหรือมีการสอน แบบดั้งเดิมเป็นการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีมากขึ้น มีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วของ เทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างความเป็นไปได้ที่จะก่อให้เกิดบางสิ่งบางอย่างขึ้นมาใหม่อย่างที่คาดไม่ถึง ในอดีต โดยห้องเรียนที่ทันสมัยจากเทคโนโลยีทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากขึ้น รวมทั้ง สิ่งที่เรียนมีความน่าสนใจ น่าตื่นเต้นขึ้นด้วย

การจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา มืออาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและสามารถยกระดับการจัดการ ศึกษาภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ยุธิน คนชื่อ (2562, น. 67) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น ปัจจัยสำคัญต้องมีการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องมีบทบาทหน้าที่ เกี่ยวพันกับการเสริมสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้นในสถานศึกษาประกอบด้วย การเสริมสร้างควมมีประสิทธิภาพ ของสถานศึกษา เป็นองค์การวิชาชีพการเสริมสร้างการตัดสินใจร่วม และการมีวิสัยทัศน์ร่วม การเสริมสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการ ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพ ของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากผู้บริหารมีคุณลักษณะ ที่ไม่เหมาะสมก็จะทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังส่งผล ต่อคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียน และประเทศชาติ

นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัลโดยจะต้องมุ่งพัฒนาให้ครูมีความรู้มีคุณลักษณะตามมาตรฐาน ด้านการใช้เทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล และผู้เรียนมีคุณลักษณะตามมาตรฐานด้านการใช้เทคโนโลยี ดังที่ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561, น. 10) กล่าวว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัลนั้นต้องนำไปใช้ ให้ทั่วทั้งสถานศึกษา และเกิดเป็นวัฒนธรรมที่ยั่งยืน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน ซึ่งหมายถึง การมีวัฒนธรรมที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และในท้ายที่สุดจะทำให้สถานศึกษากลายเป็นองค์กร แห่งนวัตกรรม หรือสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ดังนั้นการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาเองจะต้องมีคุณลักษณะและทักษะรวมทั้ง ภาวะผู้นำที่แตกต่างไปจากยุคอื่น ๆ คือ จะต้องมีความรู้ในเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหนือกว่า

ผู้บริหารในยุคคนอื่น ๆ เพื่อให้สามารถรับมือกับผู้เรียนในยุคดิจิทัล และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมากมายและรวดเร็วได้เป็นอย่างดี

จากรายงานการประกันคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานพบว่าสถานศึกษาหลายแห่งประสบปัญหาในด้านการประกันคุณภาพสถานศึกษา การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้ ทั้งในด้านการพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาองค์การให้มีความทันสมัยในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพร้อมรับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่มีการแข่งขันทางด้านเทคโนโลยีมากขึ้นในสังคมปัจจุบัน ดังที่ ยุวดี นามนิล (2564, น. 12) กล่าวว่า สาเหตุหลักนั้นเกิดจากการที่บุคลากรในสถานศึกษาขาดความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน การไม่ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมายภายในสถานศึกษา เช่น ด้านการพัฒนาผู้เรียนไม่บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรแกนกลางและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพเป็นครูมืออาชีพในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียน การสอนให้แก่ผู้เรียน และด้านการพัฒนาองค์การให้มีความสะดวกทางด้านบริการและเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ

อาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ ที่ได้จากระบบการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผล สอดคล้องกับ คำกล่าวของ ชัยยนต์ เพาพาน (2561, น. 11) ที่กล่าวว่านักวิชาการหลายท่าน มีความเห็นตรงกันว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารส่วนหนึ่ง ดังนั้น ผู้บริหารจึงเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในยุคดิจิทัล จึงต้องมีความรู้ความสามารถทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่น มีทักษะ และบทบาทในการบริหารการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์และนำไปสู่การปฏิบัติในอนาคต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในพันธกิจที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ แสดงให้เห็นว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 มีความต้องการที่จะให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเป็นมืออาชีพ และพันธกิจที่ 7 ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนา มุ่งสู่ Thailand 4.0 แสดงให้เห็นว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ต้องการ พัฒนาการบริหารการจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) จากที่กล่าวมานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ โดยที่ผู้บริหาร

สถานศึกษาจะต้องมีความเป็นผู้นำบริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่สอดคล้อง เหมาะสมกับการเป็นผู้นำบริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลนั้น มีผู้เสนอองค์ประกอบไว้เป็นจำนวนมาก จึงควรจัดเป็นองค์ประกอบ ความเป็นผู้นำบริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลที่แสดงถึงพฤติกรรมที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของผู้นำบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการสังเคราะห์ ความรู้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้นำบริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ของผู้นำบริหารสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) เพื่อให้ผู้นำบริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการบริหาร ปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล และนำไปปรับใช้ในการวางแผน หรือสร้างเกณฑ์ประเมิน การปฏิบัติงานของผู้นำบริหารสถานศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้นำบริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ การสำรวจและระบุองค์ประกอบร่วมที่ใช้อธิบาย ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ช่วยให้ลดจำนวนองค์ประกอบความเป็นผู้นำบริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลให้อยู่ในรูปองค์ประกอบร่วม เผยให้เห็นโครงสร้างภายในที่เกิดจากการรวมกลุ่ม เป็นองค์ประกอบและสามารถอธิบายคุณลักษณะที่ต้องการศึกษาได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบท ของผู้นำบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 เพื่อได้ องค์ประกอบที่จะสามารถพัฒนาความเป็นผู้นำบริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลรวมถึงช่วยพัฒนา ผู้นำบริหารสถานศึกษาให้สถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานการศึกษาชาติ ส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 มีการพัฒนาไปสู่เป้าหมายได้และเป็นแนวทางให้กับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องให้เข้ากับยุคดิจิทัลนำไปสู่การบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพต่อไป ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของความเป็นผู้นำบริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ของผู้นำบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลโดยมีตัวแปรที่แสดงถึงพฤติกรรมชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

2. ครูสามารถนำองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลมาเป็นแนวทางในการประเมินความประพฤติ ทักษะและคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลหรือไม่

3. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลมาพัฒนาความประพฤติ ทักษะและคุณลักษณะ ของตนเองเพื่อให้มีความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล

4. ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 สามารถนำเอาองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลไปเป็นข้อมูลองค์ประกอบพื้นฐานในการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและคุณลักษณะให้ผู้บริหารในสังกัดมีความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 มีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยศึกษาองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลตามที่ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์พฤติกรรมจากองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลจากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ จำนวน 5 คน ซึ่งมีเนื้อหาตรงกัน ได้แก่ สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป.), สุรัตน์ ดวงชาทม (2556), วิจิตร ศรีสะอาด (2561), ฉัตรสิรินทร์ มีสุข (2564), และ จิตมา วรณศรี (2564) และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 5 คน ซึ่งมีเนื้อหาตรงกัน ได้แก่ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2553), Tran (2017), Brett (2019), จิตมา วรณศรี (2563) และ ไพชยนต์ อ่อนน้อย (2563)

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำแนกเป็น ผู้บริหาร 85 คน ครู 722 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 807 คน โรงเรียนจำนวน 124 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2565 โดยผู้วิจัยได้เลือกเกณฑ์การกำหนดขนาดตัวอย่างของ Comrey, A.L., & Lee (2013) ได้เสนอว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 300 คนถือว่าดี (As a Good) ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน และผู้วิจัยได้เพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีก 45 คน เนื่องจากคาดว่าจะได้รับแบบสอบถามคืนร้อยละ 70-90 ตามแนวคิดของ Wiersma (1991) อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช (2562, น. 204) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 345 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 85 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) และครูจำนวน 260 คน ได้มาจากรีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละกลุ่มอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **องค์ประกอบของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล** หมายถึง องค์ประกอบซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ที่แสดงออกถึงพฤติกรรมความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยแสดงถึงความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล ได้อย่างมีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 **ด้านการขับเคลื่อนสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม** คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาได้ชัดเจน เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

1.2 ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษา คือ ริเริ่มและสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กรโดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร เป็นผู้นำและสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมครูใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม มีการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย

1.3 ด้านการมีภาวะผู้นำและใช้กลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา คือ มีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหารการจัดการศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการบริหารองค์กรที่ควรจะเป็น มีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปกป้องตนเองและองค์กรจากความเสี่ยงในการใช้สื่อออนไลน์

1.4 ด้านการเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยี คือ มีแผนการจัดการด้านนวัตกรรมใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้าง ออกแบบ ทดลองและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมแบบเป็นทีมกับการมุ่งเน้นส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม บริหารเชิงรุก ใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคตข้างหน้า

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดแพร่ ประกอบด้วย 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสูงเม่น อำเภอเด่นชัย อำเภอลอง และอำเภอวังชิ้น

3. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่สังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2565

5. ครู หมายถึง ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2565

6. การวิเคราะห์องค์ประกอบ หมายถึง วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นสูงที่ช่วยในการจัดกลุ่มตัวแปรหลายตัวที่สัมพันธ์กันเพื่อให้ได้คุณลักษณะที่ต้องการศึกษาโดยพิจารณาจาก ค่าไอเกน (Eigen Value) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) วิเคราะห์องค์ประกอบโดยสกัดองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis: PC) และหมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวร์ริแมกซ์ (Varimax Rotation)

7. ค่าไอเกน หมายถึง ค่าแสดงถึงองค์ประกอบนั้นมีคนกี่ตัวในสิ่งเดียวกัน ซึ่งพิจารณาว่ามีองค์ประกอบนั้น ได้จากการที่มีค่าไอเกนเท่ากับหรือมากกว่า 1

8. ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบตัวแปร โดยพิจารณาจากองค์ประกอบที่มีค่าซ้ำประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผู้วิจัย ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังปรากฏรายละเอียดที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.3 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล
 - 2.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ
 - 2.2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ
 - 2.3 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
 - 2.4 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
 - 2.5 องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล
3. การวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 3.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ
4. บริบทของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2
 - 4.1 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2
 - 4.2 นโยบายด้านการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, น. 142) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าหน่วยงานทางการศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชา เป็นผู้นำในการปกครอง ผู้บริหารคือผู้ตัดสินใจแทนและเป็นผู้นำในการดำเนินการให้กลุ่มทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542, น. 3) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งของรัฐและเอกชน

อัมภา ไทยจันทศิลป์ (2557, น. 11) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรทางวิชาชีพที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา โดยการนำสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ขององค์กร ให้องค์กรเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

กัญญาพัชร รุนสงค์ (2559, น. 10) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่เป็นผู้นำในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ กระบวนการบริหารเพื่อให้สถานศึกษานั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ยุธิน คนชื้อ (2562, น. 20) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรทางวิชาชีพที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาตั้งแต่การศึกษาในระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา ที่ต่ำกว่าปริญญาโดยการนำสถานศึกษาให้บรรลุผลตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ขององค์กร ซึ่งอาศัยความรู้ความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะ และใช้กระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและองค์กรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

บุญวัฒน์ คำชูราษฎร์ (2564, น. 20) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารสถานศึกษาทั้งตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ที่มุ่งส่งเสริมพัฒนา บริหารจัดการและดำเนินการให้ผู้เรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มุ่งมั่นในการที่จะจัดการศึกษาที่สมบูรณ์แบบ โดยให้เกิดผลในทุกมิติกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ นำไปสู่ความเป็นสถานศึกษาที่สมบูรณ์

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรทางวิชาชีพที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งของรัฐและเอกชน โดยการนำสถานศึกษาให้บรรลุผลตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ขององค์กร ซึ่งอาศัยความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะเพื่อให้สถานศึกษานั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติระเบียบราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 กำหนดให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานเป็นโรงเรียนนิติบุคคล และได้รับการกระจายอำนาจการบริหารด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และบริหารทั่วไป ตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ส่งผลให้ผู้บริหารต้องปรับแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ดังที่ จำเริญ จิตรหลัง (2550) ได้กล่าวถึงวิธีการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความร่วมมือ มีความยืดหยุ่นและคล่องตัวนั้นผู้บริหารต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ควบคุมไปสู่บทบาทใหม่ในฐานะผู้สนับสนุน ดังนี้

1. บทบาทในการยึดคุณธรรมนำความรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย
 2. บทบาทในการขยายโอกาสทางการศึกษาของประชากรในวัยเรียนอย่างกว้างขวางและทั่วถึง
 3. บทบาทในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
 4. บทบาทในการเสริมสร้างสถานศึกษาให้เข้มแข็ง
 5. บทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และท้องถิ่นในการจัดการศึกษา
 6. บทบาทในการจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้
 7. บทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
 8. บทบาทในเรื่องการจัดการความรู้
- ธีระ รุญเจริญ (2553, อ้างถึงใน เพียงพทย์ แก้วดวงงาม 2559, น. 63) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทในการบริหาร ประกอบด้วย 10 เกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. การเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการ โดยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหมวด 4 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมีการวางแผนนโยบาย และยุทธศาสตร์ เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างชัดเจนและสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติให้คำปรึกษาแนะนำ และสร้างพลังความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษา
2. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานอย่างอิสระให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร และบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยเน้น

การมีส่วนร่วมทั้งครู และบุคลากรภายในโรงเรียนบุคคล และหน่วยงานภายนอกโรงเรียนทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน อาทิ ครู บุคลากร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ

3. การเป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ ให้แก่บุคลากรในโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องทั้งทางด้านวิชาการ อาทิ การจัดสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำรา เกม เทคโนโลยีช่วยการเรียนการสอน และอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนการให้บริการและการจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้ และศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้อบอุ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักที่จะเรียนรู้ และรู้จักแสวงหาความรู้

4. การประสานความสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานและสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเพื่อสร้างเครือข่ายสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล อาทิผู้เชี่ยวชาญผู้มีความรู้และประสบการณ์พิเศษที่โรงเรียนต้องการให้มาช่วยพัฒนาโรงเรียนทรัพยากรด้านการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์กีฬา สื่อ เกม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

5. การส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมประชุมสัมมนาและไปทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงของโลก และเพื่อสามารถนำมาประยุกต์และปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาแห่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

6. การสร้างแรงจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่น และเข้าใจในความต้องการของฝ่ายต่าง ๆ ให้ความสำคัญในความพยายามของทีมงานและสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยวิธีการต่าง ๆ อาทิ การแสดงความขอบคุณ การเผยแพร่ผลงานของทีมงาน และการยกย่องให้รางวัล

7. การประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมินผล โดยส่งเสริมการประเมินผลภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรองรับการประเมินภายนอก มีการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบครบวงจร

8. การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาโดยส่งเสริม และสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนของครู และทีมงาน รวมทั้งผู้บริหารอาจเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยด้วย

9. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับงานด้านการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบ โดยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสร้างการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

10. การส่งเสริมเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้เกณฑ์คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา

Derick Meado (2016, อ้างถึงใน ชัยยนต์ เพาพาน, 2559, น. 307) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน ได้เขียนบทความเรื่อง The Role of the Principal in Schools ได้ให้ความหมายไว้ว่า บทบาทหน้าที่ในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่สำคัญมี 9 บทบาท ดังนี้

1. บทบาทในฐานะผู้นำ (Role as school leader) ประกอบด้วย การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (Being an effective leader) โครงการจัดหาทุนอุปถัมภ์โรงเรียน การพัฒนาการประเมินผลครูผู้สอนและนโยบายการพัฒนาโรงเรียนเป็นต้น

2. บทบาทในฐานะผู้รักษาระเบียบวินัยของผู้เรียน (Role in Student Discipline) งานส่วนใหญ่ของผู้บริหาร การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ที่ผู้บริหารต้องสร้างความเข้าใจให้แก่ครูทุกคน และต้องเป่าหมายของการนำไปใช้กับนักเรียนจะทำให้ทำงานง่ายขึ้น

3. บทบาทในฐานะผู้ประเมิน (Role as a Teacher Evaluator) ผู้บริหารส่วนใหญ่ต้องมีความรับผิดชอบในการประเมินผลงานของครู โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพผู้บริหารต้องจัดให้มีการประเมินตามกระบวนการด้านคุณภาพครูอย่างมีความเป็นธรรม และต้องชี้ให้เห็นทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนของการปฏิบัติหน้าที่ของครู

4. บทบาทในการพัฒนา การดำเนินงาน และการประเมินโครงการ (Role in Developing, Implementing, and Evaluating Programs) เป็นหนึ่งบทบาทที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องหาวิธีการพัฒนาประสิทธิภาพของผู้เรียนเพิ่มขึ้น โครงการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพต้องครอบคลุมพื้นที่เพื่อเป็นแนวทางเดียวกันและต้องมีการประเมินทุกปี และพัฒนาเสมอถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น

5. บทบาทในการทบทวนนโยบายและกระบวนการภายใน (Role in Reviewing Policies and Procedures) เอกสารสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหาร (governing) โรงเรียน คือคู่มือนักเรียน (Student Handbook) ถือเป็นตัวชี้วัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสามารถทำให้งานของผู้บริหารง่ายขึ้น ให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองได้รู้นโยบายและขั้นตอนการทำงานประสบผลสำเร็จได้

6. บทบาทในการกำหนดตาราง (Role in Schedule Setting) การสร้างตารางต้องทำทุก ๆ ปี ซึ่งจะเป็นภาระงานที่ผู้บริหารต้องสร้างขึ้นเอง ได้แก่ ตารางการติ้ระฆังการเข้าเรียน ตารางการปฏิบัติงาน ตารางการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ตารางการใช้ห้องสมุด ในทาง

ตรงกันข้าม ผู้บริหารต้องตรวจสอบแต่ละตารางเหล่านั้นว่าไม่ทำให้บุคลากรแต่ละคนต้องมีตารางมากเกินไปในแต่ละปี

7. บทบาทในการจ้างครูใหม่ (Role in Hiring New Teachers) เป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน ต้องจ้างหรือรับครูและเจ้าหน้าที่เข้ามาใหม่ในการทำงานได้อย่างถูกต้องด้วยกระบวนการสัมภาษณ์หรืออบรมจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

8. บทบาทในการปกครองและชุมชนสัมพันธ์ (Role in government and community relations) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อแม่และสมาชิกในชุมชนสามารถเป็นประโยชน์กับความหลากหลายของพื้นที่ การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลและธุรกิจในชุมชนสามารถช่วยโรงเรียนได้อย่างมาก รวมถึงประโยชน์ที่ได้รับบริจาคเวลาส่วนตัวและการสนับสนุนในเชิงบวกโดยรวม

9. บทบาทในการมอบหมายงาน (Role in assignment) ผู้นำหลายคนโดยธรรมชาติมีงานหนักอยู่ในมือที่ต้องสั่งการลงไป ผู้บริหารต้องมีการมอบหมายงานบางอย่างซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นโดยมอบหมายให้กับบุคคลที่มีความรู้และไว้วางใจผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพไม่มีเวลามากพอที่จะทำทุกอย่างที่ต้องการทำด้วยตัวเอง จึงต้องพึ่งพาคนอื่นๆ มาช่วยทำเพื่อให้ผลงานบรรลุผลสำเร็จ

สุนันธิณี ม่วงเนียม (2560, อ้างถึงใน สฤญญา กองสวรรค์, 2564, น. 24) ได้สังเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของนักวิชาการ และได้สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 9 ด้าน ดังนี้

1. บทบาทด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากร ได้พัฒนาหลักสูตร จัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ มีการส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้และนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการศึกษาและจัดการเรียนการสอน

2. บทบาทด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางการบริหารและการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและความสำเร็จของสถานศึกษา รวมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย ออกแบบโครงสร้างการบริหารงาน และจัดกิจกรรมการบริหารสถานศึกษาตามนโยบายของสถานศึกษา พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ ตำแหน่งของบุคลากรและกำหนดแนวทางความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

3. บทบาทด้านการประสานความร่วมมือ หมายถึง ผู้บริหารมีการประสานงานระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการร่วมกันปฏิบัติงาน โดยการสร้างความร่วมมือ

ร่วมสติปัญญากับบุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อบริการชุมชน และร่วมประชุมระดมความคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. บทบาทด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร หมายถึง ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรโดยการประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน และมีการสนับสนุนให้บุคลากรใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. บทบาทด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารมีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การจัดทำแผนและการประเมินคุณภาพของแผนการพัฒนากิจการการศึกษา มีการประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและมีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี

6. บทบาทด้านการจัดสรรทรัพยากร หมายถึง ผู้บริหารมีการแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อระดมทรัพยากร และจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรในการพัฒนากิจการการศึกษา และควบคุมกำกับติดตามการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7. ด้านการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ หมายถึง ผู้บริหารมีความรู้ เทคนิควิธีการ การตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่อรองไกล่เกลี่ยปัญหาหรือความขัดแย้งระหว่างบุคคลทั้งในและนอกสถานศึกษาและมีการสนับสนุนอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา

8. บทบาทด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ผู้บริหารให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของสถานศึกษาและเผยแพร่แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้กับผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทราบ

9. บทบาทด้านการสร้างแรงจูงใจ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญ กำลังใจและสร้างความสุขในการทำงานให้กับบุคลากรในสถานศึกษา เป็นผู้กระตุ้นให้บุคลากร เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานร่วมกันในสถานศึกษา

อริยะ เอสมบุญ (2564, น. 30) ได้สังเคราะห์ตัวแปรศึกษาจากแนวคิดของนักวิชาการ และนักการศึกษา รวมถึงการนำคุณลักษณะภาวะผู้นำ นำมาปรับประยุกต์จัดกลุ่มได้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) บทบาทในการปฏิบัติตน มีความสอดคล้องกับหลักบริหารครองตน 2) บทบาทในการบริหารจัดการ มีความสอดคล้องกับหลักบริหารครองงาน 3) บทบาทในการบริหารจัดการบุคลากร มีความสอดคล้องกับหลักการบริหารครองคน และ 4) บทบาทในการพัฒนาประสิทธิผลของงาน มีความสอดคล้องจากการนำหลักการบริหารครองตน ครองงาน ครองคน มาใช้จนเกิดเป็นผลการปฏิบัติ อธิบายเพิ่มเติมความหมาย ดังต่อไปนี้

1. บทบาทในการปฏิบัติตน หมายถึง การมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหาร การศึกษา เป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ เป็นผู้นำทางวิสัยทัศน์ ผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีพลังในการทำงานอย่างกระตือรือร้น ตั้งใจจดจ่อมุ่งมั่นให้งานสำเร็จ มองเป้าหมายและผลงาน

เป็นหลัก เป็นนักปฏิรูป นักคิด นักพัฒนา นักประชาสัมพันธ์ นักประสานสัมพันธ์กับชุมชน มีการวางแผน มียุทธวิธีในการดำเนินงาน กล้าตัดสินใจในการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2. บทบาทในการบริหารจัดการ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนด การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนสอน รวมทั้งการเป็นผู้อำนวยความสะดวกด้านวิชาการและการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ และนำรูปแบบทางดิจิทัล นวัตกรรมใหม่ที่มีความทันสมัยมาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จัดสรรงบประมาณสนับสนุน สร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้

3. บทบาทในการบริหารจัดการบุคลากร หมายถึง การเป็นมีความรู้และเข้าใจความสามารถของบุคคลในการกระจายงาน การมอบหมายงานตรงความสามารถ การใช้หลักการเสริมแรงทางบวก มีวิธีการใช้แรงจูงใจในการให้บุคลากรร่วมมือปฏิบัติงาน โดยใช้กระบวนการติดต่อสื่อสารประสานงาน บุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดความรักความผูกพันกับสถานศึกษา สร้างและพัฒนาทีมงานให้มีความชำนาญมากขึ้น สร้างขวัญและกำลังใจ โดยเปิดโอกาสให้ครูสามารถเสนอความคิด กำหนดจุดมุ่งหมายการตัดสินใจร่วมกัน เป็นผู้รักษาระเบียบวินัย ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยเสริมสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศที่ดีภายในองค์กร

4. บทบาทในการพัฒนาประสิทธิผลของงาน หมายถึง การทำหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแลด้านการบูรณาการเรียนการสอน ทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ มีการประเมินผลประสิทธิภาพงาน การบริหารจัดการภายในสถานศึกษา มีการบริหารจัดการกับบุคลากร เก็บข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเสริมสร้างความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้การสนับสนุนและมีแผนงานในการยกระดับผลสัมฤทธิ์เน้นการทำงานที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนมีการทบทวนนโยบายและกระบวนการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐาน

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ควบคุมไปสู่บทบาทใหม่ในฐานะผู้สนับสนุน เช่น บทบาทในฐานะผู้นำ บทบาทในฐานะผู้รักษาระเบียบวินัยของผู้เรียน บทบาทในฐานะผู้ประเมิน บทบาทในการพัฒนา การดำเนินงาน และการประเมินโครงการ บทบาทในการทบทวนนโยบายและกระบวนการภายใน บทบาทในการกำหนดตาราง บทบาทในการจ้างครูใหม่ บทบาทในการปกครองและชุมชนสัมพันธ์ บทบาทในการมอบหมายงาน เป็นต้น

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2553, น. 31) กล่าวถึงคุณลักษณะผู้อำนวยการสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย รัก ศรัทธา ภาควุฒิใจในศักดิ์ศรีและ

เกียรติภูมิของความเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา มุ่งมั่นในการบริหารจัดการหลักสูตร และการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างวัฒนธรรมคุณภาพและวัฒนธรรมประชาธิปไตยในการปฏิบัติงาน โดยกระบวนการมีส่วนร่วม มีวินัย คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม กับการเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี คุณลักษณะ 10 ประการ ดังนี้ คือ

1. มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล
2. มีความรู้ทางวิชาชีพ มุ่งแสวงหาความรู้ไป
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. มีความเป็นผู้นำ
5. มีความสามารถวิเคราะห์สถานการณ์
6. มีบุคลิกน่าเชื่อถือ
7. มีคุณธรรมจริยธรรม
8. มีจิตวิทยาในการบริหาร
9. มีความสามารถความชำนาญในการบริหารและจัดการศึกษาได้ดี และ
10. มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ (2560, น. 235) กล่าวถึง คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดียุค 4.0 ได้แก่

1. สามารถใช้รูปแบบภาวะผู้นำในการนำบุคลากรในองค์กร และสถานการณ์ต่าง ๆ การสร้าง และมีพันธะสัญญาต่อวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน ริเริ่มและจัดการการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้แล้ว จัดลำดับความสำคัญในงานของแผนและขององค์กรการควบคุม และประสานการปฏิบัติงานของบุคลากร การสร้างและการสนับสนุนและทำงานร่วมกับทีมงานให้มี ผลงานสูง ทำงานในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน มอบหมายความรับผิดชอบ มอบหมายงาน และ ติดตามการปฏิบัติงานเพื่อให้งานทุกส่วนดำเนินการไปด้วยดี กระตุนและจูงใจในวงกว้าง กำหนด มาตรฐานและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่าง เสาะหาคำแนะนำและการสนับสนุนเมื่อมีความจำเป็น ปฏิบัติต่อ บุคลากรอย่างมีจิตสำนึกและแก้ไขความขัดแย้งต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

2. ความรอบรู้และความเชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ได้รับการเคารพนับถือ ในการปฏิบัติหน้าที่และสามารถโน้มนำบุคคลอื่นได้ ให้ทิศทางการปฏิบัติงานแก่บุคลากร ใช้ประโยชน์ จากรายงานการตรวจสอบและผลการวิจัย นำการปฏิบัติที่ดีจากภาคอื่นและองค์กรอื่น มาปรับใช้ กับองค์กรของตน

3. ทักษะการตัดสินใจ คือ ความสามารถในการสืบสวน การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ ผู้นำควรจะสามารถทำได้ สามารถตัดสินใจจากพื้นฐานของการวิเคราะห์ การตีความ และ

การเข้าใจในข้อมูลและข่าวสารที่เกี่ยวข้อง คิดอย่างสร้างสรรค์และอย่างมีมโนภาพในการคาดการณ์ล่วงหน้า การแก้ปัญหาและการกำหนดโอกาสของการปฏิบัติงาน แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีวิจรรย์ญาณที่ดี ทักษะในการสื่อสาร คือ ความสามารถในการอธิบายความคิดได้อย่างชัดเจน และสามารถเข้าใจในทัศนะของบุคคลอื่น ซึ่งควรจะสามารถทำได้ เช่น สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งทางวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษรแก่ผู้รับข่าวสารที่หลากหลาย เจรจาต่อรองและดำเนินการปรึกษาหารืออย่างมีประสิทธิภาพ บริหารระบบและใช้เครือข่ายที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ บริหารระบบสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นประธานในการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนา รักษา และใช้เครือข่ายที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การบริหารตนเอง คือ ความสามารถในการวางแผนเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ และการควบคุมพฤติกรรมตนเองได้ดี ผู้นำควรจะสามารถดำเนินการได้ เช่น จัดลำดับความสำคัญและบริหารเวลาของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำงานภายใต้ความกดดันและทันตามกำหนดเวลาสามารถบรรลุเป้าหมายทางวิชาชีพที่ทำภายใต้ รับผิดชอบในการพัฒนาตนเอง

5. คุณลักษณะที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้นำควรจะใช้ประโยชน์จากคุณลักษณะส่วนตนอื่น ๆ ที่มีอยู่ และแสดงให้เห็นว่าประสบความสำเร็จในบริบทภาวะผู้นำและการจัดการ เช่น มีพันธะสัญญากับงานในหน้าที่และมีอิทธิพลสูงใจบุคคลากรอื่น และมีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและความคิดใหม่ ๆ มีความอดทน มีพลัง และมีแรงจูงใจที่จะทำงาน มีความมั่นใจในตนเอง มีความกระตือรือร้น มีความสามารถเชิงสติปัญญา มีความเชื่อถือได้และซื่อสัตย์สุจริต และมีพันธะสัญญากับงานการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ปวีณา ศรีนาราง (2560, น. 40) ได้วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาของนักวิชาการ นำมาสังเคราะห์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง และนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อที่มีความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ด้วยวิธีการจัดกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน คือ

1. ความกล้าในการตัดสินใจ หมายถึง คุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงความสามารถในการตัดสินใจผ่านกระบวนการคิด พิจารณาไตร่ตรอง เพื่อสามารถสร้างทางเลือกในการตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์ได้มากขึ้น และหลากหลายวิธีการคิดที่จะแก้ไขปัญหาขององค์กร แก้ปัญหาสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และสามารถตัดสินใจพฤติกรรมบุคคลในองค์กรได้เป็นอย่างดีจึงจะทำให้การตัดสินใจนั้นประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายองค์กร

2. ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ผู้นำจะต้องเป็นตัวของตัวเอง ไม่เชื่อผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล ความเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถที่ตนเองมีอยู่ความกล้าแสดงออกกล้าแสดงความคิดเห็น สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ เพื่อให้อยู่ในสังคมอย่าง

มีความสุขการสร้างเชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น สามารถเป็นผู้บริหารที่เป็นแบบอย่างที่ดีสนับสนุนเพื่อนร่วมงานให้มีความคิดที่เป็นอิสระในการปฏิบัติงาน

3. ความรู้ ความสามารถ หมายถึง ความรู้ความสามารถบริหารการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่สามารถนำความรู้ในการบริหารตามตำแหน่งหน้าที่มาประยุกต์เพื่อพัฒนาองค์กรและผู้ใต้บังคับบัญชาให้ดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดได้

4. ความซื่อสัตย์ หมายถึง สิ่งที่ผู้บริหารแสดงถึงการครองตน ครองคน และครองงานด้วยความซื่อตรงต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อหน้าที่การงานของตนไม่อคติมุ่งร้ายต่อผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้วยความสุจริต ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมตามกฎของสังคม

5. ความกระตือรือร้น หมายถึง ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นต่อตำแหน่งหน้าที่หรือกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติอยู่เสมอ ผู้นำที่มีคุณลักษณะเช่นนี้จะรู้ว่าทำไมบางสิ่งบางอย่างเกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นอย่างไร และมีความมุ่งมั่นที่จะผลักดันบุคคลากรและสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในองค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดได้

วาริน แซ่ตุ (2562, น. 58) ได้นำแนวคิด ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ควรมีลักษณะทางด้านกาย สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ คุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะความเป็นผู้นำ มนุษยธรรม คุณลักษณะ ด้านคุณธรรม จึงได้นำคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ของ แม็กซีน (Maxine, 2015, p. 132) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ความมุ่งมั่นและความพากเพียร หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การงานด้วยความเพียรพยายามอดทนของผู้บริหารเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ได้แก่ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ ทুম่เท่าทำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน รวมถึงพยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

2. การสร้างความร่วมมือ และการติดต่อ หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารที่มีความสามารถติดต่อสื่อสาร แสวงหา แบ่งปันข้อมูล ที่ทำให้บุคลากรภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา มีความร่วมมือกันอย่างสามัคคี เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ความสัมพันธ์ที่ดี ช่วยให้การดำเนินงานในองค์กรราบรื่น การพูดคุย ประสานงาน ผู้บริหารสามารถสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กรได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกัน เปิดโอกาสให้ครูทำความรู้จักกัน มีการพูดคุยและทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

3. ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารที่มีการส่งเสริมให้ครูคิดว่าสิ่งที่ทำนั้นจะทำได้สำเร็จ ใช้คำพูดเพื่อเร้าใจให้ครูมั่นใจและกระตือรือร้นกระตุ้นให้ครูมีความสามารถพิเศษได้ทำโครงการใหม่ ๆ ให้อาสาสมัครทำงาน การพูดให้ครูเกิดความภาคภูมิใจ

ในตนเอง การกระตุ้นให้ครูจัดการกับอุปสรรคของตนเองและเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

4. สร้างชุมชน หมายถึง การบริหารสถานศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในสถานศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สำหรับกลุ่มบุคคลในสถานศึกษานั้น ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การร่วมพัฒนาคนในชุมชน ให้ประชาชนในชุมชนใช้สถานที่ในโรงเรียน การเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมดำเนินงาน

แก้วมณี โสพิน (2563, น. 24) สรุปไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นำควรมีลักษณะทางด้านกาย สังคมสติปัญญา บุคลิกภาพ คุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะความเป็นผู้นำ มนุษยธรรม คุณลักษณะด้านคุณธรรม ซึ่งนักวิชาการของหน่วยงานทางการศึกษากล่าวถึงคุณลักษณะผู้นำไว้คล้ายกัน ซึ่งมุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามแนวของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เลือกเพียง 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง คุณสมบัติเฉพาะของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรม และเป็นเอกลักษณ์ของตน ทั้งทางด้านรูปร่างหน้าตา ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมต่าง ๆ รวมถึงการแต่งกาย กิริยาท่าทางที่เหมาะสม ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะจำแนกแต่ละบุคคลออกจากคนอื่น มีความสำคัญต่อผู้บริหารอย่างยิ่ง เพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบุคลิกภาพดีนั้น ย่อมสร้างศรัทธา ความเชื่อถือ และความนิยมชมชอบแก่ผู้ร่วมงาน

2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่เป็นอุปนิสัยที่ดีงาม โดยมีความรู้สึกผิดชอบชั่วดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตน ซึ่งเกิดจากการไตร่ตรองและมีจิตสำนึกที่ดีงามอันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป และมีคุณค่าควรแก่การนำไปดำเนินชีวิตหรือนำไปเป็นหลักในการดำเนินชีวิตอย่างประเสริฐ

3. ด้านความรู้ ความสามารถ หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นจะต้องมีความรอบรู้ โดยเฉพาะด้านวิชาการ มีความสามารถในการใช้ความรู้และเครื่องมือทางการบริหาร ความสามารถในการจูงใจคน ความสามารถในการตัดสินใจการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การวางนโยบายและแผนงาน มีความสามารถในการบูรณาการสิ่งต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้กบการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นนักบริหารมืออาชีพ มีความเสียสละ ทุ่มเทการณณ์ มีความสามารถในการพัฒนาตนเองและผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างความมั่นใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ มีภาวะผู้นำสามารถบริหารจัดการศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาด้วยการใช้ทักษะหลายด้าน

4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการปฏิบัติตนด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้เข้าใจและเกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน

ให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามเป้าหมายของสถานศึกษา มีความพอใจและสบายใจในการทำงานร่วมกัน พุดจาสุภาพไพเราะกับทุกคน จิตใจหนักแน่นไม่หุเบา มีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น เป็นกันเองกับเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา ใส่ใจในเรื่องหน้าที่การทำงานของเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้สร้างความสามัคคี ให้เกิดในหน่วยงาน มีการจูงใจผู้ปฏิบัติงานให้สามารถทำงานได้เต็มศักยภาพ มีความอดทนต่อกริยาทำทางและการกระทำที่ไม่เหมาะสมของผู้อื่น ให้ความสำคัญกับผู้ใต้บังคับบัญชาเท่าเทียมกัน และยกย่องให้เกียรติเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา

5. ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่มซึ่งอาจได้มาโดยการเลือกตั้ง แต่งตั้ง และได้รับการยอมรับจากกลุ่ม สามารถกระตุ้น ชักจูงหรือชี้นำให้สมาชิกภายในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติงานให้สำเร็จตามที่กำหนดเป้าหมายไว้ด้วยความเต็มใจได้

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย มีลักษณะทางด้านกาย สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ คุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านคุณธรรม รัก ศรัทธา ภาควมมีใจในศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของความเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา มุ่งมั่นในการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างวัฒนธรรมคุณภาพและวัฒนธรรมประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานโดยกระบวนการมีส่วนร่วม มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา และมีความรับผิดชอบต่อความสำเร็จขององค์กร

แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ

พนมไพ ไชยบุตร (2557, น. 17) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ หมายถึง ผู้ที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ด้วยความมุ่งมั่นที่จะจัดการศึกษาให้เกิดผลในทุกมิติกับผู้เรียน สอดคล้องสัมพันธ์กับสภาพที่เป็นจริง ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นที่ยอมรับแก่สังคม

นิตยา ทองไทย (2559, น. 18) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้บริหารโดยตำแหน่ง พร้อมกับการเป็นผู้นำที่ดี มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ มีคุณลักษณะส่วนบุคคลและคุณลักษณะทางวิชาชีพที่เหมาะสม สามารถใช้ศาสตร์และศิลป์ ในการบริการงาน สามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล เป็นที่ยอมรับแก่เพื่อนร่วมงาน สังคม ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เพียงหทัย แก้วดวงงาม (2559, น. 5) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะด้านวิชาชีพ และคุณลักษณะส่วนบุคคล มีความสามารถ

ในการบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายหรือตามแผนปฏิบัติการที่ได้วางไว้ที่ให้องค์การประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

สกฤตยา ปงกันทา (2561, น. 44) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำที่ดี ที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารสถานศึกษามีความรอบรู้ในทุก ๆ ด้านมีผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศสามารถที่จะแสวงหาข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจได้ด้วยตนเองอย่างรวดเร็วและปราศจากความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดผลเสียแก่สถานศึกษาและสามารถนำสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับของสถานศึกษา สังคม ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ยุธิน คนชื้อ (2562, น. 36) กล่าวว่า ผู้บริหารมืออาชีพ หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารที่มีการใช้หลักวิชาประยุกต์กับความสามารถในการใช้ยุทธศาสตร์หรือหลักการต่าง ๆ ในการบริหารงาน เป็นผู้ที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานได้ สามารถกระตุ้นให้เห็นถึงภารกิจที่ต้องบรรลุผลและรวบรวมพลังของบุคลากรในองค์กร เพื่อทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นบุคคลที่ประพฤติตนเองเป็นแบบอย่างที่ดี

Hoy & Miskel (2003, น. 144) กล่าวว่าผู้บริหารมืออาชีพ หมายถึง ลักษณะความสามารถเฉพาะที่เกิดจากการฝึกอบรมในระยะที่ยาวนานเป็นไปตามปทัสถาน ที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ โดยการคำนึงถึงส่วนรวม องค์กรรวมของหน่วยงานรวมถึงการบริหารที่เป็นส่วนระบบกลุ่มที่มีการตัดสินใจด้วยตนเอง การควบคุมตนเอง ซึ่งเป็นความรู้ตามมาตรฐาน และการยอมรับเพื่อนร่วมงาน

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารสถานศึกษาจนสามารถนำพาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เป็นที่ยอมรับแก่เพื่อนร่วมงาน สังคม ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป.) ได้จัดทำหลักสูตร "ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ" โดยกำหนดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพไว้ 6 ประการ คือ

1. การเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรมในเรื่องต่อไปนี้ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารมืออาชีพการบริหารบุคคลตามแนวคิดของศาสนา การบริหารจัดการภูมิปัญญาไทย เพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

2. การเป็นผู้นำด้านการจัดระบบในเรื่องต่อไปนี้ การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ การจัดและใช้ระบบสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดระบบเครือข่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งระบบ

3. การเป็นผู้นำด้านวิชาการในเรื่องต่อไป นี้ การพัฒนาหลักสูตรเพื่อความเป็นเลิศ การพัฒนา รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาครูตามแนวปฏิบัติการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ และการประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4. การเป็นผู้นำด้านการบริหารจัดการในเรื่องต่อไป นี้ การวางแผนกลยุทธ์ การบริหารแบบ มีส่วนร่วม ผู้บริหารโดยเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารความขัดแย้ง การบริหารทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ และเทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่

5. การเป็นผู้นำด้านสังคมและชุมชนในเรื่องต่อไป นี้ การบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อชุมชนและ สังคม และการบริหารในบริบทที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม

6. การเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหารในเรื่องการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นผู้บริหาร มืออาชีพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2547) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสู่ความ เป็นมืออาชีพที่เรียกว่า ผู้บริหารต้นแบบ โดยกำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐาน 2 ส่วน คือ

1. เกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทในการบริหารและการจัดการศึกษา มุ่งเน้นบทบาท ในการบริหารจัดการตามแนวทางบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ ดังนี้

- 1.1 การเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 1.2 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษา
- 1.3 การเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง
- 1.4 การประสานความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอก
- 1.5 การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร
- 1.6 การสร้างแรงจูงใจในการทำงานของผู้ร่วมงาน
- 1.7 การประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและ
- 1.8 การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ใน
- 1.9 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของสถานศึกษาให้สาธารณชนทราบ
- 1.10 การส่งเสริมเทคโนโลยีให้ทันสมัยและสอดคล้องกับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้

2. เกณฑ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้บริหารมีคุณลักษณะทางวิชาชีพ และคุณลักษณะส่วนบุคคลเหมาะสมกับสถานภาพและหน้าที่ที่รับผิดชอบ ดังนี้

2.1 คุณลักษณะทางวิชาชีพ เป็นผู้นำที่เข้มแข็งโดยเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีเป้าหมายทางการศึกษา มีการวางแผนการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะทางการบริหารที่ดีเยี่ยม มีความตั้งใจจริงในการบริหารงานสถานศึกษา เป็นผู้นำที่มีความรู้ และรู้จักแสวงหาความรู้ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม

2.2 คุณลักษณะส่วนบุคคล เป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากรในสถานศึกษา มีบุคลิกภาพดี มีปฏิภาณไหวพริบดี มีการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรับผิดชอบสูง มีใจเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม มีความอดทนอดสาหัส อดทน เสียสละ มีความสามารถในการสื่อสาร มีความกล้าในการพูดและการปฏิบัติ มีสุขภาพดีเป็น นักพัฒนาและนักบริการสังคม

ภารดี อนันต์นาวิ (2553, น. 109) ได้กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ กำหนดคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในลักษณะ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์
2. ประสบการณ์และความสำเร็จในการปฏิบัติงาน
3. ใบประกอบวิชาชีพผู้บริหาร
4. การเป็นผู้นำด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. การเป็นผู้นำด้านวิชาการA
6. การเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี
7. การพัฒนาองค์กรและบุคลากร
8. การบริหารแบบมีส่วนร่วม
9. ความสามารถในการตัดสินใจ

จำลอง นักพ็อน (2555, น. 9) ได้กล่าวไว้ว่า เส้นทางสู่ผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ มีคุณลักษณะ สรุปได้แก่

1. มีความรับผิดชอบสูง
2. มีความขยันหมั่นเพียร
3. มีความอดทนอดสาหัส
4. มีความซื่อสัตย์สุจริต
5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
6. มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์/กระตือรือร้นในการทำงาน
7. มีทักษะในการวินิจฉัยสั่งการ
8. มีการรักษาระเบียบวินัยที่ดี
9. มีความตรงต่อเวลา/การบริหารเวลา
10. มีบุคลิกภาพที่ดี

สุรัตน์ ดวงชาทม (2556, น. 98) ได้กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ คือผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหาร มีผลงานที่มีประสพความสำเร็จ

เป็นหลักประกันถึงความเป็นผู้บริหารที่มีสมรรถนะสูง มีคุณภาพและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ผู้บริหารเหล่านั้นจะมีคุณลักษณะที่โดดเด่นต่อไปนี้

1. มีความรู้ (Knowledge) นักบริหารมืออาชีพต้องเป็นผู้มีความรู้ดี จะเป็นผู้มีบารมี เป็นที่ยอมรับ มีคำกล่าวที่ว่า Knowledge is Power ความรู้คืออำนาจ ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจะเป็นผู้ที่รู้กว้างและรู้ลึก คือ Know Something in Everything รู้บางสิ่งในทุกสิ่ง รวมทั้งรู้อย่างถูกหลักวิชา สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. มีวิสัยทัศน์ (Vision) ผู้บริหารมืออาชีพ ต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล วิสัยทัศน์ คือ สิ่งที่ยากเห็น ยากมี ยากเป็นในอนาคตหรือภาพความสำเร็จในอนาคตที่มีความเป็นไปได้ ทำทนายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป้าหมายและค่านิยมขององค์การ ผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลต้องเป็นผู้เรียนรู้มาก คือได้อ่าน ได้ฟัง ได้เห็น ได้ทำมาก คนที่มีวิสัยทัศน์และมุ่งมั่นนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ มักจะสำเร็จในทางตรงกันข้ามคนที่ไม่มีวิสัยทัศน์แต่ไม่พยายามนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ ดังนั้นผู้บริหารมืออาชีพจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และมุ่งมั่นนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติให้บรรลุความสำเร็จอยู่เสมอ

3. มีภาวะผู้นำ (Leadership) มีคำกล่าวที่ว่า ผู้นำไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บริหารแต่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ นักบริหารมืออาชีพจะต้องเป็นภาวะผู้นำที่เข้มแข็งสามารถนำทีมปฏิบัติงานให้บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

4. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Chief Change Officer) ที่ใดที่ไม่มีมีการเปลี่ยนแปลงที่นั่นไม่มีการพัฒนา การเปลี่ยนแปลง คือ การพัฒนา ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดีขององค์การโดยเฉพาะในยุคปฏิรูปยิ่งมีความต้องการผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงจะทำให้งานบรรลุความสำเร็จ

5. มีคุณธรรมจริยธรรม (Moral and Ethics) คุณธรรมประจำดวงโลहितที่หล่อเลี้ยงจิตวิญญาณผู้บริหารให้เป็นผู้คิดดี พูดดีและทำดี ผู้ที่มีคุณธรรมประจำใจจะมีจริยธรรมที่งดงามเสมอ จึงทำให้สามารถครองตน ครองคน ครองงาน ได้อย่างสง่างาม นักบริหารมืออาชีพต้องหมั่นตรวจสอบตนเองให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอ

6. บริหารจัดการดี (Administration and Management) นักบริหารมืออาชีพจะต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการ สามารถมองภาพงานได้ตลอดแนว คือ รู้จักจุดเริ่มต้นของงาน และจุดสุดท้ายของงาน และรู้จักกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. มีความสามารถพิเศษรอบด้าน (Talent) ความสำเร็จในการบริหารนอกจากจะเป็นผู้มีความสามารถในการบริหารจัดการแล้วนักบริหารมืออาชีพจะต้องมีความรู้และทักษะที่สำคัญอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น กล้าตัดสินใจ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นนักประสานสิบทิศ รู้จักบริหารงาน

แบบมีส่วนร่วมสร้างทีมงานและพัฒนาทีมงาน เสริมสร้างพลังอำนาจ ตลอดจนความสามารถในการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการบริหาร

8. เป็นผู้นำวิชาชีพ (Professional Leader) นักบริหารมืออาชีพจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์ของวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นอย่างดีมีความสามารถในการประกอบอาชีพ จนมีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในวิชาชีพมีผลงานเป็นที่ประจักษ์เป็นที่ยอมรับของผู้ที่ประกอบวิชาชีพด้วยกัน และผู้รับบริการ

ธีระ รุญเจริญ (2557) เสนอแนวปฏิบัติในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ โดยกล่าวว่า ผู้บริหารต้องศึกษาไม่เรียนรู้และพัฒนาตนเองให้สมกับเป็นผู้บริหารมืออาชีพ และเป็นวิชาชีพชั้นสูง (Professional) อย่างแท้จริง จึงจะสามารถบริหารและการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารอย่างมืออาชีพมีปัจจัยหรือองค์ประกอบของความสำเร็จหลายอย่าง ซึ่งต้องบูรณาการให้เป็นหนึ่งเดียวจึงจะบรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ โดยมีข้อเสนอแนวปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ ดังนี้

1. สร้างกรอบแนวคิดที่ครอบคลุมหลักการในการเป็นมืออาชีพอย่างแท้จริง
2. ใช้หลักการ แนวทางการบริหารตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาอย่างครอบคลุม
3. บริหารจัดการตามแนวทางที่พึงประสงค์ คาดหวัง และเหมาะสมกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง
4. ใช้ยุทธศาสตร์การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ
5. พัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะทั้งความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ

6. ปรับเปลี่ยนเสริมสร้างวัฒนธรรมการบริหารที่สอดคล้องยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป
7. สร้างเครือข่ายในการบริหารจัดการและพึ่งพา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2561) ได้เสนอแนวคิดสมรรถนะของผู้บริหารมืออาชีพที่มีผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา ในการประชุมสัมมนาเครือข่ายคณาจารย์สาขาบริหารการศึกษา เรื่องกระบวนทัศน์ใหม่ทางการบริหารการศึกษาเพื่อสร้างผู้นำมืออาชีพ ดังนี้

1. มีอุดมการณ์และวิสัยทัศน์ อุดมการณ์ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายมองเห็นแนวโน้ม เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นและกำหนดทิศทางขององค์กรได้อย่างเหมาะสม
2. เจนจัดวางแผน เป็นผู้นำในการวางแผนอย่างมีส่วนร่วม สร้างความผูกพันและรับผิดชอบของบุคลากร
3. หนักแน่นกล้าตัดสินใจ ตัดสินใจโดยพิจารณาจากข้อมูลสารสนเทศใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจโดยคำนึงถึงสวกรวม และป้องกันความเสี่ยง
4. ฉับไวแก้ปัญหา มีความสามารถและทักษะการคิดวิเคราะห์ กำหนดวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์

5. พัฒนาคคนและงาน มีความรู้ความสามารถในการสอน ชี้แนะเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิผลและภาพเพิ่มขึ้น

6. บริหารเชิงรุก มุ่งอนาคตข้างหน้า วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการบริหารองค์กร ที่ควรเป็น คติวิธีการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอนาคต

7. ประยุกต์นวัตกรรม มีความรอบรู้ ใฝ่รู้ คิดใหม่ ทำใหม่ คิดล้ำหน้าทันสมัย สามารถสร้าง นวัตกรรมการบริหารใหม่ ๆ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา นำนวัตกรรมสู่การปฏิบัติจริง ที่บรรลุผล และคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรที่สมดุลและพัฒนาอย่างยั่งยืน

8. นำการเปลี่ยนแปลง ยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่น กล้าคิดใหม่ นอกกรอบ และกล้าริเริ่มสร้างสรรค์ และเปลี่ยนแปลงจากแนวทางเดิมความเสี่ยงและกล้าเสี่ยงเพื่อนำไปสู่ เป้าหมาย

ฉัตรสิรินทร์ มีสุข (2564) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จ ในการบริหารสถานศึกษาอย่างมืออาชีพนั้น จะต้องมีความรู้หรือคุณสมบัติที่สำคัญต่อไปนี้

1. ผู้บริหารมีทักษะในการบริหารที่ดี (Good management skills) ผู้บริหารสถานศึกษา มืออาชีพต้องมีความสามารถในการเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้รวดเร็วฉับไว เข้าใจขอบข่ายของงาน อย่างแท้จริงเมื่อพบปัญหาสามารถแก้ไขและตัดสินใจอย่างรวดเร็วถูกต้อง มีความชำนาญ ในการวางแผน สั่งการควบคุม และสามารถสร้างสรรค์งานใหม่ เชื่อมความสัมพันธ์ของหน่วยงานและ บุคลากรให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อการทำงานขององค์กรจะได้มีประสิทธิภาพอย่างมากที่สุด

2. มีวิสัยทัศน์และทันต่อการเปลี่ยนแปลง (Broad Vision & Keep Pace with Change) ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพเป็นผู้ที่มองกว้าง มองไกล บริหารให้เป็นไปในกระบวนการที่ดี เป็นผู้ นำ และผู้ตามที่ดี เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ก้าวหน้าและก้าวไกล โดยการประยุกต์ใช้แนวคิด ของนักรักศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ และเป็นประโยชน์ แก่นักเรียน ครู ชุมชน ผู้ปกครอง และรักษาระดับมาตรฐานของสถานศึกษาให้ตรงตามความคาดหวัง และพึงพอใจของชุมชน ทั้งในปัจจุบันและทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายให้เข้าใจ และพัฒนาการเรียนรู้ออกสู่ผู้เรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีคุณภาพ

3. เป็นผู้นำทางวิชาการ (Academic Leaders) ผู้บริหารมือสถานศึกษาอาชีพต้องมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องมาตรฐานและหลักสูตร ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเชี่ยวชาญด้านวิชาการ ส่งเสริม สนับสนุนข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เข้าใจ และพัฒนาการเรียนรู้ออกสู่ผู้เรียน ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ

4. พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Continual Self Improvement) ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพจะต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อสร้างความรู้และการปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะความชำนาญ และความสามารถในการบริหารงาน รวมถึงการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ และบุคลิกภาพ ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสภาวะปัจจุบัน

5. มีภาวะผู้นำ (Leadership) ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพต้องมีความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้นำ สามารถนำพาสมาชิกในสถานศึกษาให้ปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความร่วมมืออย่างเต็มที่ และเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในสถานศึกษา ส่งผลให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ

6. มีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relationship) ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพต้องมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิกในองค์กร เพื่อการกระตุ้นให้ครู และบุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ด้วยความพอใจและเต็มใจ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน ส่งผลให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7. มีคุณธรรมจริยธรรม (Moral & Ethics) ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตน ยึดมั่นในความถูกต้อง โดยนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการบริหารงาน ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้บุคลากรมีความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย มุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

8. สร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร (Building Democracy in Organization) ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพต้องมีความเสมอภาคในการบริหารงาน โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกในสถานศึกษามี ส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในสถานศึกษา อย่างเท่าเทียมกัน เคารพความแตกต่าง และให้เกียรติผู้อื่นอย่างเสรีและเป็นธรรม รวมถึงการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาแห่งประชาธิปไตย

จิตติมา วรณศรี (2564) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารมีอาชีพควรมีคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านความรู้ในศาสตร์ มีความรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหาร การจัดการศึกษา บริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาการบริหารงาน การบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงและการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย

ด้านทักษะ มีทักษะการวางแผน ทักษะการสื่อสาร ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการพัฒนานวัตกรรม ทักษะดิจิทัล ทักษะการเรียนรู้ ทักษะสร้างความสัมพันธ์ และทักษะการจัดการความขัดแย้งเพื่อสร้างความร่วมมือในองค์กร

ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล มีวิสัยทัศน์ มีอุดมการณ์ มีภาวะผู้นำ การเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ คิดริเริ่มสร้างสรรค์และบูรณาการสร้างสิ่งใหม่ คิดนวัตกรรมใหม่ ยอมรับความคิด

ที่แตกต่าง มีความยืดหยุ่น ใจกว้างรับฟังผู้อื่น เป็นกัลยาณมิตรต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีความฉลาดทางอารมณ์ และมีจรรยาบรรณวิชาชีพปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

สรุปได้ว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ประกอบด้วย ด้านความรู้ในศาสตร์เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านคุณลักษณะทางวิชาชีพ การมีทักษะในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

Ministry of Education (2007, น. 29) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล หมายถึง ผู้ที่รับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยุคดิจิทัลมาใช้ โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภารกิจสำคัญในการบริหารงานทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

สุจรรยา ขาวสกุล, ธีระ รุญเจริญ, และวรสิทธิ์ รัตนวราหะ (2560, น. 142) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วสามารถบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าไปในกระบวนการขององค์กร มีภาวะผู้นำในด้านดิจิทัล เป็นผู้นำในด้าน ICT สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อสถานศึกษา

ปณตนนท์ เกียรติประภากุล (2561) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลหมายถึง ผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ สมรรถนะ มีคุณธรรม และจริยธรรมในการบริหารงาน จะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงนโยบาย สังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรในสถานศึกษาซึ่งมีอิทธิพลที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานภายใต้ความไว้วางใจ ความร่วมมือ ความเชื่อมั่น ความศรัทธา อันจะส่งผลต่อการดำเนินงานในสถานศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

ไพชยนต์ อ่อนช้อย (2563) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารที่รับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในภารกิจการบริหารสถานศึกษา เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง สามารถบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าไปในกระบวนการขององค์กร ซึ่งมีอิทธิพลที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานภายใต้ความไว้วางใจ ร่วมมือ เชื่อมั่น ศรัทธา ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา สร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาสถานศึกษา และใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ โดยคำนึงถึงการบรรลุผลในวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนเป็นหลัก

ชัตสกร พิกุลทอง (2564) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึงผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ค่านิยมและทิศทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีความสามารถในการคาดการณ์ มีการตัดสินใจตามความเชื่อและค่านิยมของตนเองโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กรเป็นสำคัญ

มีการส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยี อุปกรณ์สื่อสารต่าง ๆ ในการพัฒนางานในหน้าที่ มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าไปในกระบวนการขององค์กร มีภาวะผู้นำในด้านดิจิทัล มีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ สมรรถนะ มีคุณธรรม และจริยธรรมในการบริหารงาน จะต้องมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงนโยบาย สังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาสถานศึกษาและใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ โดยคำนึงถึงการบรรลุผลในวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนเป็นหลัก

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2553) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล มีดังนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาให้ชัดเจนว่าต้องการไปในทิศทางใด และจะนำมาใช้กับการบริหารสถานศึกษาในเรื่องใดบ้าง
2. การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ (Hardware) ซอฟต์แวร์ (Software) เน็ตเวิร์ก (Network) และเครือข่ายไร้สายต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ครู บุคลากรและนักเรียนทุกคนสามารถใช้และเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการใช้งาน พร้อมทั้งจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอ
3. การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) อย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงานสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet) ได้ตลอดเวลา
4. การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
5. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีสามารถใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม
6. ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจครู บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้นำความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน

7. จัดให้มีระบบการกำกับติดตามและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาทั้งครู บุคลากรทุกคนและนักเรียนว่าสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามนโยบายอย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

วิจารณ์ สารรัตน์ (2557, น. 124) อธิบายว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นยุคเทคโนโลยีดิจิทัลนั้น ควรมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. นักสร้างสรรค์ (Creative) ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ มีกระบวนการผลักดันให้บุคลากรในโรงเรียนที่มีความสามารถสร้างสรรค์งานให้มีคุณภาพและมาตรฐานมากขึ้น ต้องผลักดันเพื่อประโยชน์ของนักเรียน และจะต้องหาวิธีจัดการอย่างต่อเนื่องเหมือน "ทฤษฎีน้ำไหล" (flow theory)

2. นักการสื่อสาร (Communicator) ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่การสื่อสารโดยการแบ่งปันข้อมูลผ่านหลายสื่อเท่านั้น แต่ยังเป็นผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่กลุ่มผู้บริหารต้องเป็นผู้สื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

3. นักคิดวิเคราะห์ (Critical Thinker) ผู้บริหารจึงต้องให้ความสนใจในความคิดที่ครูหรือบุคลากรแสดงออกเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง โดยเฉพาะด้านผลกระทบที่มีต่อโรงเรียนและนักเรียนในระยะยาว และจะได้รับประโยชน์เหล่านั้นมากที่สุดได้อย่างไร ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารที่จะต้องนำเอาข้อมูลและความคิดต่าง ๆ มาใช้ในการตัดสินใจทั้งหมด

4. สร้างชุมชน (Builds Community) ในที่นี้ หมายถึง การประสานเชื่อมโยงต่อกลุ่มคนที่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น วิธีที่จะสร้างโอกาสให้กับบุคลากรเพื่อเชื่อมโยงต่อกับคนอื่น ๆ ที่จะส่งเสริมการเรียนรู้มากขึ้น มันเป็นสิ่งสำคัญที่ไม่เพียงแต่พัฒนาผู้นำในโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นการเปิดโอกาสให้คนอื่นเห็นความเป็นผู้นำด้วย

5. การมีวิสัยทัศน์ (Visionary) ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ต้องมีวิสัยทัศน์ในการที่จะทำให้โรงเรียนเตรียมพร้อมที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียนไปสู่อนาคตที่ต้องการ และสามารถแบ่งปันวิสัยทัศน์ไปพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกันได้ด้วย

6. การสร้างความร่วมมือและการติดต่อ (Collaboration and Connection) ผู้บริหารต้องแสวงหา แบ่งปันข้อมูล และความรู้อย่างเปิดเผยชัดเจน มีการค้นหาความเข้าใจและปฏิบัติอย่างเข้าใจกับคนอื่นมีการติดต่อกับโลกภายนอกผ่านทวิตเตอร์และสื่อทางสังคม และต้องสร้างการร่วมมือกับผู้อื่น

7. สร้างพลังเชิงบวก (Positive Energy) ผู้บริหารต้องสร้างหลักการทั้งเชิงบวก เชิงรุก และวิธีการดูแลเอาใจใส่ ต้องใช้เวลาในการพบปะพูดคุยกับนักเรียน ครูและผู้ปกครอง รับรู้และเห็นคุณค่าของพวกเขาโดยการพัฒนาความสัมพันธ์ที่แท้จริงให้เกิดขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารต้องสร้างสุขภาพตนเอง สวัสดิการและระดับพลังงานให้พร้อมเสมอ

8. ความเชื่อมั่น (Confidence) ผู้บริหารต้องมีลักษณะความมั่นใจ (confidence) เข้าถึงได้ง่าย (approachable) มีความโดดเด่น (be visible) ในฐานะที่เป็นผู้นำต้องมีความกล้าที่จะต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากลำบาก ซึ่งสถานการณ์เหล่านี้มักจะอยู่ในความสงบเสมอ และมีความมั่นใจในการรักษาขวัญกำลังใจและความเชื่อมั่นในชุมชนโรงเรียน

9. ความมุ่งมั่นและความพากเพียร (Commitment and Persistence) ผู้บริหารต้องแสดงความมุ่งมั่นและความทุ่มเท (dedication) อย่างจริงจัง เพื่อผลักดันให้กับครูและนักเรียนเกิดความมุ่งมั่นทุ่มเทในงานและอย่าย่อมนแพ้ (Never give up) เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้

10. ความเต็มใจที่จะเรียนรู้ (Willingness to Learn) ผู้บริหารต้องเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เพราะการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เป็นที่น่าตื่นตัว และนำมาใช้เสริมสร้างศักยภาพผู้บริหาร และสังคมโรงเรียนผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (Be a Lifelong Learner)

11. ต้องเป็นนักประกอบการ คิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Entrepreneurial, Creative and Innovative) ความสามารถในการคิดนอกกรอบเป็นพลังที่มีอำนาจของผู้บริหาร การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการบริหารจัดการกับความซับซ้อนทางสังคมในศตวรรษที่ 21 และต้องพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์การประกอบการ (entrepreneurial organization) ได้ด้วย

12. นักริเริ่มงาน (Intuitive) ผู้บริหารต้องเรียนรู้ถึงความเชื่อมั่นในสัญชาตญาณ (instincts) ของตนเอง ความสามารถการเป็นนักคิด นักริเริ่มสร้างสรรค์ผู้บริหารสามารถการแก้ปัญหาให้สำเร็จอย่างไม่คาดฝันหรือจากการสังหรณ์ใจ (intuitively) ซึ่งเป็นการเกิดขึ้นจากความชาญฉลาดที่ดี

13. ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ (Ability to Inspire) ผู้บริหารควรสร้างความกระตือรือร้น และความคิดเชิงบวกต่อบุคลากรในการร่วมกันกำหนดทิศทางในอนาคต สิ่งทั้งหมดนี้ต้องเน้นให้เกิดขึ้นในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

14. การเจียมเนื้อเจียมตัว (Be Humble) ผู้บริหารมีความสำคัญต่อการทำหน้าที่ในโรงเรียน ซึ่งงานผู้บริหารไม่ใช่เป็นรูปปั้นแต่เป็นงานที่เอื้อต่อทุกคนในโรงเรียนนั่นคือ ต้องมีสัมมาคารวะ การรู้จักบุคคลในชุมชนการเปิดโอกาสกับครู และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

15. ตัวแบบที่ดี (good Model) หากคุณกำลังส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ต้องรู้และฝึกพวกเขา ให้มีความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน ฝึกการสื่อสารที่ดี และคิดวิเคราะห์เป็นการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ และการปลูกฝังสร้างสรรค์นวัตกรรม จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับการเรียนรู้และความเสี่ยง

Kaganer, Sieberand Zamora (2014) กล่าวว่า การเป็นผู้นำแบบดิจิทัลต้องมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. พัฒนาความคล่องทางดิจิทัล (Become Digitally Fluent) เป็นการยอมรับว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งสำคัญต่อการเข้าสู่โลกดิจิทัล ตระหนักถึงความจำเป็นของความคล่องทางดิจิทัล และการบูรณาการความคิดเชิงดิจิทัลเข้าสู่การจัดการในชีวิตประจำวัน

2. พัฒนาขีดความสามารถใหม่ (Develop new Capabilities) เป็นการกระตุ้นให้ผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนพัฒนาสมรรถนะดิจิทัล เพราะยังมีคนงานมีความสามารถทางดิจิทัลมากขึ้นเท่าไร ก็ยิ่งมีส่วนร่วมเพิ่มพูนศักยภาพในการสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่า

3. เต็มใจที่จะทดลอง (Willing to Experiment) เป็นการใช้เครื่องมือโซเซียลมีเดียแบบเรียลไทม์ เช่น ทวิตเตอร์ ความรวดเร็วจะกลายเป็นวิธีสำคัญในการรับข้อมูลเชิงลึกทันทีในการพัฒนาความต้องการของลูกค้าอย่างรวดเร็ว เพื่อรับรู้อารมณ์สาธารณะ เพื่อรักษาฐานผู้รับบริการและเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้รับบริการ

4. ทำความเข้าใจว่าเทคโนโลยีกำลังเปลี่ยนแปลงสังคมและมีผลกระทบต่อองค์กรอย่างไร (Understand How Technology is Transforming Society, and Translate Into Education and Impact) ผู้นำด้านดิจิทัลต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง (พฤติกรรม เศรษฐกิจ สังคม) เทคโนโลยีที่กำลังสร้าง เช่น โทรศัพท์มือถือ เครือข่ายสังคม Cloud ข้อมูลขนาดใหญ่ ผู้นำจะต้องเพิ่ม ความเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานที่สำคัญเหล่านี้เป็นผลกระทบทางการศึกษาในระดับองค์กรและบุคคล

5. ส่งเสริมสภาพแวดล้อมแบบรวมพลัง (Promote Collaborative Environments) ฝ่ายไอทีไม่สามารถแยกออกจากกันได้อีกต่อไปและไม่ถือว่าเทคโนโลยีเป็นพื้นที่แบบแยกอิสระได้ จะเห็นดิจิทัลแทรกซึมทั้งองค์กรและส่งผลกระทบต่อทุกขั้นตอนในห่วงโซ่ของคุณค่าในลักษณะเดียวกับที่ผู้บังคับบัญชาสามารถควบคุมบุคคลได้ เขาจะสามารถรู้ได้ว่าเทคโนโลยีจะส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ทางการศึกษาขององค์กรอย่างไรนอกจากนี้เทคโนโลยีสารสนเทศยังเป็นหัวใจหลักในการเพิ่มขีดความสามารถให้กับผู้ได้บังคับบัญชาและบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ทางการศึกษาได้ดังตัวอย่างได้แก่

5.1 แนวโน้มที่มีต่อการมีอุปกรณ์ขององค์กร โดยบุคลากรจะได้รับการสนับสนุนให้นำอุปกรณ์เคลื่อนที่ของตนเองไปใช้งาน และอนุญาตให้เชื่อมต่อกับเครือข่ายขององค์กรเข้าถึงแอปพลิเคชันในที่ทำงาน และข้อมูลที่ได้รับการยกเว้นการใช้เครือข่ายโซเซียลมีเดีย ซึ่งใช้รูปแบบการศึกษารูปแบบใหม่ ทำให้ต้องมุ่งเน้นที่องค์กรเป็นสำคัญ

5.2 การใช้เครือข่ายโซเซียลมีเดีย ซึ่งได้สร้างการมีส่วนร่วมใหม่ ๆ ของผู้รับบริการ ทำให้องค์กรต้องมุ่งเน้นที่ผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางมากขึ้น

6. ใช้ข้อมูล ไม่ใช่แค่เทคโนโลยีเท่านั้น (Use the Information, not Just the Technology) บางทีขั้นตอนที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในการตัดแบ่งดิจิทัล เกี่ยวข้องกับปัญหาของข้อมูลขนาด

ใหญ่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนข้อมูลขนาดใหญ่ลงในการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กร ควรอยู่ด้านบนของวาระการประชุมผู้บริหารทุกคนแต่ก็ควรพิจารณาวิธีการใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของแต่ละบุคคลด้วย

Tran (2017) กล่าวว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลหรือผู้นำในยุคดิจิทัล ประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

1. การรู้ดิจิทัล ผู้นำต้องเข้าใจและตระหนักในบทบาทของเทคโนโลยีที่มีต่ออาชีพการทำงาน และชีวิตประจำวัน ผู้นำต้องมีความรู้ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการประเมิน การสร้าง และสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยีสมัยใหม่
2. วิสัยทัศน์ ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นเชื่อมั่นในวิสัยทัศน์ สามารถสื่อสารให้คนอื่นคล้อยตาม มีแรงจูงใจและยึดมั่นในวิสัยทัศน์
3. ทดลองและพัฒนา ผู้นำเชิงดิจิทัลต้องกล้าเสี่ยง ไม่กลัวความล้มเหลวในการสร้างนวัตกรรมใหม่ กล้าที่จะคิดค้น ทดลอง สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ รวมทั้งใช้อำนาจ สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้บุคลากรกล้าคิดและทดลองพัฒนาสิ่งใหม่เพื่อเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
4. อำนาจความสะกดก ผู้นำเป็นสื่อกลางที่ช่วยลดช่องว่างระหว่างบุคลากรรุ่นใหม่ที่เป็นพลเมืองยุคดิจิทัลกับรุ่นอาวุโสที่ไม่ได้เติบโตมาพร้อมเทคโนโลยี เพื่อให้ทุกคนสามารถทำงานร่วมกัน และใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลง อาจมีพี่เลี้ยงให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
5. การพัฒนาศักยภาพบุคคล การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้สามารถในการใช้เครื่องมือวิธีการ เครื่องมือใหม่ๆ ในยุคดิจิทัลเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การที่สอดคล้องเป้าหมายและกลยุทธ์ขององค์การ

กนกอร สมปราชญ์ (2560) ได้สรุปองค์ประกอบที่สำคัญของภาวะผู้นำดิจิทัลหรือผู้นำในยุคดิจิทัล มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ผู้นำแบบดิจิทัล
2. การพัฒนาวิชาชีพของผู้บริหารและบุคลากร
3. สมรรถนะและความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหาร
4. การสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้
5. จริยธรรมองค์การและสังคมดิจิทัล

ธีระ รุณเจริญ (2562) เสนอแนวคิดภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุค 4.0 ที่เป็นยุคเทคโนโลยีดิจิทัลนี้ ควรมีคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ โดยมีคุณลักษณะของผู้บริหาร ดังนี้

1. ไม่ยึดติดกรอบเดิม และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มุ่งประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก
3. มีความตระหนักและเข้าใจเนื้อหาสาระการเปลี่ยนแปลง
4. มีความกล้า ยอมรับความเสี่ยงอย่างมีเหตุผล
5. สร้างความตระหนักในปัญหาและความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนแปลงแก่บุคลากรในองค์กร
6. มีความอดทนต่อการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง โดยใช้ความสุขุมรอบคอบในการดำเนินงาน
7. มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ
8. สามารถกระตุ้น ให้รางวัลแก่บุคลากรและทุกคนที่ประสบความสำเร็จ
9. ยอมรับความแตกต่าง ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
10. เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรตลอดกระบวนการทำงานและเปิดโอกาสให้บุคลากรเป็นผู้นำในบางครั้ง

Brett (2019) เสนอว่า ผู้นำยุคดิจิทัลหรือผู้นำในยุคดิจิทัล มีคุณลักษณะ 3 ด้าน ดังนี้

1. การเข้าใจบุคคลอื่น ผู้นำต้องมีความเข้าใจเป็นอย่างดีว่า อะไรบ้างที่จะส่งเสริมให้บุคลากรหรือบุคคลทำงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้ว่าบุคลากรชอบวิธีการติดต่อสื่อสารแบบใด รวมทั้งรู้ว่าอะไรที่จะช่วยกระตุ้นจิตใจให้บุคคลทำงานได้ดี การให้ความเอาใจใส่ ดูแลและส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร

2. ความเป็นองค์กรดิจิทัล การริเริ่มและสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กรโดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร มีกลยุทธ์ด้านดิจิทัลเป็นอันดับแรก มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้างและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรมและประสิทธิภาพ องค์กรดิจิทัลเป็นองค์กรที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทั่วทุกงานในองค์กร

3. การขับเคลื่อนและบูรณาการเทคโนโลยี มีแนวโน้มของการใช้เทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจึงเป็นสิ่งที่ผู้นำต้องขับเคลื่อน ปรับเปลี่ยน ใช้ทักษะในการจูงใจเพื่อส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการไปตามบริบท อาทิ การใช้เทคโนโลยีใหม่ กำหนดกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีเป็นกลยุทธ์หลักขององค์กร

จิตติมา วรณศิริ (2563) ได้ข้อค้นพบจากการวิจัยว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัล มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ทักษะทางเทคโนโลยี ได้แก่

1. เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล
2. ตระหนักถึงและส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม
3. มีวิสัยทัศน์ สร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี
4. มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารและเรียนรู้ในยุคดิจิทัล
5. เป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยี มีวิจรณ์ญาณในการรับและใช้ข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์

6. พัฒนาทักษะครูและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีของครูและบุคลากร อาทิจำการสร้างบทเรียนออนไลน์ การใช้ห้องเรียนออนไลน์

องค์ประกอบที่ 2 ความฉลาดทางสังคม ได้แก่

1. เข้าใจภาษากาย เข้าใจความรู้สึกและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเป็นมิตร
2. สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และเปิดใจรับฟังความคิดผู้อื่น
3. มีทักษะการเจรจาต่อรอง ลดความขัดแย้ง
4. สามารถโน้มน้าวใจให้ผู้อื่น
5. สามารถควบคุมอารมณ์และแสดงออกอย่างเหมาะสม

6. มีความยืดหยุ่น สามารถปรับแนวปฏิบัติให้สอดคล้องสถานการณ์

องค์ประกอบที่ 3 ทักษะการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม ได้แก่

1. มีความใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า แสวงหา เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง
2. เป็นผู้นำการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง เป็นบุคคลรอบรู้
3. มีทักษะการคิดแบบบูรณาการ คิดวิธีการเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา
4. มีทักษะการคิดริเริ่ม ออกแบบ และทดลองนวัตกรรมใหม่
5. ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบที่ 4 การจัดการองค์กรทั้งระบบ ได้แก่

1. กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดผลปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นนวัตกรรมอย่างชัดเจน และสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจ

2. กระจายอำนาจให้ครูตัดสินใจ และเรียนรู้จากการทำงาน
3. วิเคราะห์ปัญหา คิดสร้างทางเลือกเพื่อแก้ปัญหา
4. มีทักษะการนิเทศ ให้คำแนะนำครูในการจัดการเรียนรู้
5. พัฒนาระบบประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงสถานศึกษา
6. พัฒนาครูโดยใช้ชุมชนเรียนรู้มืออาชีพ
7. สร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม แลกเปลี่ยนความรู้

ไพชยนต์ อ่อนช้อย (2563) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมถึงความสามารถทางด้านวิสัยทัศน์ ด้านการสื่อสาร ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ และด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล เพื่อให้กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดังนี้

1. ด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมาด้วยการขับเคลื่อนองค์กรเพื่อตอบสนองนโยบาย กำหนดทิศทาง อธิบาย ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ วางกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนวิชาชีพ มีแผนการจัดการด้านนวัตกรรม จัดการข้อมูลสถานศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

นำเทคโนโลยีมาบูรณาการเพื่อยกระดับความเป็นเลิศทางด้านการศึกษา เปิดโอกาสให้ครูเข้าถึงด้วยการยอมรับและไว้วางใจ สร้างจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานด้วยการคิดเชิงบวก จูงใจในการนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติและรับฟังความคิดเห็นพร้อมข้อเสนอแนะในกิจกรรมของสถานศึกษาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2. ด้านการสื่อสาร หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมาด้วยการบริหารจัดการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างองค์กรด้วยระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ประชาชนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์สภาพองค์กร (SWOT) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ผู้รับบริการผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ ใช้เว็บไซต์ในการติดต่อประสานงานใช้กลุ่มไลน์ในการสั่งการภายในองค์กร มีทักษะการสื่อสารที่ตรงประเด็นเข้าใจง่าย ถ่ายทอดความคิดที่หลากหลาย มีเทคนิควิธีการนำเสนอผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์และจัดประชุมบุคลากรในองค์กรสะท้อนการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่

3. ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมาด้วยการเรียนรู้และเข้าถึงนโยบายอย่างต่อเนื่อง สร้างเครือข่ายการเรียนรู้หลากหลาย ใช้เครื่องมือดิจิทัลแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพครู ตระหนักถึงคุณค่าของนวัตกรรมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ นำสารสนเทศมาเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน ส่งเสริมวัฒนธรรมแบบเป็นทีมกับการมุ่งเน้นส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม ชื่นชมในความสำเร็จและความก้าวหน้า ทำงานตามภารกิจให้เข้ากับสภาพปัญหาและความต้องการของครู และหาแนวทางหรือวิธีการแก้ไขปัญหผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4. ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมาด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดี รู้คุณค่าการใช้เทคโนโลยีที่มีต่อสังคม ตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรมระเบียบ กฎหมายของสังคม เข้าใจถึงผลกระทบ และเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาด ปกป้องตนเองและองค์กรจากความเสี่ยงในการใช้สื่อออนไลน์ ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตบริหารจัดการ ควบคุมกำกับตนเองและองค์กร ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้เหมาะสม ประยุกต์ใช้ข้อมูลจากระบบไอซีทีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และนำการประชุมด้วยระบบทางไกลผ่านสัญญาณเครือข่ายมาใช้ในการทำงานได้

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีองค์ประกอบของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลผู้วิจัยได้จำแนกคุณลักษณะพฤติกรรมความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบเป็นตัวแปร ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงองค์ประกอบของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล
ของนักวิชาการ

แหล่งอ้างอิง	องค์ประกอบของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล
สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม 2. การเป็นผู้นำด้านการจัดระบบ 3. การเป็นผู้นำด้านวิชาการ 4. การเป็นผู้นำด้านการบริหารจัดการ 5. การเป็นผู้นำด้านสังคมและชุมชน 6. การเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร
สุรัตน์ ดวงชาทม (2556)	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้ 2. มีวิสัยทัศน์ 3. มีภาวะผู้นำ 4. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 5. มีคุณธรรมจริยธรรม 6. บริหารจัดการดี 7. มีความสามารถพิเศษรอบด้าน 8. เป็นผู้นำวิชาชีพ
วิจิตร ศรีสะอ้าน (2561)	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีอุดมการณ์และวิสัยทัศน์ 2. เป็นผู้นำในการวางแผน 3. กล้าตัดสินใจ 4. มีทักษะการแก้ปัญหา 5. พัฒนาคนและงาน 6. บริหารเชิงรุก 7. ประยุกต์นวัตกรรม 8. นำการเปลี่ยนแปลง
ฉัตรสิรินทร์ มีสุข (2564)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารมีทักษะในการบริหารที่ดี 2. มีวิสัยทัศน์และทันต่อการเปลี่ยนแปลง 3. เป็นผู้นำทางวิชาการ

แหล่งอ้างอิง	องค์ประกอบของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษา มีอาชีพในยุคดิจิทัล
	<ol style="list-style-type: none"> 4. พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 5. มีภาวะผู้นำ 6. มีมนุษยสัมพันธ์ 7. มีคุณธรรมจริยธรรม 8. สร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร
จิตติมา วรณศรี (2564)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านความรู้ในศาสตร์ 2. ด้านทักษะ 3. ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล
เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2553)	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดวิสัยทัศน์ 2. การบริหารจัดการ 3. การสร้างวัฒนธรรมการทำงาน 4. การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร 5. การเป็นตัวอย่างที่ดี 6. การส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจ 7. การจัดให้มีระบบการกำกับติดตามและการให้คำปรึกษา
Tran (2017)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรู้ดิจิทัล 2. วิสัยทัศน์ 3. ทดลองและพัฒนา 4. อำนวยความสะดวก 5. การพัฒนาศักยภาพบุคคล
Brett (2019)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเข้าใจบุคคลอื่น 2. ความเป็นองค์กรดิจิทัล 3. การขับเคลื่อนและบูรณาการเทคโนโลยี
จิตติมา วรณศรี (2563)	<p>องค์ประกอบที่ 1 ทักษะทางเทคโนโลยี</p> <p>องค์ประกอบที่ 2 ความฉลาดทางสังคม</p> <p>องค์ประกอบที่ 3 ทักษะการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม</p>

แหล่งอ้างอิง	องค์ประกอบของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษา มืออาชีพในยุคดิจิทัล
	องค์ประกอบที่ 4 การจัดการองค์กรทั้งระบบ
ไพชยนต์ อ่อนช้อย (2563)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านวิสัยทัศน์ 2. ด้านการสื่อสาร 3. ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ 4. ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

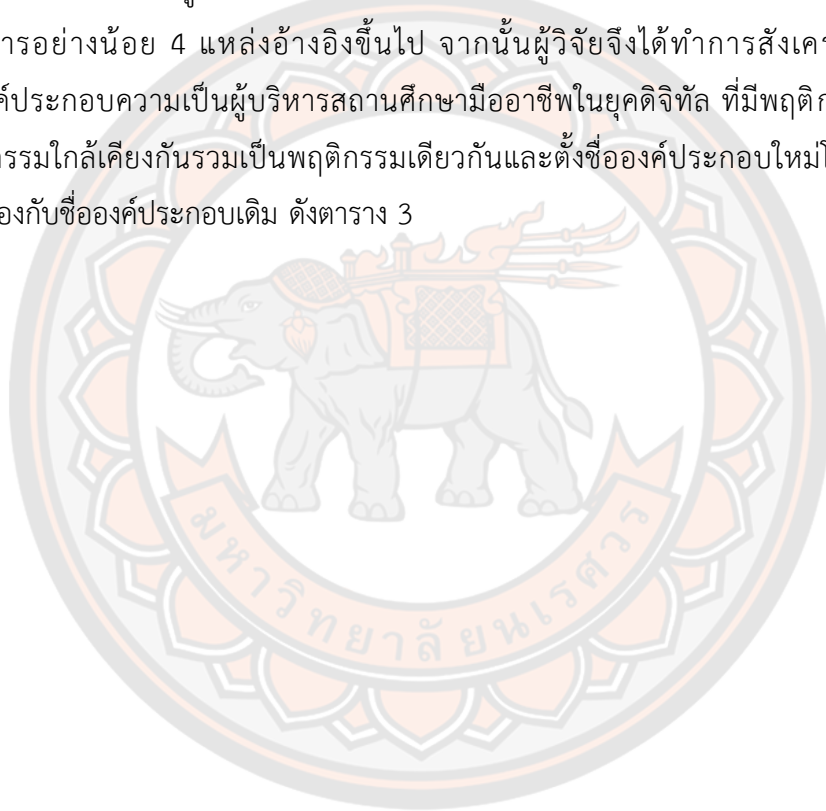
ร.ท.	องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
		สถาบันพัฒนาผู้บริหาร	สุรัตน์ ดวงขาทม (2556)	วิจิตร ศรีสะอ้าน (2561)	ฉัตรสิรินทร์ มีสุข (2564)	จิตติมา วรณศิริ (2564)	เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2553)	Tran (2017)	Brett (2019)	จิตติมา วรณศิริ (2563)	ไพฑูริย์ อ่อนช้อย (2563)	ความถี่
6	การเป็นผู้นำด้านการวางแผนกลยุทธ์				√	√				√		3
7	การเป็นผู้นำการพัฒนาตนเอง	√										1
8	ปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย		√	√	√							3
9	ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ	√	√	√	√	√						5
10	การกล้าตัดสินใจ		√	√		√						3
11	การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์		√	√		√			√			4
12	ด้านความเข้าใจในศาสตร์ของวิชาชีพ		√		√	√						3
13	การสร้างความผูกพันและรับผิดชอบบุคลากร			√	√				√			3
14	ด้านความสามารถและทักษะการคิดวิเคราะห์			√		√			√			3

ที่	องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
		สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา	สุรัตน์ ดวงชาทม (2556)	วิจิตร ศรีสะอาน (2561)	ฉัตรสิรินทร์ มีสุข (2564)	จิตติมา วรณศรี (2564)	เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2553)	Tran (2017)	Brett (2019)	จิตติมา วรณศรี (2563)	ไพชญนต์ อ่อนช้อย (2563)	ความถี่
15	ด้านความสามารถ ในการแก้ปัญหา			√	√					√		3
16	การให้คำแนะนำ แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา			√								1
17	ด้านความสามารถ ในการเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้รวดเร็วฉับไว				√							1
18	การเข้าใจขอบข่าย ของงานอย่างแท้จริง				√							1
19	การเชื่อมความสัมพันธ์ ของหน่วยงานและ บุคลากร				√					√		2
20	การประยุกต์ใช้แนวคิด ของนักการศึกษาเพื่อ เป็นแนวทางในการ บริหาร				√							1
21	รักษาระดับมาตรฐาน ของสถานศึกษา				√							1

ที่	องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
		สถาบันพัฒนาผู้บริหาร	สุรัตน์ ดวงชาทม (2556)	วิจิตร ศรีสะอ้าน (2561)	ฉัตรสิรินทร์ มีสุข (2564)	จิตติมา วรณศรี (2564)	เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2553)	Tran (2017)	Brett (2019)	จิตติมา วรณศรี (2563)	ไพชยนต์ อ่อนช้อย (2563)	ความถี่
22	การพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง				√					√		2
23	การพัฒนาสถานศึกษา ให้เป็นสถานศึกษาแห่ง ประชาธิปไตย				√							1
24	การกำหนดวิสัยทัศน์ ด้าน ICT						√	√		√	√	4
25	การจัดสรรทรัพยากร ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน อย่างเพียงพอ						√					1
26	การให้นักเรียนสามารถ ใช้และเข้าถึง แหล่งข้อมูลความรู้ ต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต ได้ตลอดเวลา						√					1
27	การเป็นตัวอย่างที่ดี ในการใช้ ICT ในการ ปฏิบัติงาน						√					1

ที่	องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
		สถาบันพัฒนาผู้บริหาร	สุรัตน์ ดวงชาวม (2556)	วิจิตร ศรีสะอาด (2561)	ฉัตรสิรินทร์ มีสุข (2564)	จิตติมา วรณศิริ (2564)	เอกชัย กิสุขพันธ์ (2553)	Tran (2017)	Brett (2019)	จิตติมา วรณศิริ (2563)	ไพชญนต์ อ่อนช้อย (2563)	ความถี่
28	การส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจครู บุคลากรในสถานศึกษา ให้นำความรู้ ความสามารถด้าน ICT มาสร้างนวัตกรรม ใหม่ ๆ ในการ จัดการเรียนการสอน หรือการปฏิบัติงาน						√	√		√	√	4
29	จัดให้มีระบบการกำกับ ติดตามและการให้ คำปรึกษาเกี่ยวกับการ ใช้ ICT ของสถานศึกษา						√			√		2
30	การตระหนักในบทบาท ของเทคโนโลยี							√		√		2
31	การสร้างและสื่อสาร ด้วยเครื่องมือ เทคโนโลยีสมัยใหม่							√	√	√	√	4

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารของนักวิชาการหลายคน และได้้นำแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ จำนวน 5 คน ซึ่งมีเนื้อหาตรงกัน ได้แก่ สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป.), สุรัตน์ ดวงชาทม (2556), วิจิตร ศรีสะอาด (2561), ฉัตรสิรินทร์ มีสุข (2564), และ จิติมา วรรณศรี (2564) และได้นำแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 5 คน ซึ่งมีเนื้อหาตรงกัน ได้แก่ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2553), Tran (2017), Brett (2019), จิติมา วรรณศรี (2563) และ ไพชยนต์ อ่อนช้อย (2563) โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์แบบยูเนียน โดยเลือกจากองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป เนื่องจากมีเอกสารอย่างน้อย 4 แหล่งอ้างอิงขึ้นไป จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการสังเคราะห์พฤติกรรมขององค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ที่มีพฤติกรรมซ้ำกันหรือมีพฤติกรรมใกล้เคียงกันรวมเป็นพฤติกรรมเดียวกันและตั้งชื่อองค์ประกอบใหม่โดยเชื่อมโยงและสอดคล้องกับชื่อองค์ประกอบเดิม ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล

ที่	ด้าน	พฤติกรรม	ความถี่
1	ด้านการเป็นผู้นำที่มี คุณธรรม จริยธรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผู้คิดดี พูดดีและทำดี 2. มีคุณธรรมประจำใจ ยึดมั่นในความถูกต้อง ตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบ กฎหมาย ของสังคม 3. เป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตน 4. นำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการ บริหารงานและบริหารบุคคลตามแนวคิดของศาสนา 5. มุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน 6. บริหารจัดการด้วยภูมิปัญญาไทย 7. ปกป้องตนเองและองค์กรจากความเสี่ยงในการ ใช้สื่อออนไลน์ 8. มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้เหมาะสม 	4
2	ด้านความสามารถ ในการบริหารจัดการ การเปลี่ยนแปลง	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และแนวโน้มการบริหารองค์กรที่ควรเป็น 2. มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 3. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารเชิงรุก ใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคต ข้างหน้า 4. มีการบริหารความขัดแย้ง เชื่อมความสัมพันธ์ ของหน่วยงานและบุคลากรให้มีความสัมพันธ์ที่ดี ต่อกัน 5. มีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และ การจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย 6. มีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์ การบริหารการจัดการศึกษา 	5

ที่	ด้าน	พฤติกรรม	ความถี่
		7. มีความชำนาญในการวางแผน สั่งการ ควบคุม	
		8. มีความสามารถในการสร้างสรรค์งานใหม่	
3	ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	1. มีความสามารถพิเศษรอบด้าน 2. กล้าคิดใหม่นอกกรอบ และกล้าริเริ่มสร้างสรรค์และบูรณาการสร้างสิ่งใหม่ 3. ยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่นและกล้าเสี่ยงเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย 4. มีการคิด ออกแบบ และทดลองนวัตกรรมใหม่ 5. ยอมรับความคิดที่แตกต่าง 6. มีความใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า แสวงหา เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง	4
4	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี	1. กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาให้ชัดเจน 2. เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล 3. วางกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนวิชาชีพ 4. มีแผนการจัดการด้านนวัตกรรม 5. การขับเคลื่อนองค์กรเพื่อตอบสนองนโยบาย 6. สร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี 7. สามารถจูงใจและสื่อสารให้คนอื่นคล้อยตามได้	4
5	ด้านส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	1. พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้ครูนำ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ 2. เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล 3. ตระหนักรู้และส่งเสริมครูใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม	

ที่	ด้าน	พฤติกรรม	ความถี่
		4. เป็นผู้นำและสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี	4
		5. นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	
		6. ส่งเสริมวัฒนธรรมแบบเป็นทีมกับการมุ่งเน้นส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม	
6	ด้านความสามารถในการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย	1. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการประเมิน 2. การสร้างและสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยีสมัยใหม่ 3. การริเริ่มและสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กรโดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร 4. การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้างออกแบบ ทดลองและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม 5. การบริหารจัดการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ใช้เว็บไซต์ กลุ่มไลน์ ในการสั่งการ ติดต่อประสานงาน 6. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ผู้รับบริการผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ 7. มีเทคนิควิธีการนำเสนอผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์	4

จากตาราง 3 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของกับังค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล โดยจำแนกเป็นการสังเคราะห์พฤติกรรมของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยสามารถสังเคราะห์ได้ 6 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม ด้านความสามารถในการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี ด้านส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน และด้านความสามารถในการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งใช้เป็นข้อมูลองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลโดยมีตัวแปรที่แสดงถึงพฤติกรรมชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 สามารถนำองค์ประกอบที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล จนทำให้การบริหารภายในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ และนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) เพื่อการสำรวจและระบุองค์ประกอบรวมที่ใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งช่วยให้ลดจำนวนองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลให้อยู่ในรูปองค์ประกอบรวม เผยให้เห็นโครงสร้างภายในที่เกิดจากการรวมกลุ่มเป็นองค์ประกอบและสามารถอธิบายคุณลักษณะที่ต้องการศึกษาได้อย่างชัดเจน

การวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบ

ธีระดา ภิฏโญ (2561, น. 292) การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติที่ใช้ลดจำนวนตัวแปรหลายๆ ตัวในการศึกษาด้วยการรวมกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันไว้เข้าด้วยกัน โดยต้องมีความสัมพันธ์กันในระดับมากซึ่งอาจจะอยู่ในทิศทางเดียวกัน (ทิศทางเป็นบวก) หรืออยู่ในทิศทางตรงกันข้าม (ทิศทางเป็นลบ) ก็ได้ ส่วนตัวแปรที่อยู่คนละองค์ประกอบจะไม่มี ความสัมพันธ์กันหรือมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก โดยมีข้อตกลงเบื้องต้น ได้แก่ จำนวนตัวแปร ที่คัดเลือกมาวิเคราะห์องค์ประกอบควรมีจำนวนมากกว่า 30 ตัวแปร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ควรมากกว่าจำนวนตัวแปรอย่างน้อย 5-10 เท่า การใช้สถิตินี้ทำให้นักวิจัยสามารถอธิบายความหมายของแต่ละองค์ประกอบด้วยตัวแปรที่เกี่ยวข้องได้ง่ายขึ้น รวมทั้งมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือมากขึ้น

การวิเคราะห์องค์ประกอบหรือการวิเคราะห์ปัจจัยเป็นวิธีการทางสถิติวิธีหนึ่งที่ใช้วิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวแปร (Multivariate Statistical Method) โดยมีการนำไปใช้ประโยชน์ในเกือบทุกวงการ อาทิ สังคมศาสตร์มานุษยวิทยาและโบราณคดี กระบวนการวิเคราะห์องค์ประกอบ ถือกำเนิดขึ้นมาในต้นศตวรรษที่ 20 ค้นพบโดย Spearman (1904 cited in Watpon.com, n.d.) แต่ในสมัยนั้นยังเป็นวิธีการที่ยุ่งยาก ซับซ้อน และเสียเวลามากในการวิเคราะห์ ดังนั้นการวิเคราะห์องค์ประกอบจึงยังไม่เป็นที่แพร่หลายในหมู่นักวิจัยสมัยนั้น จนกระทั่งคอมพิวเตอร์ได้ถือกำเนิดขึ้นมา และมีโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ที่จะช่วยเหลือ การวิเคราะห์องค์ประกอบจึงได้แพร่หลายออกไปและเป็นที่นิยมในหมู่นักวิจัยกันอย่างกว้างขวาง

Daniel (1988 cited in Watpon.com, n.d.) ได้อธิบายว่า "การวิเคราะห์องค์ประกอบ ถูกออกแบบมาเพื่อใช้ตรวจสอบโครงสร้างของชุดตัวแปรและเพื่อใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในรูปของจำนวนที่น้อยที่สุดของตัวแปรแฝงที่สังเกตไม่ได้ ซึ่งตัวแปรแฝงที่สังเกตไม่ได้เหล่านี้ จะถูกเรียกว่า องค์ประกอบ" สอดคล้องกับ Joreskog & Sorbom (1989) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า "แนวคิดที่สำคัญภายใต้รูปแบบของการวิเคราะห์องค์ประกอบคือ มีตัวแปรบางตัวที่ไม่สามารถสังเกตหรือวัดได้โดยตรง หรืออาจเรียกได้ว่า เป็นตัวแปรแฝงหรือองค์ประกอบตัวแปรที่ไม่สามารถสังเกตหรือวัดได้โดยตรงนั้น สามารถอ้างอิงได้ทางอ้อมจากข้อมูลของตัวแปรที่สังเกตได้ การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นกระบวนการทางสถิติสำหรับเปิดเผยตัวแปรแฝงที่มีอยู่ โดยศึกษาผ่านความแปรปรวนระหว่างชุดของตัวแปรที่สังเกตได้" การวิเคราะห์องค์ประกอบหรือการวิเคราะห์ปัจจัย จึงเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติที่ใช้สำหรับการลดจำนวนตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในเรื่องที่สนใจ ซึ่งมีจำนวนตัวแปรหลายๆ ตัวให้เหลือจำนวนตัวแปรน้อยลง โดยวิธีการรวมกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในกลุ่มหรือปัจจัยหรือองค์ประกอบเดียวกัน โดยตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบเดียวกันต้องมีความสัมพันธ์กันมากและความสัมพันธ์นั้นอาจจะอยู่ในทิศทางเดียวกัน (ทิศทางเป็น

บวก) หรืออยู่ในทิศทางตรงกันข้าม (ทิศทางเป็นลบ) ก็ได้ ส่วนตัวแปรที่อยู่คนละองค์ประกอบจะไม่มี ความสัมพันธ์กันหรือมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก โดยองค์ประกอบหนึ่งๆ เป็นตัวแปรแฝง (variable) อันเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา โดยรูปแบบของการวิเคราะห์องค์ประกอบมี 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor Analysis: EA) เป็นรูปแบบเพื่อใช้ค้นหาองค์ประกอบร่วมหรือปัจจัยร่วมที่จะสามารถอธิบายความสัมพันธ์ร่วมกัน ระหว่างตัวแปรทั้งหมด โดยที่องค์ประกอบร่วมที่ค้นหาได้มีจำนวนน้อยกว่าจำนวนตัวแปร และ 2) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เป็นรูปแบบเพื่อใช้ ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับโครงสร้างขององค์ประกอบว่า องค์ประกอบแต่ละตัวประกอบด้วยตัวแปร อะไรบ้าง และตัวแปรแต่ละตัวควรมีน้ำหนักความสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด ตรงกับโมเดลหรือทฤษฎี ที่ใช้พิสูจน์หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญที่ 2 ลักษณะ คือ 1 เพื่อสำรวจและระบุ องค์ประกอบร่วมที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ผลที่ได้จะช่วยให้อาจลดจำนวน ตัวแปรลงและสรุปจำนวนคุณลักษณะเด่นของตัวแปรแฝงที่เกิดจากการรวมตัวของตัวแปรได้ชัดเจน ขึ้นทำให้ง่ายและสะดวกต่อการแปลความหมาย ตลอดจนการพิจารณาโครงสร้างภายในของ คุณลักษณะที่ต้องการศึกษาได้ชัดเจนมากขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในส่วนนี้ เรียกว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) และ 2 เพื่อ ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับโครงสร้างของคุณลักษณะ หรือโครงสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูลที่นักวิจัย มีมาก่อน โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบมาตรวจสอบว่าข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกับ สมมติฐานเพียงใด มักนำไปใช้ในการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของ เครื่องมือวัดตัวแปรทางสังคมศาสตร์ซึ่งมีองค์ประกอบเชิงทฤษฎีที่มีความซับซ้อนการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ในส่วนนี้เรียกว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

สุนทรพจน์ ดำรงค์พานิช (2563, น. 86) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ สำรวจและระบุองค์ประกอบร่วมที่ใช้อธิบาย ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ช่วยให้ลดจำนวน ตัวแปรสังเกตให้อยู่ในรูปองค์ประกอบร่วม เผยให้เห็นโครงสร้างภายในที่เกิดจากการรวมกลุ่มเป็นองค์ประกอบและสามารถอธิบายคุณลักษณะ ที่ต้องการศึกษาได้อย่างชัดเจน

ขั้นตอนการดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมเมทริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix) โดยเมทริกซ์สหสัมพันธ์ ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ควรเป็นเมทริกซ์ชนิดอาร์ (R-type Matrix) ซึ่งแสดง

ความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ ในขณะที่เตรียมเมทริกซ์ที่แสดงความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เรียกว่า เมทริกซ์ชนิดคิว (Q-type Matix) เหมาะสำหรับการวิเคราะห์เพื่อจัดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่เตรียมไว้ควรมีค่าสหสัมพันธ์แตกต่างจากศูนย์ หากตัวแปรใดไม่มีความสัมพันธ์กัน แสดงให้เห็นว่าไม่มีองค์ประกอบร่วมกัน จึงไม่มีเหตุผลที่จะนำตัวแปรไปวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังนั้น ในขั้นการเตรียมเมทริกซ์สหสัมพันธ์ นักวิจัยจำเป็นต้องทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเสียก่อน โดยสถิติที่บ่งบอกความสัมพันธ์ดังกล่าวประกอบด้วย

1.1 Bartlett's test of Sphericity ใช้ทดสอบว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (identity matrix) หรือไม่

1.2 Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy (KMO) อยู่ในรูปดัชนีระบุความแตกต่างระหว่างเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับเมทริกซ์สหสัมพันธ์ปฏิภาพ (Anti-image Correlation Matrix) อันเป็นเมทริกซ์สหสัมพันธ์พาร์เซียระหว่างตัวแปรแต่ละคู่เมื่อจัดความแปรปรวนของตัวแปรอื่นแล้ว ดังนั้นค่าดัชนีที่ได้ควรมีค่าเข้าใกล้หนึ่ง แสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันมากในทางตรงข้ามหากค่า KMO มีค่าน้อย แสดงว่าตัวแปร มีความสัมพันธ์กันน้อยจึงไม่เหมาะต่อการนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบ

2. การสกัดองค์ประกอบขั้นต้น (Extraction of the Initial Factor) โดยการแยกองค์ประกอบร่วมให้มีจำนวนองค์ประกอบน้อยที่สุด เพื่อให้สามารถนำค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) หรือ ค่าถ่วงปัจจัย ไปคำนวณค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ให้ใกล้เคียงกับเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้จากข้อมูลจริง โดยใช้การคำนวณทวนซ้ำหลายรอบเริ่มจากทดสอบสมมติที่องค์ประกอบเดียวแล้วนำค่าน้ำหนักองค์ประกอบไปคำนวณค่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ให้ใกล้เคียงกับเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร สังเกตได้จากข้อมูลจริง หากพบว่ายังเกิดความแตกต่างจะทำการทดสอบใหม่โดยกำหนดสมมติฐานสององค์ประกอบ และเพิ่มองค์ประกอบไปจนกว่าจะพบว่าน้ำหนักองค์ประกอบไปคำนวณค่าเมทริกซ์ สหสัมพันธ์ให้ใกล้เคียงกับเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้จากข้อมูลจริงในที่สุด วิธีการที่ใช้ใน การสกัดองค์ประกอบในขั้นตอนนี้สามารถดำเนินการได้ 6 วิธี คือ การวิเคราะห์ส่วนประกอบमुखสำคัญ (Principal Component Analysis) การหาองค์ประกอบแกนमुखสำคัญ (Principal Axis Factoring) วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Least Square Method) วิธีภาวะเป็นไปได้สูงสุด (Maximum Likelihood Method) วิธีวิเคราะห์ภาพ (Image Analysis) และวิธีการหาองค์ประกอบแบบแอลฟา (Alpha Factoring)

3. วิธีการหมุนแกน (Method of Rotation) พัฒนาขึ้นราว ค.ศ.1974 โดย Thurstone ซึ่งใช้หลักการหมุนแกนอ้างอิง (Reference Axes) ที่เป็นแกนแทนองค์ประกอบให้ผ่านจุดพิกัดของตัวแปรสังเกตได้ให้มากที่สุด เป็นผลให้สามารถพิจารณาจำนวนองค์ประกอบที่เหมาะสมได้ง่าย และชัดเจนมากยิ่งขึ้น สามารถดำเนินการได้ 2 วิธี คือ

3.1 การหมุนแกนโดยใช้กราฟ (Graphic Rotation) จำแนกออกเป็นสองลักษณะ คือ การหมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) ใช้ในการหมุนแกน ที่แกนอ้างอิงเดิมสองแกน มีลักษณะตั้งฉากต่อกันไปพร้อมกัน ผลจากการหมุนจะยังคงทำให้แกนทั้งสอง ยังคงตั้งฉากกันเช่นเดิม ในองศาที่เปลี่ยนไป และการหมุนแกนแบบมุมแหลม (Oblique Rotation) ใช้ในการหมุนแกนอ้างอิง ทั้งสองในมุมที่ต่างกัน ทำให้มุมระหว่างแกนอ้างอิงทั้งสองทำมุมแหลมต่อกันเป็นผลให้องค์ประกอบ ทั้งสองมีความสัมพันธ์กันและสัมพันธ์กันในเมทริกซ์แบบแผนไม่ตรงกับเมทริกซ์โครงสร้างด้วย หลักการที่จำเป็นต้องดำเนินการซับซ้อน มีความคลาดเคลื่อนได้ง่ายจึงทำให้การหมุนแกนด้วยวิธีนี้ ไม่ได้รับการนิยมนำไปใช้

3.2 การหมุนแกนโดยใช้การวิเคราะห์ (Analytical Rotation) พัฒนาขึ้นจาก แนวคิดของ Thurstone มาสร้างเกณฑ์เพื่อปรับค่าสัมประสิทธิ์ในเมทริกซ์องค์ประกอบให้สามารถ แปลความหมายได้ง่ายขึ้น โดยอาศัยหลักพื้นฐานที่กล่าวว่า สมาชิกในแต่ละแถวของเมทริกซ์ องค์ประกอบควรจะมีค่าสูงสุดเฉพาะองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้นและควรมีค่าต่ำ ในองค์ประกอบที่เหลือ การหมุนแกนวิธีนี้จึงใช้การพิจารณา ค่ากำลังสองของน้ำหนักองค์ประกอบ แต่ละแถวให้มีค่าสูงสุด ทำให้สามารถพิจารณาองค์ประกอบทั่วไป (General Factor) ชัดเจนขึ้น รวมถึงสามารถตีความหมายของตัวแปรแต่ละตัวง่ายขึ้น หรือค่ากำลังสองของน้ำหนัก องค์ประกอบ แต่ละสดมภ์ของเมทริกซ์องค์ประกอบให้มีค่าสูงสุด ทำให้สามารถพิจารณาองค์ประกอบเฉพาะ (Specific Factor) ชัดเจนขึ้น จากทั้งสองแนวทางที่กล่าวไปสามารถจัดวิธีการหมุนแกนแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

3.2.1 การหมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) มีหลายวิธี เช่น การ หมุนแกนแบบควอร์ติแมกซ์ (Quartimax Rotation) พิจารณาจากค่ากำลังสองของน้ำหนัก องค์ประกอบแต่ละแถวให้มีค่าสูงสุด การหมุนแกนแบบแวร์ิแมกซ์ (Varimax Rotation) พิจารณา จากค่ากำลังสองของน้ำหนักองค์ประกอบแต่ละสดมภ์ให้มีค่าสูงสุด มีการคำนวณซับซ้อนกว่าแบบ ควอร์ติแมกซ์แต่ให้ผลคงที่และพิจารณาโครงสร้างองค์ประกอบง่ายกว่า หรือการหมุนแกนแบบ อีควอแมกซ์ (Equamax Rotation) เป็นการผสมผสานแนวคิดจากการหมุนแกนแบบควอร์ติแมกซ์ และแบบแวร์ิแมกซ์เข้าด้วยกัน

3.2.2 การหมุนแกนแบบมุมแหลม (Oblique Rotation) มีหลายวิธี เช่น การ หมุนแกนแบบควอร์มิน (Quartimin Rotation) มีหลักการคล้ายกับแบบควอร์ติแมกซ์แต่ยอมให้ องค์ประกอบที่ได้มีความสัมพันธ์กัน ทำให้ได้องค์ประกอบทั่วไปและค่อนข้างเป็นมุมแหลมมากกว่า แบบอื่น การหมุนแกนแบบโควาริมิน (Covarimin Rotation) มีหลักการคล้ายกับแบบแวร์ิแมกซ์ แต่ ยอมให้องค์ประกอบที่ได้มีความสัมพันธ์กันทำให้ได้องค์ประกอบเฉพาะและค่อนข้างทำมุมแหลมที่มี ขนาดเข้าใกล้มุมฉากมากกว่าแบบอื่น การหมุนแกนแบบอบลิมิน (Oblimin Rotation) ใช้การทำให้

ค่าความแปรปรวนร่วมของกำลังสองของสัมประสิทธิ์ภาพฉายน้ำหนักองค์ประกอบบนแกนอ้างอิงมีค่าน้อยที่สุด

3.2.3 การหมุนแกนเข้าสู่เมทริกซ์เป้าหมาย (Rotation to a Target Matrix) โดยการกำหนดเมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบเป็นเมทริกซ์เป้าหมายไว้ล่วงหน้า จากนั้นจึงหมุนแกนซึ่งสามารถใช้การหมุนแบบตั้งฉากหรือมุมแหลมจนเกิดเป็นเมทริกซ์ที่มีความคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกับเมทริกซ์เป้าหมาย แล้วใช้เกณฑ์กำลังสองน้อยที่สุดเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างเมทริกซ์ทั้งสอง

4. การสร้างตัวแปรประกอบหรือสเกลประกอบ (Composite Variable or Factor Scale) โดยอาศัยเกณฑ์การตัดสินใจเพื่อระบุจำนวนองค์ประกอบ ได้แก่

4.1 การทดสอบนัยสำคัญ (Significance Tests) จากการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีการสกัดองค์ประกอบแบบภาวะน่าจะเป็นสูงสุด โปรแกรมคอมพิวเตอร์จะมีการทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้จากองค์ประกอบกับเมทริกซ์จากข้อมูลเชิงประจักษ์ หากผลการทดสอบพบว่ามีความกลมกลืน กล่าวคือค่าไคสแควร์มีค่าต่ำและยอมรับสมมุติฐานศูนย์ (Accept H) จะได้ข้อสรุปว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งนั้นได้จำนวนองค์ประกอบตามที่ใช้ทดสอบสมมุติฐานนั้น

4.2 การกำหนดค่าไอเกน (Eigenvalue Specification) ใช้ในกรณีที่ใส่เมทริกซ์สหสัมพันธ์เข้าสู่การวิเคราะห์องค์ประกอบโดยไม่มีการปรับค่าสมาชิกของเมทริกซ์ในแนวทแยงและกรณีที่มีการปรับแก้ด้วยค่าประมาณค่าการร่วม (Communality) ซึ่งกรณีหลังนี้ต้องเพิ่มเกณฑ์ว่าผลรวมของค่าไอเกนขององค์ประกอบที่เลือกไว้ไม่ควรมีค่าเกินกว่าค่าผลรวมของค่าประมาณค่าการร่วมของตัวแปร แต่โดยทั่วไปแล้วนิยมกำหนดค่าไอเกนในการระบุจำนวนองค์ประกอบที่เหมาะสมที่ค่าตั้งแต่หนึ่งขึ้นไป ($Eigen \geq 1$)

4.3 ความสำคัญเชิงทฤษฎี (Substantive Importance) ใช้ในกรณีที่มีทฤษฎีเป็นแนวคิดพื้นฐานในการวิเคราะห์องค์ประกอบและทราบความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบเพื่อนำมากำหนดเป็นเกณฑ์ในการเลือกองค์ประกอบ เช่น การกำหนดเลือกองค์ประกอบที่สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ตั้งแต่ร้อยละ 10, 15 หรือ 20 จากความแปรปรวนทั้งหมด

4.4 การทดสอบสกรี้ (Scree-test) โดยการนำค่าไอเกนและหมายเลขอันดับองค์ประกอบมากำหนดในรูปแบบกราฟสกรี้ ซึ่งเผยให้เห็นความแตกต่างของค่าไอเกน เส้นกราฟจะมีความชันและค่อย ๆ ลาดลงจากองค์ประกอบแรกไปยังองค์ประกอบหลัง (จากซ้ายไปขวา) การตัดสินใจคือ การเลือกจำนวนองค์ประกอบ ที่พบว่ากราฟมีความชันมากในช่วงแรก

4.5 เกณฑ์การไม่แปรค่า (Invariance Criteria) เป็นการ พิจารณาเกณฑ์อันแสดงถึงความเหมาะสมของจำนวนองค์ประกอบหลายเกณฑ์ร่วมกัน โดยยึดการตัดสินใจผลการวิเคราะห์แสดงความสอดคล้องของเกณฑ์ทุกเกณฑ์มากที่สุดและสอดคล้องกับเหตุผลเพียงพอที่นักวิจัยต้องการ

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีการวิเคราะห์องค์ประกอบ งานวิจัยในครั้งนี้ได้นำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) โดยนำผลการวิเคราะห์ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) และ Bartlett's Test of Sphericity โดยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) หลังหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Rotation)

บริบทโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 234 หมู่ที่ 14 ตำบลห้วยอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีเขตพื้นที่บริการ 4 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอสองแคว อำเภอเด่นชัย และอำเภอวังชิ้น บริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัด จำนวน 124 โรงเรียน โดยแบ่งตามพื้นที่ทางการปกครองเดียวกันและใกล้เคียงกัน ออกเป็น 16 กลุ่มโรงเรียน ดังนี้

1. กลุ่มโรงเรียนไตรบูรพา จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 1.1 โรงเรียนวัดมงคลถาวร (มงคลวิทยาสรรค์)
 - 1.2 โรงเรียนวัดสิทธิวิมล (สุวรรณราษฎร์ปัญญา)
 - 1.3 โรงเรียนบ้านต่างาม (อัครราษฎร์บำรุง)
 - 1.4 โรงเรียนบ้านน้ำฮอก (รัฐราษฎร์วิทยา)
 - 1.5 โรงเรียนบ้านเหล่า (พิชัยศิริราษฎร์รังสรรค์)
 - 1.6 โรงเรียนบ้านกวาง (ลีอราษฎร์วัฒนา)
 - 1.7 โรงเรียนดอนมูลวิทยาการ
2. กลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร จำนวน 11 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 2.1 โรงเรียนบ้านเวียงทอง (เวียงทองวิทยาการ)
 - 2.2 โรงเรียนบ้านเขื่อนสุนทร (รัฐประชาวิทยา)
 - 2.3 โรงเรียนบ้านผาสุก (ราษฎร์บำรุง)
 - 2.4 โรงเรียนบ้านกาต (วัฒนาประชานุกุล)
 - 2.5 โรงเรียนบ้านสบสาย (จันทร์พัฒน์ประชาสรรค์)
 - 2.6 โรงเรียนบ้านวังวน (ราษฎร์วิทยา)
 - 2.7 โรงเรียนบ้านปงพร้าว (ประชารัฐวิทยา)

- 2.8 โรงเรียนบ้านแม่สายดอนทัน (คำแวงประชาอุทิศ)
- 2.9 โรงเรียนบ้านร่องกาศใต้ (รัฐราษฎร์บูรณะ)
- 2.10 โรงเรียนวัดตอนมิตร (สิทธิราษฎร์รังสรรค์)
- 2.11 โรงเรียนชุมชนบ้านร่องกาศ (ศรีวิทยาการ)
3. กลุ่มโรงเรียนน้ำชำ-หัวฝาย จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 3.1 โรงเรียนบ้านดอนชัย (กันทรราษฎร์วิทยาการ)
 - 3.2 โรงเรียนช่องลมจันทิมาประชาพิทักษ์
 - 3.3 โรงเรียนวัดศรีดอก (ประชาพัฒนา)
 - 3.4 โรงเรียนบ้านทุ่งเจริญ (เครือราษฎร์สงเคราะห์)
 - 3.5 โรงเรียนบ้านร่องเสี้ยว (รัฐราษฎร์ผดุงวิทย์)
 - 3.6 โรงเรียนดอนแก้ว (รัฐประชาสรรค์)
 - 3.7 โรงเรียนชุมชนบ้านบวโกโป่ง (พรหมราษฎร์อุปถัมภ์)
4. กลุ่มโรงเรียนสูงเม่น จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 4.1 โรงเรียนสูงเม่นวิทยาการ
 - 4.2 โรงเรียนวัดสร้างโชค
 - 4.3 โรงเรียนบ้านหัวดง
 - 4.4 โรงเรียนบ้านปงท่าข้าม (ปงประชานุกูล)
 - 4.5 โรงเรียนวัดโชคเกษม (เกษมราษฎร์บำรุง)
 - 4.6 โรงเรียนบ้านปงหัวหาด (หัวหาดราษฎร์บำรุง)
 - 4.7 โรงเรียนวัดพระหลวง (อภิชัยราษฎร์สงเคราะห์)
5. กลุ่มโรงเรียนทุ่งทอง จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 5.1 โรงเรียนบ้านไผ่ล้อม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 46)
 - 5.2 โรงเรียนบ้านนาอู่หนอง (ประชารัฐวิทยาการ)
 - 5.3 โรงเรียนบ้านนาตุ้ม (คุรุราษฎร์วิทยานุสรณ์)
 - 5.4 โรงเรียนบ้านหัวทุ่ง (สามัคคีวิทยาการ)
 - 5.5 โรงเรียนบ้านแม่รัง (จัดสรรราษฎร์สงเคราะห์)
 - 5.6 โรงเรียนบ้านค้ำตะนะวิทยา
 - 5.7 โรงเรียนบ้านเค็ม (รัฐประสาทรราษฎร์บำรุง)
6. กลุ่มโรงเรียนห้วยอ้อ จำนวน 9 โรงเรียน ประกอบด้วย
 - 6.1 โรงเรียนบ้านปากกาง (ประชารราษฎร์รังสฤษดิ์)
 - 6.2 โรงเรียนบ้านนาแก

- 6.3 โรงเรียนบ้านดอนมูล (สุวรรณสารราษฎร์บำรุง)
 - 6.4 โรงเรียนรักเมืองไทย 2
 - 6.5 โรงเรียนอนุบาลจตุรลงรัตนาคาร
 - 6.6 โรงเรียนบ้านแม่จองไฟ (รัฐราษฎร์พัฒนา)
 - 6.7 โรงเรียนบ้านแม่ปาน (แม่ปานประชาสงเคราะห์)
 - 6.8 โรงเรียนบ้านแก่งหลวง (รถไฟราษฎร์บพิธ)
 - 6.9 โรงเรียนบ้านนาหลวง (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 387)
7. กลุ่มโรงเรียนผาเวียง จำนวน 8 โรงเรียน ประกอบด้วย
- 7.1 โรงเรียนบ้านปง (วัฒนาวิทยาคาร)
 - 7.2 โรงเรียนบ้านผามอก (ประชานุเคราะห์)
 - 7.3 โรงเรียนบ้านน้ำริน (คุรุราษฎร์รังสรรค์)
 - 7.4 โรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง)
 - 7.5 โรงเรียนบ้านแหลง (คุรุประชาสามัคคี)
 - 7.6 โรงเรียนบ้านม่อน (ปัญญาฉลาดราษฎร์นุกูล)
 - 7.7 โรงเรียนบ้านแป้น (รัฐราษฎร์วิทยา)
 - 7.8 โรงเรียนอิมอรัญ
8. กลุ่มโรงเรียนปิ่นทอง จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย
- 8.1 โรงเรียนบ้านปิ่น (ปิ่นประชาราษฎร์)
 - 8.2 โรงเรียนอนุสรณ์รัฐประชา
 - 8.3 โรงเรียนบ้านทุ่งดากล่า (คุรุราษฎร์บำรุงวิทย์)
 - 8.4 โรงเรียนบ้านบ่อ
 - 8.5 โรงเรียนบ้านแม่หู่ (รัฐราษฎร์รังสรรค์)
9. กลุ่มโรงเรียนฝั่งนที จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย
- 9.1 โรงเรียนปากจอกวิทยา
 - 9.2 โรงเรียนบ้านศรีตอนไชย (ประชานุกูล)
 - 9.3 โรงเรียนบ้านวังเสียง
 - 9.4 โรงเรียนบ้านอ้ายลิ้ม (ลิ้มราษฎร์สามัคคี)
 - 9.5 โรงเรียนประชารัฐวิทยาคาร
10. กลุ่มโรงเรียนวังซัน จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วย
- 10.1 โรงเรียนบ้านนาใหม่
 - 10.2 โรงเรียนบ้านวังซัน

- 10.3 โรงเรียนบ้านวังเบอะ
 - 10.4 โรงเรียนบ้านวังแฟน
 - 10.5 โรงเรียนบ้านหาดรั้ว
 - 10.6 โรงเรียนบ้านใหม่ (สมบัติทวีประชาสรรค์)
 - 10.7 โรงเรียนบ้านป่ายุบ
11. กลุ่มโรงเรียนแม่พุง จำนวน 11 โรงเรียน ประกอบด้วย
- 11.1 โรงเรียนบ้านค้ำปินใจ
 - 11.2 โรงเรียนบ้านวังกวาง
 - 11.3 โรงเรียนบ้านวังขอนป่าไผ่
 - 11.4 โรงเรียนบ้านแม่แอต 1
 - 11.5 โรงเรียนบ้านแม่ตีด
 - 11.6 โรงเรียนบ้านป่าคาป่าม่วง
 - 11.7 โรงเรียนบ้านปางไฮ
 - 11.8 โรงเรียนบ้านปางมะโอ
 - 11.9 โรงเรียนบ้านค้ำคำป็น
 - 11.10 โรงเรียนสวนป่าแม่สรอย
 - 11.11 โรงเรียนบ้านขุนห้วย
12. กลุ่มโรงเรียนเวียงดงนคร จำนวน 7 โรงเรียน ประกอบด้วย
- 12.1 โรงเรียนบ้านแม่กระต้อม
 - 12.2 โรงเรียนบ้านป่าสักปางไม้
 - 12.3 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่หละป่าป่วย
 - 12.4 โรงเรียนบ้านม่วงคำ
 - 12.5 โรงเรียนบ้านแม่ขมิ้ง
 - 12.6 โรงเรียนบ้านสองแคว
 - 12.7 โรงเรียนบ้านแพะทุ่งเจริญ
13. กลุ่มโรงเรียนนาพูน จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วย
- 13.1 โรงเรียนบ้านนาพูน
 - 13.2 โรงเรียนบ้านนาปลาทั้ง
 - 13.3 โรงเรียนบ้านวังลึก
 - 13.4 โรงเรียนบ้านแม่แปง
 - 13.5 โรงเรียนบ้านไร่หลวง

- 13.6 โรงเรียนบ้านเปาปมดงยาง (มิตรภาพที่ 155)
14. กลุ่มโรงเรียนนุครพัฒนา จำนวน 9 โรงเรียน ประกอบด้วย
- 14.1 โรงเรียนบ้านแช่ฟ้า
 - 14.2 โรงเรียนบ้านแม่จอก
 - 14.3 โรงเรียนบ้านแม่บงใต้
 - 14.4 โรงเรียนบ้านแม่บงเหนือ
 - 14.5 โรงเรียนบ้านค้ำใจ
 - 14.6 โรงเรียนบ้านแม่สิน
 - 14.7 โรงเรียนบ้านสบป่าก
 - 14.8 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ป่าก
 - 14.9 โรงเรียนบ้านสลก
15. กลุ่มโรงเรียนเด่นชัยพนา จำนวน 9 โรงเรียน ประกอบด้วย
- 15.1 โรงเรียนบ้านแม่จิวะ
 - 15.2 โรงเรียนบ้านเด่นชุมพล
 - 15.3 โรงเรียนชุมชนบ้านปงป่าหวาย
 - 15.4 โรงเรียนบ้านแม่ยั้ง
 - 15.5 โรงเรียนบ้านสวนหลวง
 - 15.6 โรงเรียนบ้านน้ำแรม
 - 15.7 โรงเรียนบ้านดงสุระ
 - 15.8 โรงเรียนบ้านห้วยไร่
 - 15.9 โรงเรียนบ้านห้วยลากปืน
16. กลุ่มโรงเรียนประตูล้านนา จำนวน 9 โรงเรียน ประกอบด้วย
- 16.1 โรงเรียนเด่นไชยประชานุกูล
 - 16.2 โรงเรียนบ้านห้วยกูด
 - 16.3 โรงเรียนเด่นทัพชัย
 - 16.4 โรงเรียนบ้านน้ำโค้ง
 - 16.5 โรงเรียนบ้านบ่อแก้ว
 - 16.6 โรงเรียนบ้านป่าไผ่
 - 16.7 โรงเรียนบ้านปางเคาะ
 - 16.8 โรงเรียนบ้านไทรย้อย
 - 16.9 โรงเรียนบ้านปากปาน

นโยบายด้านการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

วิสัยทัศน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 เป็นองค์กรคุณภาพ
ที่มุ่งพัฒนาการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ Quality Organization to Excellent Education

ค่านิยมองค์กร คือ องค์กรน่าอยู่ รอบรู้เรื่องงาน บริการเป็นเลิศ

พันธกิจ 7 ข้อ ได้แก่ 1) จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2) พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน 3) พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร รวมถึงคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 4) ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ 5) ส่งเสริมการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ 6) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) 7) ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0

เป้าหมาย จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ 1) ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติและยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรมมีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม 2) ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ภาษาและอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ 3) ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะมีสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นพลเมือง พลโลกที่ดี (Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากลนำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 4) ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการ) กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ 5) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ 6) สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 7) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีสมดุลในการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับติดตาม

ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์ จำนวน 7 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ กลยุทธ์ที่ 2 จัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน กลยุทธ์ที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา กลยุทธ์ที่ 6 จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ที่ 7 ปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกคนที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ผู้เรียนทุกคนมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ มีจิตอาสา รับผิดชอบต่อครอบครัว ผู้อื่น และสังคมโดยรวม ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย และรักษาศีลธรรม
3. ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เช่น ภัยจากยาเสพติด ความรุนแรง การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน การค้ามนุษย์อาชญากรรมไซเบอร์และภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นต้น
4. สถานศึกษาที่จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม

5. สถานศึกษาที่น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณฯ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 จัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกระดับให้มีความเป็นเลิศ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
2. ผู้เรียนมีความเป็นเลิศตามความถนัดและความสนใจ นำไปสู่การพัฒนาทักษะวิชาชีพ เป็นนักคิดเป็นผู้สร้างนวัตกรรม เป็นนวัตกรรม

3. ผู้เรียนได้รับโอกาสเข้าสู่เวทีการแข่งขันระดับชาติหรือระดับนานาชาติ
กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน

เป้าประสงค์

1. หลักสูตรปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการพัฒนาที่สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาของประเทศ
2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และมีทักษะความสามารถที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความยืดหยุ่นทางด้านความคิด สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม รวมถึงการวางพื้นฐานการเรียนรู้เพื่อการวางแผนชีวิตที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยและนำไป
3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ มีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ
4. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการ) กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ได้รับการบริการด้านการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ และเหมาะสมตรงตามความต้องการ
2. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Global Goals for Sustainable Development)
3. สถานศึกษากำกับองค์กรปกครองท้องถิ่นภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ร่วมมือในการจัดการศึกษา
4. สถานศึกษามีคุณภาพ และมีมาตรฐานตามบริบทของพื้นที่
5. งบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษามีเพียงพอ และเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงโดยคำนึงถึงความจำเป็นตามสภาพพื้นที่ภูมิศาสตร์ สภาพทางเศรษฐกิจและที่ตั้งของสถานศึกษา
6. งบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายและงบลงทุนแก่สถานศึกษาอย่างเหมาะสมเพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
7. นำเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาเป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าถึงบริการด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. พัฒนาระบบการติดตาม สนับสนุนและประเมินผลเพื่อสร้างหลักประกันสิทธิ การได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพของประชาชน

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
เป้าประสงค์

1. ครู เปลี่ยนบทบาทจาก"ครูผู้สอน" เป็น "Coach" ผู้ให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะ การเรียนรู้หรือผู้อำนวยการการเรียนรู้
2. ครู มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และเป็นแบบอย่าง ด้านคุณธรรมและจริยธรรม
3. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ และเป็นแบบอย่าง ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

กลยุทธ์ที่ 6 จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

1. นักเรียนได้รับการส่งเสริมด้านความรู้ การสร้างจิตสำนึกด้านการผลิตและบริโภค ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. สถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีมาจัดทำระบบสารสนเทศการเก็บข้อมูล ด้านความรู้เรื่องฉลากสีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อมฯและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในทุกโรงเรียน ตามแนวทาง Thailand 4.0
3. สถานศึกษามีการจัดทำนโยบายจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
4. สถานศึกษามีการบูรณาการหลักสูตร กิจกรรมเรื่องวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ การผลิตและบริโภคสู่การลดปริมาณคาร์บอนในโรงเรียนคาร์บอนต่ำสู่ชุมชนคาร์บอนต่ำ
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 เป็นต้นแบบสำนักงาน สีเขียว (GREEN OFFICE) และสถานศึกษาในสังกัดมีการปรับปรุงและพัฒนาเป็นต้นแบบสถานศึกษา สีเขียว (GREEN SCHOOL) เพื่อให้มีบริบทที่เป็นแบบอย่างเอื้อหรือสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน และชุมชน
6. สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ สร้างจิตสำนึก รวมถึงการจัดการเรียนรู้การผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม
7. สถานศึกษาดำเนินแบบนำขยะมาใช้ประโยชน์เพื่อลดปริมาณขยะ
8. มีสถานศึกษานวัตกรรมต้นแบบในการนำ 3RS มาประยุกต์ใช้ในการผลิตและ บริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 6 มีการทำงานโยบายการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 7 ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา
เป้าประสงค์

1. สถานศึกษา มีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษาครอบคลุมด้านการบริหารวิชาการด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 มีการปรับเปลี่ยนให้เป็นหน่วยงานที่มีความทันสมัย พร้อมทั้งจะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สนับสนุนส่งเสริม ตรวจสอบ ติดตาม เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 และสถานศึกษา มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 และสถานศึกษา มีกระบวนการ และการวิจัยงบประมาณด้านการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 และสถานศึกษา พัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

ทิศทางการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยภาพรวมแล้ว มีศักยภาพที่จะดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายได้จะต้องมีการกำหนดกรอบกลยุทธ์การพัฒนาที่เหมาะสม ควบคู่กับการใช้ศักยภาพของคณะผู้บริหารในระดับต่าง ๆ การพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะบุคลากร การปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินงานให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ การประสานความร่วมมือจากภายในและภายนอก ตลอดจนการดำเนินงานที่ใช้หลักธรรมาภิบาล เพื่อให้การขับเคลื่อนในพันธกิจที่ 5 การส่งเสริมการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มืออาชีพ และพันธกิจที่ 7 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 นั้น แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษابรรลุวัตถุประสงค์ โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับบริบทของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพียงหยัย แก้วดวงงาม (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 400 คน โดยการคำนวณจากสูตรของยามานะ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนและการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ มี 5 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ และด้านคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ($X = 4.48$, $S.D. = 0.47$) รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร ($X = 4.34$, $S.D. = 0.45$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($X = 4.25$, $S.D. = 0.40$) เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน และเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านบุคลิกภาพและด้านมนุษยสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน

เบญจมาศ ต้นสูงเนิน (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 และเพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ผู้ให้ข้อมูลประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือข้อมูล

เกี่ยวกับองค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ด้านนวัตกรรม ด้านความสามารถในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านทักษะ ด้านคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยใช้วิเคราะห์ด้วยวิธีสกัดองค์ประกอบ ผลการวิจัยพบว่าผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ จำนวน 83 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) นวัตกรรม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.516 - 839 ค่าความแปรปรวนของตัวแปร 41.219 ค่าร้อยละของความแปรปรวน 49.661 2) ความสามารถในการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.462 - 0.792 ค่าความแปรปรวนของตัวแปร 7.529 ค่าร้อยละของความแปรปรวน 9.071 3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าน้ำหนัก องค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.519 - 0.801 ค่าความแปรปรวนของตัวแปร 3.756 ค่าร้อยละของความแปรปรวน 4.525 4) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.505 - 0.796 ค่าความแปรปรวนของตัวแปร 3.443 ค่าร้อยละของความแปรปรวน 4.148

ธนกร จันทะนาม (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2 และเพื่อศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 480 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2 จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ ด้านการเรียนรู้และการสอน ด้านการผลิตภาพและการปฏิบัติทางวิชาชีพ ด้านการสนับสนุนการจัดการและการดำเนินการ ด้านการวัดและการประเมินผล และด้านประเด็นทางสังคม กฎหมาย และประเด็นจริยธรรม สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนที่มีเพศและประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2 ในภาพรวม

ไม่แตกต่างกัน ปัญหาและข้อเสนอแนะภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2 ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ โรงเรียนยังไม่สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเครื่อง ICT ได้อย่างเต็มรูปแบบและมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารยังขาดความรู้ในด้านการสร้างสื่อเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผล นอกจากนี้ในด้านการจัดการเรียนการสอน ในบางพื้นที่ที่ยังไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้อย่างเต็มรูปแบบ ครูยังขาดเครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์อีกมากมาย ที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัล

นายไพชยนต์ อ่อนช้อย (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครู เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดสถานศึกษา และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 322 คน กำหนดจำนวนตามสัดส่วนของครูในแต่ละขนาดของสถานศึกษาแล้วสุ่มแบบชั้นภูมิ โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเซฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ 1) ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล 2) ด้านการสื่อสาร 3) ด้านวิสัยทัศน์ และ 4) ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

จิตติมา วรรณศรี (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีแบบวิจัยและพัฒนาแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน 1) ศึกษาคุณลักษณะของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยการศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของภาวะผู้นำ แล้วตรวจสอบความเหมาะสมของคุณลักษณะของภาวะผู้นำโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน 2) วิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำนวน 324 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจโดยใช้การสกัดองค์ประกอบแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก และใช้วิธีหมุนแกนแบบตั้งฉากแบบแวนแม็กซ์ 3) สร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ และตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน และ 4) ประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คน เครื่องมือวิจัยคือ แบบประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะทางเทคโนโลยี ความฉลาดทางสังคม ทักษะการเรียนรู้ และสร้างสรรค์นวัตกรรม การจัดการองค์กรทั้งระบบ และรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ องค์ประกอบหลัก การประเมินผลและเงื่อนไขความสำเร็จ เมื่อประเมินรูปแบบพบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

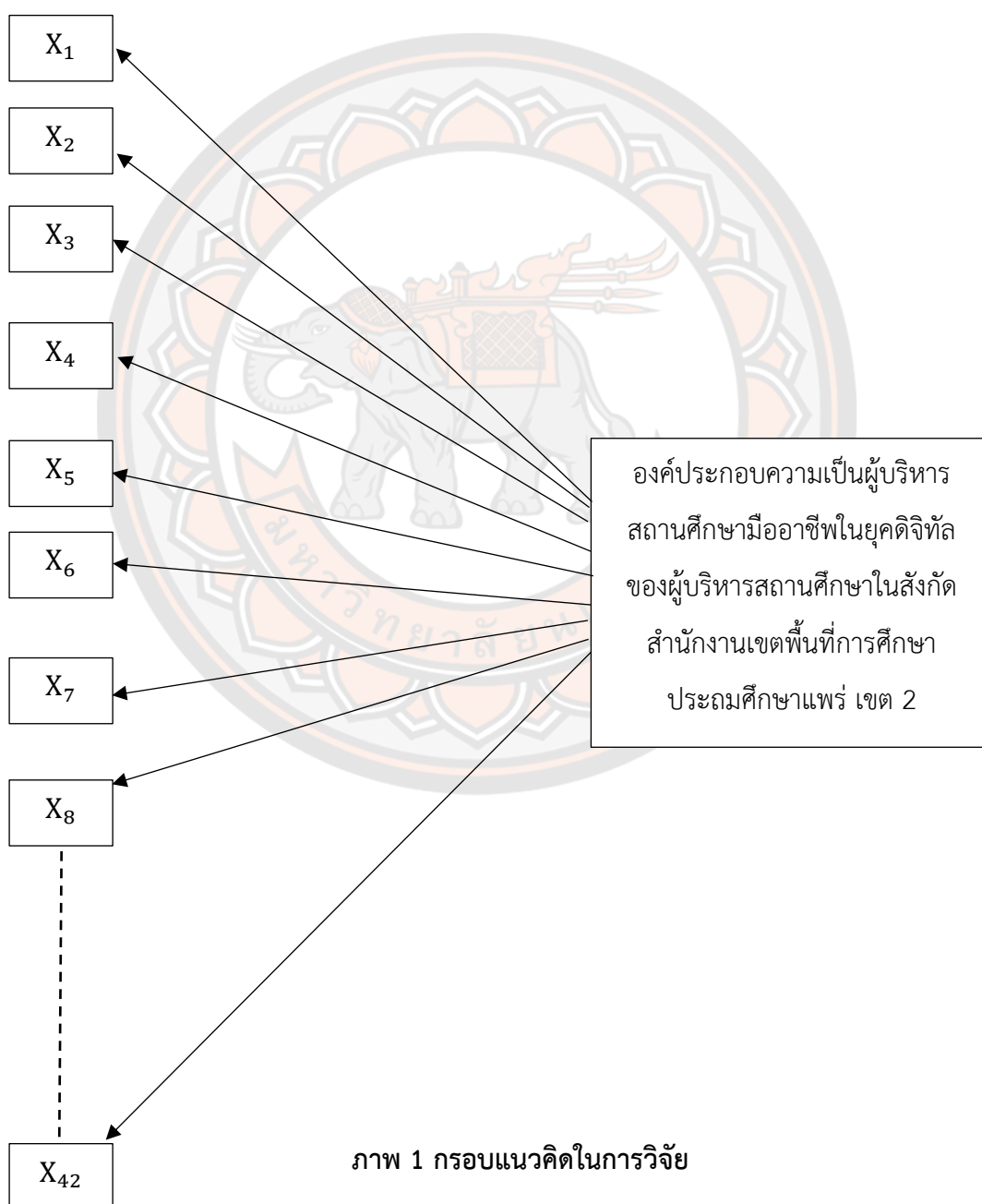
ณัฐธินิชา พรพทุมชัยกิจ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าสถิติทดสอบทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสถานศึกษา จำนวน 351 คน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน และสามารถปฏิบัติได้จริง ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาระดับมืออาชีพ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการอบรมการใช้เทคโนโลยีและ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี

ออระญา ปะภาวะเต (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 และเพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้รักษาการแทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 144 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ ตัวแปรได้แก่ องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัล 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์สู่สังคมยุคดิจิทัล ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการพัฒนาความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นมืออาชีพ ด้านการเปิดรับองค์ความรู้ใหม่ สร้างสังคมแห่งปัญญา และด้านการคิดค้นนวัตกรรมหรือบริการใหม่ ๆ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การเปิดรับองค์ความรู้ใหม่ สร้างสังคมแห่งปัญญา การพัฒนาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น เพื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ซึ่งสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 เป็นการวิจัยแบบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2565 ผู้บริหาร 85 คน ครู 722 คน รวมทั้งสิ้น 807 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 345 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 85 คน ครู 260 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้เลือกเกณฑ์การกำหนดขนาดตัวอย่างของ Comrey, AL, & Lee (2013) ได้เสนอว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 300 คนถือว่าดี (As Good) ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้เพิ่มกลุ่มตัวอย่างขึ้นประมาณร้อยละ 15 เนื่องจากคาดว่าจะได้รับแบบสอบถามคืนประมาณร้อยละ 70 - 90 (Wiersma 1991 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช,น.204) โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากครูจำนวน 45 คน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ 345 คน

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 85 คน โดยเลือกแบบเจาะจง ครู จำนวน 260 คน โดยเลือกแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกลุ่มอำเภอในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2565

อำเภอ	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
1. ลอง	27	228	27	82
2. สูงเม่น	22	151	22	55
3. วังชิ้น	24	217	24	78
4. เตินชัย	12	126	12	45
รวม	85	722	85	260

ที่มา: งานอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มบริหารงานบุคคล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2564

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเรื่อง องค์ประกอบความเป็น
ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาแพร่ เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ สถานะ วุฒิการศึกษา และ
เขตอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ
รายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 42 ข้อ ลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า
(Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121) โดยมีเกณฑ์ให้เลือกตอบในส่วน
ของพฤติกรรมความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ใช้วิธีการให้คะแนนตามน้ำหนัก
ของตัวเลือก ดังนี้

- 5 หมายถึง มีพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. จากการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยจึงอาศัยจากเอกสาร แนวคิดทฤษฎีในเอกสาร เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดพฤติกรรมที่เป็นตัวแปร และโครงสร้างของตัวแปร

2. รวบรวมข้อมูลที่ได้สร้างข้อคำถาม (Item) โดยยึดตามโครงสร้างของตัวแปรที่ผู้วิจัยคาดว่า จะสัมพันธ์กับองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล โดยพยายามตีความ จากพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นการ กระทำการปฏิบัติกิจกรรมหรือตีความพฤติกรรมนามธรรม เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้และได้ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษา มืออาชีพในยุคดิจิทัล จำนวน 42 ข้อ

3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะจากข้อคำถามจากพฤติกรรมของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษา มืออาชีพในยุคดิจิทัล ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร

4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างมาตรวจสอบความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะอีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะองค์ประกอบความเป็น ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลกับข้อคำถามและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษา ของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญดังนี้

5.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรูปะชีวิน

อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร
วิจัยและพัฒนานวัตกรรม
ทางการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย

อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร
วิจัยและพัฒนานวัตกรรม
ทางการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.3 รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษยากาญจน์ ไตพิทักษ์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนานวัตกรรมการ ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
5.4 ดร.ธงชัย คำปวง	ผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 1
5.5 นายโสภณ สุธรรม	ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านแม่แรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 1

โดยเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้อง มีดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหา/นิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามเนื้อหา/นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามเนื้อหา/นิยามศัพท์เฉพาะ

นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence:IOC) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2558, น. 72) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

R คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้อง ของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้

ถ้า $IOC \geq 0.5$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา

ถ้า $IOC < 0.5$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ปรากฏว่าได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00

6. คัดเลือกข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยประยุกต์ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item Objectives Congruence) และพิจารณา

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบพบว่าข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 ซึ่งมีค่าตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 จำนวน 42 ข้อ

7. ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่าอยู่ที่ระดับ 0.990

9. นำข้อมูลจากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตเพื่อแนะนำตัวของวิจัย และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อใช้ติดต่อขอความร่วมมือจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้บริหารและครูกลุ่มตัวอย่าง

2. การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยวิธีดังต่อไปนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และเก็บข้อมูลด้วยวิธีการกรอกแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ (Google form) ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 345 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ และนำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติ ทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และรายงานผลการวิจัยต่อไป

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 345 คน ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และเขตอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผู้วิจัยจะวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์ในการแปลค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 น. 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 ความหมาย พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 ความหมาย พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 ความหมาย พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 ความหมาย พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 ความหมาย พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis)

3.1 การวิเคราะห์ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) ผู้วิจัยจะพิจารณาจากค่า KMO มีค่ามาก (เข้าสู่หนึ่ง) และค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity มีค่า Significance น้อยกว่า .05 แสดงว่าเทคนิค Factor Analysis เหมาะสมกับข้อมูลที่มีอยู่ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2564, น.13)

3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) หลังหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Rotation) ผู้วิจัยพิจารณาองค์ประกอบตามเกณฑ์ คือ องค์ประกอบที่สำคัญนั้นต้องมีค่าไอเกน (Eigenvalues) มากกว่าหรือเท่ากับ 1 และมีตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ตั้งแต่ 5 ตัวแปรขึ้นไป โดยในแต่ละตัวแปร (Factor Loading) ต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3.3 การตั้งชื่อองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยตั้งชื่อองค์ประกอบจากพฤติกรรมที่ปรากฏเด่นชัดของตัวแปร

บทที่ 4

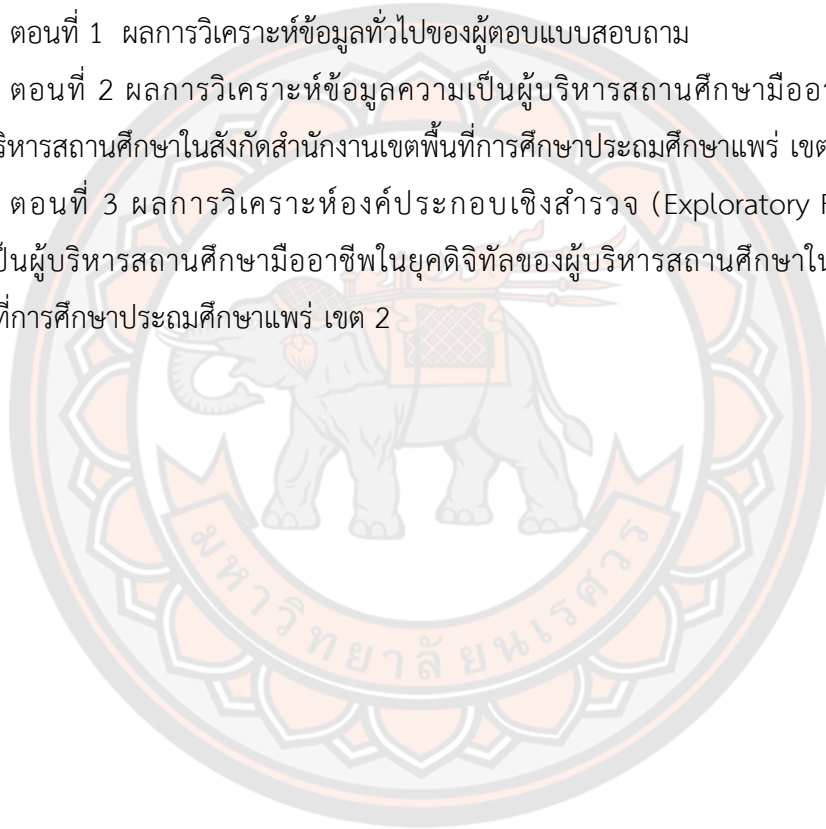
ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์และการแปลความหมายออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 345 คน ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และเขตอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง (n = 345)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	167	48.4
1.2 หญิง	178	51.6
2. ตำแหน่ง		
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	260	75.4
2.2 ครู	85	24.6
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	213	61.7
3.2 สูงกว่าปริญญาตรี	132	38.3
4. เขตอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่		
เขต 2		
4.1 อำเภอสูงเม่น	77	22.3
4.2 อำเภอเด่นชัย	57	16.5
4.3 อำเภอลอง	109	31.6
4.4 อำเภอวังชิ้น	102	29.6
รวม	345	100

จากตาราง 5 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและเขตอำเภอ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 เป็นเพศหญิง จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 75.4 และเป็นครู มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 24.6 ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 61.7 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 และผู้ตอบแบบสอบถามอยู่เขตอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 อำเภอวังชิ้น จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 อำเภอลอง จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 อำเภอสูงเม่น จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 และอำเภอเด่นชัยจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ทั้งหมด 42 ตัวแปร นำมา
วิเคราะห์ได้ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบการวิเคราะห์องค์ประกอบ
ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

ข้อ	คุณลักษณะ	ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ผู้บริหาร พุดดี คิดดี ทำดี	X1	4.61	0.49	มากที่สุด
2	ผู้บริหารเป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจ ยึดมั่นในความถูกต้อง ตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบกฎหมายของสังคม	X2	4.60	0.50	มากที่สุด
3	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตน	X3	4.56	0.51	มากที่สุด
4	ผู้บริหารนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการบริหารงานและบริหารบุคคลตามแนวคิดของศาสนา	X4	4.57	0.50	มากที่สุด
5	ผู้บริหารมุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	X5	4.61	0.51	มากที่สุด
6	ผู้บริหารบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยการใช้ภูมิปัญญาไทย	X6	4.29	0.72	มาก
7	ผู้บริหารปกป้องตนเองและองค์กรจากความเสียหายในการใช้สื่อออนไลน์	X7	4.60	0.50	มากที่สุด
8	ผู้บริหารมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้ตามความเหมาะสม	X8	4.58	0.49	มากที่สุด
9	ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการบริหารองค์กรที่ควรเป็น	X9	4.57	0.50	มากที่สุด
10	ผู้บริหารมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	X10	4.58	0.51	มากที่สุด

ข้อ	คุณลักษณะ	ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
11	ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารเชิงรุก ใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคต ช่างหน้า	X11	4.47	0.51	มาก
12	ผู้บริหารมีการบริหารความขัดแย้ง เชื่อมความสัมพันธ์ของหน่วยงานและบุคลากร ให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	X12	4.50	0.57	มาก
13	ผู้บริหารมีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้อง กับยุคสมัย	X13	4.73	0.45	มากที่สุด
14	ผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหารการจัดการศึกษา	X14	4.45	0.53	มาก
15	ผู้บริหารมีความชำนาญในการวางแผน สั่งการ ควบคุม	X15	4.48	0.62	มาก
16	ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสรรค์งานใหม่	X16	4.71	0.48	มากที่สุด
17	ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถพิเศษรอบด้าน	X17	4.57	0.69	มากที่สุด
18	ผู้บริหารกล้าคิดใหม่นอกกรอบ และกล้าริเริ่ม สร้างสรรค์และบูรณาการสร้างสรรค์สิ่งใหม่	X18	4.47	0.69	มาก
19	ผู้บริหารยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่น และกล้าเสี่ยงเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย	X19	4.35	0.58	มาก
20	ผู้บริหารมีการคิด ออกแบบ และทดลองนวัตกรรม ใหม่	X20	4.65	0.50	มากที่สุด
21	ผู้บริหารยอมรับความคิดที่แตกต่าง	X21	4.65	0.57	มากที่สุด
22	ผู้บริหารเป็นผู้มีความใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า แสวงหา เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง	X22	4.74	0.46	มากที่สุด

ข้อ	คุณลักษณะ	ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
23	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาให้ชัดเจน	X23	4.60	0.51	มากที่สุด
24	ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	X24	4.70	0.55	มากที่สุด
25	ผู้บริหารวางกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนวิชาชีพ	X25	4.39	0.58	มาก
26	ผู้บริหารมีแผนการจัดการด้านนวัตกรรม	X26	4.41	0.51	มาก
27	ผู้บริหารขับเคลื่อนองค์กรเพื่อตอบสนองนโยบาย	X27	4.59	0.50	มากที่สุด
28	ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี	X28	4.72	0.46	มากที่สุด
29	ผู้บริหารสามารถจูงใจและสื่อสารให้คนอื่นคล้อยตามได้	X29	4.49	0.52	มาก
30	ผู้บริหารพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้ครูนำ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ	X30	4.52	0.52	มากที่สุด
31	ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	X31	4.60	0.51	มากที่สุด
32	ผู้บริหารตระหนักรู้และส่งเสริมครูใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม	X32	4.72	0.45	มากที่สุด
33	ผู้บริหารเป็นผู้นำและสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี	X33	4.66	0.50	มากที่สุด
34	ผู้บริหารนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	X34	4.46	0.51	มาก
35	ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมแบบเป็นทีมกับการมุ่งเน้นส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม	X35	4.45	0.50	มาก

ข้อ	คุณลักษณะ	ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
36	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการประเมิน	X36	4.58	0.50	มากที่สุด
37	ผู้บริหารสร้างและสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยีสมัยใหม่	X37	4.53	0.57	มากที่สุด
38	ผู้บริหารริเริ่มและสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กรโดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร	X38	4.63	0.57	มากที่สุด
39	ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้างออกแบบ ทดลองและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม	X39	4.36	0.56	มาก
40	ผู้บริหารบริหารจัดการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ใช้เว็บไซต์ กลุ่มไลน์ ในการสั่งการ ติดต่อประสานงาน	X40	4.73	0.46	มากที่สุด
41	ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ผู้รับบริการผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ	X41	4.62	0.56	มากที่สุด
42	ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการนำเสนอผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์	X42	4.43	0.63	มาก
รวม			4.56	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยภาพรวมทั้งหมด 42 ตัวแปร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารเป็นผู้มีความใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า แสวงหา เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) และผู้บริหารบริหารจัดการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ใช้เว็บไซต์ กลุ่มไลน์ ในการสั่งการติดต่อประสานงาน อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Eigenvalues	แทน ค่าไอเกน
% of Variance	แทน ค่าร้อยละความแปรปรวน
KMO	แทน ค่าที่ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมในการใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ
X1	แทน ผู้บริหาร พุดดี คิดดี ทำดี
X2	แทน ผู้บริหารเป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจ ยึดมั่นในความถูกต้อง ตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรม ระเบียบ กฎหมายของสังคม
X3	แทน ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตน
X4	แทน ผู้บริหารนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการบริหารงานและบริหารบุคคลตามแนวคิดของศาสนา
X5	แทน ผู้บริหารมุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
X6	แทน ผู้บริหารบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยการใช้ภูมิปัญญาไทย
X7	แทน ผู้บริหารปกป้องตนเองและองค์กรจากความเสี่ยงในการใช้สื่อออนไลน์
X8	แทน ผู้บริหารมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้ตามความเหมาะสม
X9	แทน ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการบริหารองค์กรที่ควรเป็น
X10	แทน ผู้บริหารมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
X11	แทน ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารเชิงรุก ใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคตข้างหน้า
X12	แทน ผู้บริหารมีการบริหารความขัดแย้ง เชื่อมความสัมพันธ์ของหน่วยงานและบุคลากรให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

- X13 แทน ผู้บริหารมีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการ
ในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย
- X14 แทน ผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหาร
การจัดการศึกษา
- X15 แทน ผู้บริหารมีความชำนาญในการวางแผน สั่งการ ควบคุม
- X16 แทน ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสรรค์งานใหม่
- X17 แทน ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถพิเศษรอบด้าน
- X18 แทน ผู้บริหารกล้าคิดใหม่นอกกรอบ และกล้าริเริ่มสร้างสรรค์และบูรณาการ
สร้างสิ่งใหม่
- X19 แทน ผู้บริหารยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่นและกล้าเสี่ยง
เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย
- X20 แทน ผู้บริหารมีการคิด ออกแบบ และทดลองนวัตกรรมใหม่
- X21 แทน ผู้บริหารยอมรับความคิดที่แตกต่าง
- X22 แทน ผู้บริหารเป็นผู้มีความใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า แสวงหา เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนา
ศักยภาพตนเอง
- X23 แทน ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยี
คอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาให้ชัดเจน
- X24 แทน ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล
- X25 แทน ผู้บริหารวางกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนวิชาชีพ
- X26 แทน ผู้บริหารมีแผนการจัดการด้านนวัตกรรม
- X27 แทน ผู้บริหารขับเคลื่อนองค์กรเพื่อตอบสนองนโยบาย
- X28 แทน ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี
- X29 แทน ผู้บริหารสามารถจูงใจและสื่อสารให้คนอื่นคล้อยตามได้
- X30 แทน ผู้บริหารพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้ครูนำ ICT มาใช้ในการ
จัดการเรียนการสอนและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ
- X31 แทน ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล
- X32 แทน ผู้บริหารตระหนักรู้และส่งเสริมครูใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมี
จริยธรรม
- X33 แทน ผู้บริหารเป็นผู้นำและสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี
- X34 แทน ผู้บริหารนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการจัด
การเรียนรู้

- X35 แทน ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมแบบเป็นทีมกับการมุ่งเน้นส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม
- X36 แทน ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการประเมิน
- X37 แทน ผู้บริหารสร้างและสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยีสมัยใหม่
- X38 แทน ผู้บริหารริเริ่มและสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กรโดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร
- X39 แทน ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้าง ออกแบบ ทดลองและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม
- X40 แทน ผู้บริหารบริหารจัดการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ใช้เว็บไซต์ กลุ่มไลน์ ในการสั่งการ ติดต่อประสานงาน
- X41 แทน ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ผู้รับบริการผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ
- X42 แทน ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการนำเสนอผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในตอนนี้ แบ่งการนำเสนอผลการวิจัยองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ดังนี้
- 3.1 ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) และค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity
 - 3.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) หลังหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Rotation)
 - 3.3 ผลการตั้งชื่อองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

3.1 ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) และค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity

ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) และ ค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy		0.923
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	22607.651
	df	861
	Sig.	.000

จากตาราง 7 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.923 แสดงว่าข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์นี้เหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบมากที่สุด และค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 22607 (Sig<0.000) แสดงถึงตัวแปรมีความสัมพันธ์กันสามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป

3.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) หลังหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแม็กซ์ (Varimax Rotation)

การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ได้จำนวนองค์ประกอบค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม โดยสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญ (Principal Component Analysis) และใช้ค่าไอเกน (Eigen Values) มากกว่า 1

ตาราง 8 แสดงผลการสกัดองค์ประกอบโดยวิธี Principal Component และหมุนแกนแบบ Varimax

Total Variance Explained									
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	21.34	50.82	50.82	21.34	50.82	50.82	10.64	25.34	25.34
2	5.46	13.00	63.82	5.46	13.00	63.82	9.35	22.27	47.60
3	3.72	8.86	72.68	3.72	8.86	72.68	8.14	19.37	66.97
4	1.66	3.96	76.64	1.66	3.96	76.64	3.76	8.96	75.94

EXtraction Method: Principal Component Analysis.

จากตาราง 8 แสดงค่าสถิติสำหรับแต่ละองค์ประกอบทั้งก่อนและหลังการสกัดปัจจัย ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) ค่าร้อยละความของความแปรปรวน (Percentage of Variance) และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน (Accumulative Percentage of Variance) ขององค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) มากกว่า 1 ขึ้นไป อยู่ที่ 4 องค์ประกอบ แสดงว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จัดได้เป็น 4 องค์ประกอบ เมื่อพิจารณา ค่าร้อยละของความแปรปรวนและค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน องค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบสามารถอธิบายองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบจากค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) ต้องมีค่ามากกว่า 1 ขึ้นไป และตัวแปรแต่ละตัวต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับ 0.5 ขึ้นไป จึงได้องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 4 องค์ประกอบ โดยได้ค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) ค่าร้อยละความของความแปรปรวน (Percentage of

Variance) และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน (Accumulative Percentage of Variance) ของแต่ละองค์ประกอบ ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน (Accumulative Percentage of Variance) ของแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ค่าร้อยละสะสม			จำนวน ตัวแปรใน องค์ประกอบ
	ค่าความ แปรปรวนของ ตัวแปร (Eigenvalues)	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน (Percentage of Variance)	ของความ แปรปรวน (Accumulative Percentage of Variance)	
1	21.34	50.82	50.82	15
2	5.46	13.00	63.82	12
3	3.72	8.86	72.68	9
4	1.66	3.96	76.64	5

จากตาราง 9 พบว่า การแสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) การหมุนแกนแบบออร์โธกอนอล (Orthogonal Rotation) เพื่อให้ได้องค์ประกอบที่เป็นอิสระด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax Rotation) ในตาราง 9 และให้ข้อมูลการสัมพันธ์กับองค์ประกอบในลักษณะที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งระบุจำนวนองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ โดยแสดงผลลัพธ์เรียงค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากค่ามากไปหาค่าน้อย แล้วพิจารณาข้อมูลการแต่ละตัวว่าอยู่องค์ประกอบใด พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) มากกว่า 1 ขึ้นไป ค่าร้อยละของความแปรปรวนและค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวนองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ สามารถอธิบายองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ได้ร้อยละ 76.64

3.3 ผลการตั้งชื่อองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

ตาราง 10 แสดงผลการคัดเลือกตัวแปรในองค์ประกอบที่ 1

ลำดับ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
1	X27 ผู้บริหารขับเคลื่อนองค์กรเพื่อตอบสนองนโยบาย	0.863
2	X8 ผู้บริหารมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ได้ตามความเหมาะสม	0.855
3	X36 ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารเพื่อการประเมิน	0.828
4	X5 ผู้บริหารมุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ ส่วนตน	0.816
5	X20 ผู้บริหารมีการคิด ออกแบบ และทดลองนวัตกรรม ใหม่	0.802
6	X2 ผู้บริหารเป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจ ยึดมั่นในความ ถูกต้อง ตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบ กฎหมายของสังคม	0.798
7	X4 ผู้บริหารนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการ บริหารงานและบริหารบุคคลตามแนวคิดของ ศาสนา	0.755
8	X23 ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการ สื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของ สถานศึกษาให้ชัดเจน	0.738
9	X31 ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้าง วัฒนธรรมดิจิทัล	0.737
10	X10 ผู้บริหารมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและบริหาร จัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	0.734

ลำดับ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	
11	X18	ผู้บริหารกล้าคิดใหม่กรอบ และกล้าริเริ่ม สร้างสรรค์และบูรณาการสร้างสิ่งใหม่	0.723
12	X25	ผู้บริหารวางกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนวิชาชีพ	0.614
13	X6	ผู้บริหารบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยการใช้ ภูมิปัญญาไทย	0.607
14	X19	ผู้บริหารยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีความ ยืดหยุ่นและกล้าเสี่ยงเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย	0.590
15	X34	ผู้บริหารนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพิ่ม ประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	0.540
Eigenvalues		21.34	
% of Variance		50.82	

จากตาราง 10 การแสดงผลการคัดเลือกตัวแปรในองค์ประกอบที่ 1 โดยพิจารณาค่า Factor Loading ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.5 ขึ้นไป (n=345) พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยตัวแปร จำนวน 15 ตัวแปร ได้แก่ X2, X4, X5, X6, X8, X10, X18, X19, X20, X23, X25, X27, X31, X34 และ X36 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.540 - 0.863 มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เท่ากับ 21.34 สามารถอธิบายความแปรปรวนรวมกันได้ร้อยละ 50.82

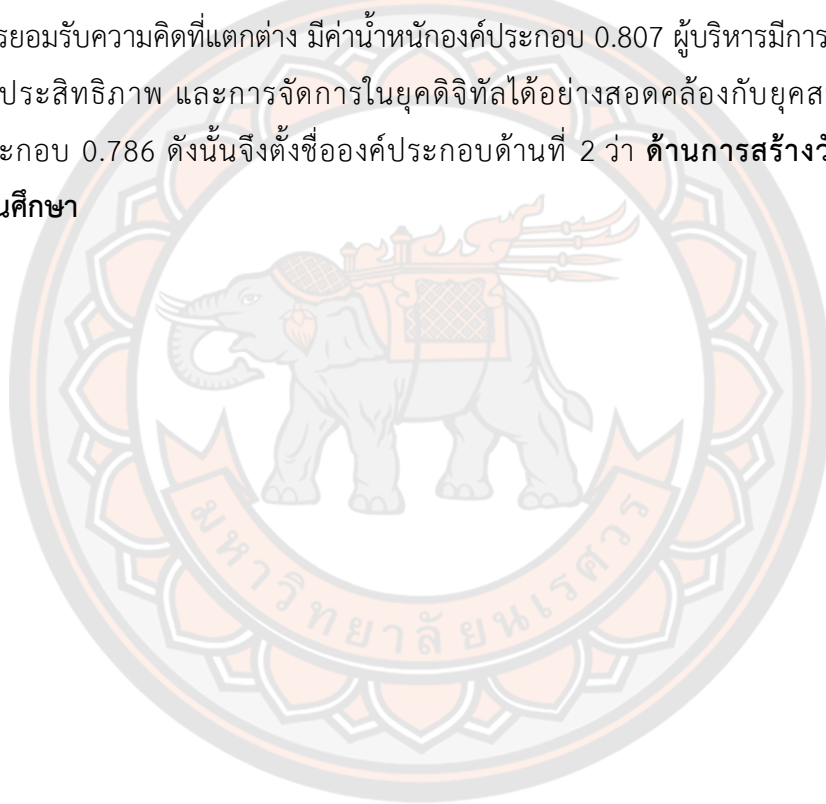
เมื่อพิจารณาข้อคำถามในองค์ประกอบที่ 1 แล้วส่วนใหญ่จะกล่าวถึงเรื่อง ผู้บริหารขับเคลื่อนองค์กรเพื่อตอบสนองนโยบาย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.863 ผู้บริหารมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้ตามความเหมาะสม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.855 ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการประเมิน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.828 ผู้บริหารมีการคิดออกแบบ และทดลองนวัตกรรมใหม่ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.802 ดังนั้นจึงตั้งชื่อองค์ประกอบ ด้านที่ 1 ว่า **ด้านการขับเคลื่อนสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม**

ตาราง 11 แสดงผลการคัดเลือกตัวแปรในองค์ประกอบที่ 2

ลำดับ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
1	X38 ผู้บริหารริเริ่มและสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กร โดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร	0.824
2	X24 ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้าง วัฒนธรรมดิจิทัล	0.818
3	X21 ผู้บริหารยอมรับความคิดที่แตกต่าง	0.807
4	X13 ผู้บริหารมีการบริหารทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพ และการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่าง สอดคล้องกับยุคสมัย	0.786
5	X16 ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสรรค์งานใหม่	0.776
6	X22 ผู้บริหารเป็นผู้มีความใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า แสวงหา เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง	0.755
7	X33 ผู้บริหารเป็นผู้นำและสร้างแรงบันดาลใจในการใช้ เทคโนโลยี	0.753
8	X41 ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แก่ผู้รับบริการผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ	0.715
9	X28 ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี	0.705
10	X17 ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถพิเศษรอบด้าน	0.646
11	X37 ผู้บริหารสร้างและสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยี สมัยใหม่	0.625
12	X32 ผู้บริหารตระหนักรู้และส่งเสริมครูใช้สื่อเทคโนโลยี อย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม	0.592
Eigenvalues		5.46
% of Variance		13.00

ตาราง 11 การแสดงผลการคัดเลือกตัวแปรในองค์ประกอบที่ 2 โดยพิจารณาค่า Factor Loading ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.5 ขึ้นไป (n=345) พบว่า องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยตัวแปร จำนวน 12 ตัวแปร ได้แก่ X13, X16, X17, X21, X22, X24, X28, X32, X33, X37, X38 และ X41 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.592 - 0.824 มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เท่ากับ 5.46 สามารถอธิบายความแปรปรวนรวมกันได้ ร้อยละ 13.00

เมื่อพิจารณาข้อคำถามในองค์ประกอบที่ 2 แล้วส่วนใหญ่จะกล่าวถึงเรื่อง ผู้บริหารริเริ่มและสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กรโดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.824 ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.818 ผู้บริหารยอมรับความคิดที่แตกต่าง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.807 ผู้บริหารมีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.786 ดังนั้นจึงตั้งชื่อองค์ประกอบด้านที่ 2 ว่า **ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ในสถานศึกษา**

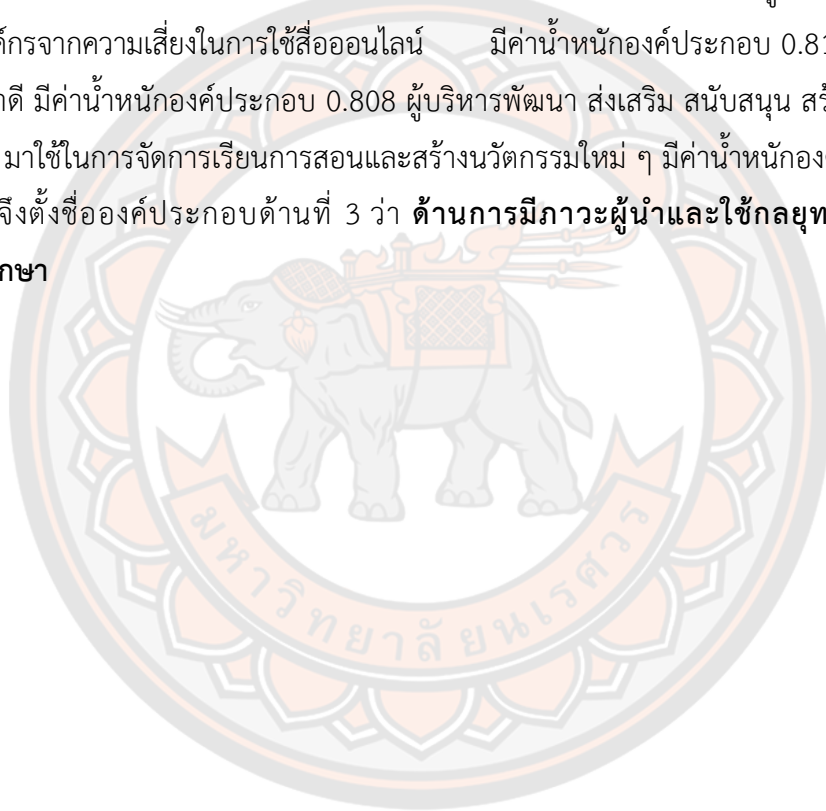

ตาราง 12 แสดงผลการคัดเลือกตัวแปรในองค์ประกอบที่ 3

ลำดับ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
1	X9 ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการบริหารองค์กร ที่ควรเป็น	0.889
2	X7 ผู้บริหารปกป้องตนเองและองค์กรจากความเสี่ยง ในการใช้สื่อออนไลน์	0.819
3	X1 ผู้บริหาร พุดดี คิดดี ทำดี	0.808
4	X30 ผู้บริหารพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจ ให้ครูนำ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ	0.801
5	X12 ผู้บริหารมีการบริหารความขัดแย้ง เชื่อม ความสัมพันธ์ของหน่วยงานและบุคลากรให้มี ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	0.795
6	X29 ผู้บริหารสามารถจูงใจและสื่อสารให้คนอื่น คล้อยตามได้	0.779
7	X15 ผู้บริหารมีความชำนาญในการวางแผน สั่งการ ควบคุม	0.692
8	X3 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติ ปฏิบัติตน	0.624
9	X14 ผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหารการจัดการศึกษา	0.531
Eigenvalues		3.72
% of Variance		8.86

จากตาราง 12 การแสดงผลการคัดเลือกตัวแปรในองค์ประกอบที่ 3 โดยพิจารณาค่า Factor Loading ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.5 ขึ้นไป (n=345) พบว่า องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยตัวแปร จำนวน 9 ตัวแปร ได้แก่ X1, X3, X7, X9, X12, X14, X15, X29 และ X30 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.531 - 0.889 มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เท่ากับ 3.72 สามารถอธิบายความแปรปรวนรวมกันได้ ร้อยละ 8.86

เมื่อพิจารณาข้อคำถามในองค์ประกอบที่ 3 แล้วส่วนใหญ่จะกล่าวถึงเรื่อง ผู้บริหาร มีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และแนวโน้มการบริหารองค์กรที่ควรเป็น มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.889 ผู้บริหารปกป้องตนเอง และองค์กรจากความเสี่ยงในการใช้สื่อออนไลน์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.819 ผู้บริหาร พุดดี คิตดี ทำดี มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.808 ผู้บริหารพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้ครู นำ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.801 ดังนั้น จึงตั้งชื่อองค์ประกอบด้านที่ 3 ว่า **ด้านการมีภาวะผู้นำและใช้กลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา**

ตาราง 13 แสดงผลการคัดเลือกตัวแปรในองค์ประกอบที่ 4

ลำดับ	ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ
1	X42 ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการนำเสนอผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์	0.734
2	X26 ผู้บริหารมีแผนการจัดการด้านนวัตกรรม	0.648
3	X39 ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้าง ออกแบบ ทดลองและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม	0.567
4	X35 ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมแบบเป็นทีม กับการมุ่งเน้นส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม	0.552
5	X11 ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารเชิงรุก ใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคต ข้างหน้า	0.536
Eigenvalues		1.66
% of Variance		3.96

จากตาราง 13 การแสดงผลการคัดเลือกตัวแปรในองค์ประกอบที่ 4 โดยพิจารณาค่า Factor Loading ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.5 ขึ้นไป (n=345) พบว่า องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วยตัวแปร จำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ X11, X26, X35, X39 และ X42 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.536 - 0.734 มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เท่ากับ 1.66 สามารถอธิบายความแปรปรวนรวมกันได้ ร้อยละ 3.96

เมื่อพิจารณาข้อคำถามในองค์ประกอบที่ 4 แล้วส่วนใหญ่จะกล่าวถึงเรื่อง ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการนำเสนอผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.734 ผู้บริหารมีแผนการจัดการด้านนวัตกรรม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.648 ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้างออกแบบ ทดลองและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.567 ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมแบบเป็นทีมกับการมุ่งเน้นส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.552 ดังนั้นจึงตั้งชื่อองค์ประกอบด้านที่ 4 ว่า **ด้านการเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยี**

จะเห็นได้ว่าผลการวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 พบว่า มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านการขับเคลื่อนสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านที่ 2 ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษา ด้านที่ 3 ด้านการมีภาวะผู้นำและใช้กลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา และด้านที่ 4 ด้านการเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยี

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2565 โดยผู้วิจัยได้เลือกเกณฑ์การกำหนดขนาดตัวอย่างของ Comrey, AL, & Lee (2013) ได้เสนอว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 300 คนถือว่าดี (As a Good) ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คนและผู้วิจัยได้เพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีก 45 คน เนื่องจากคาดว่าจะได้รับแบบสอบถามคืน ร้อยละ 70-90 ตามแนวคิดของ Wiersma (1991 อ้างถึงในสุวิมล ว่องวาณิช, 2562 น. 204) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 345 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 85 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) และครูจำนวน 260 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละกลุ่มอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเรื่อง องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 42 ข้อ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและเก็บข้อมูลด้วยวิธีการกรอกแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ (Google form) หลังจากได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 345 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ได้นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทำการการวิเคราะห์ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) และค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity และพิจารณาค่า KMO มีค่ามาก (เข้าสู่หนึ่ง) แสดงว่าเทคนิค Factor Analysis เหมาะสมกับข้อมูลที่มีอยู่ จากนั้นทำการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principle Components Method) และหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) เพื่อให้ได้องค์ประกอบที่เป็นอิสระด้วยวิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Rotation) โดยผู้วิจัยจะพิจารณาองค์ประกอบตามเกณฑ์ คือ องค์ประกอบที่สำคัญนั้นต้องมีค่าไอเกน (Eigenvalues) มากกว่าหรือ

เท่ากับ 1 และมีตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล ตั้งแต่ 5 ตัวแปรขึ้นไป โดยในแต่ละตัวแปร (Factor Loading) ต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการขับเคลื่อนสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เท่ากับ 21.34 ประกอบด้วย 15 ตัวแปร ได้แก่ ผู้บริหารขับเคลื่อนองค์กร เพื่อตอบสนองนโยบาย ผู้บริหารมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้ตามความเหมาะสม ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการประเมินผู้บริหารมุ่งประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ผู้บริหารมีการคิด ออกแบบ และทดลองนวัตกรรมใหม่ ผู้บริหารเป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจ ยึดมั่นในความถูกต้อง ตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบ กฎหมาย ของสังคม ผู้บริหารนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการบริหารงานและบริหารบุคคลตามแนวคิด ของศาสนา ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาให้ชัดเจน ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ผู้บริหาร มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้บริหารกล้าคิดใหม่ นวัตกรรม และกล้าริเริ่มสร้างสรรค์และบูรณาการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ผู้บริหารวางกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนวิชาชีพ ผู้บริหารบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยการใช้ภูมิปัญญาไทย ผู้บริหารยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่นและกล้าเสี่ยงเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย ผู้บริหารนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพิ่ม ประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษา มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เท่ากับ 5.46 ประกอบด้วย 12 ตัวแปร ได้แก่ ผู้บริหารริเริ่มและสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กร โดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ผู้บริหารยอมรับความคิดที่แตกต่าง ผู้บริหารมีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสรรค์ งานใหม่ ผู้บริหารเป็นผู้มีความใฝ่รู้ ศึกษา ค้นคว้า แสวงหา เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง ผู้บริหารเป็นผู้นำและสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แก่ผู้รับบริการผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหาร

เป็นผู้มีความสามารถพิเศษรอบด้าน ผู้บริหารสร้างและสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยีสมัยใหม่ ผู้บริหารตระหนักรู้และส่งเสริมครูใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการมีภาวะผู้นำและใช้กลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เท่ากับ 3.72 ประกอบด้วย 9 ตัวแปร ได้แก่ ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการบริหารองค์กรที่ควรเป็น ผู้บริหารปกป้องตนเองและองค์กรจากความเสียหายในการใช้สื่อออนไลน์ ผู้บริหารพูดดี คิดดี ทำดี ผู้บริหารพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้ครูนำ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ผู้บริหารมีการบริหารความขัดแย้ง เชื่อมความสัมพันธ์ของหน่วยงานและบุคลากรให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ผู้บริหารสามารถจูงใจและสื่อสารให้คนอื่นคล้อยตามได้ ผู้บริหารมีความชำนาญในการวางแผน สั่งการ ควบคุม ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตน ผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหารจัดการศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยี มีค่าไอเกน (Eigenvalues) เท่ากับ 1.66 ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ได้แก่ ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการนำเสนอผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ผู้บริหารมีแผนการจัดการด้านนวัตกรรม ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้าง ออกแบบ ทดลองและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมแบบเป็นทีมกับการมุ่งเน้นส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารเชิงรุก ใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคตข้างหน้า

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. องค์ประกอบที่ 1 ด้านการขับเคลื่อนสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกดังนี้ กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาได้ชัดเจน เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาในด้านต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันสมัย เกิดการสร้างสรรค์และบูรณาการสร้างสิ่งใหม่ มีความคิดที่ยืดหยุ่นพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงกับสถานการณ์ในปัจจุบันเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา ทั้งยังส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน คุณภาพ

ครู และคุณภาพสถานศึกษา สอดคล้องกับสุกัญญา แซ่มซ้อย (2560, น. 47) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์เพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับบริบทในยุคดิจิทัลที่ความรู้มีการเชื่อมโยงหลายมิติและมีเทคโนโลยีที่หลากหลายในการเข้าถึงโดยหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงผู้เรียนและนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ สอดคล้องกับ ไพชยนต์ อ่อนซ้อย (2563) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการขับเคลื่อนองค์กรเพื่อตอบสนองนโยบาย กำหนดทิศทาง อธิบายถ่ายทอดวิสัยทัศน์ วางกลยุทธ์ การพัฒนาชุมชนวิชาชีพ มีแผนการจัดการด้านนวัตกรรม จัดการข้อมูลสถานศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ นำเทคโนโลยีมาบูรณาการเพื่อยกระดับความเป็นเลิศทางการศึกษา เปิดโอกาสให้ครูเข้าถึงด้วยการยอมรับและไว้วางใจ สร้างจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานด้วยการคิดเชิงบวก จูงใจในการนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติและรับฟังความคิดเห็นพร้อมข้อเสนอแนะในกิจกรรมของสถานศึกษาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับ ชัดสกร พิกุลทอง (2564) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง องค์กรประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ค่านิยมและทิศทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีความสามารถในการคาดการณ์ มีการตัดสินใจตามความเชื่อและค่านิยมของตนเอง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กรเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยี อุปกรณ์สื่อสารต่าง ๆ ในการพัฒนางานในหน้าที่ มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

องค์กรประกอบที่ 2 ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษา เป็นพฤติกรรมที่แสดงออก ดังนี้ ริเริ่มและสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กรโดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร เป็นผู้นำและสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมครูใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม มีการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก วัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สนับสนุนและพัฒนาให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่ก้าวหน้าและทันสมัยด้วยเทคโนโลยี การดำเนินกิจกรรมต่างๆเป็นไปอย่างรวดเร็วและทันสมัย ทั้งยังช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีเทคนิควิธีสอนที่หลากหลายและน่าสนใจยิ่งขึ้นและกระตุ้นให้บุคลากรเกิดการพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีของตนเองส่งผลถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้และสถานศึกษา สอดคล้องกับ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า การสร้างบรรยากาศแห่งนวัตกรรมในสถานศึกษาเป็นการกำหนดทิศทาง โครงสร้างองค์กรและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มุ่งเน้นและผลักดัน ให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กรด้วยการเล็งเห็นคุณค่าของนวัตกรรมเป็นสำคัญ ให้ความสำคัญ

กับการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ สนับสนุนให้บุคลากรแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ๆ จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนำไปสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเอง ส่งเสริมให้บุคลากรรู้จักเข้าสังคม เปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น มีการสื่อสารพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อต่อยอดแนวคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ นำไปสู่การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรมและให้รางวัลหรือผลตอบแทนแก่บุคลากรที่สามารถบรรลุเป้าหมาย เพื่อเสริมแรงจูงใจในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สงบ อินทรมณี (2562) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องมีทักษะเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศโดยการมีวิสัยทัศน์ในการใช้ข้อมูลจากเทคโนโลยีและสารสนเทศให้เกิดประโยชน์โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มในการบริหารจัดการสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีและสารสนเทศใหม่ ๆ มาสร้างความโดดเด่นที่แตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ ให้ประสบการณ์ที่เหนือความคาดหมายกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมการทำงานวัฒนธรรมองค์กร ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ผลักดันให้ครู และผู้เรียนคิดค้นนวัตกรรมการบริหารจัดการและนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง มีการใช้ประโยชน์จากความรู้ ความเชี่ยวชาญ และศักยภาพของครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับ ธนกร จันทะนาม (2563) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลในด้านความสามารถเชิงผลิตภาพและความชำนาญเชิงวิชาชีพว่าผู้บริหารมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาชีพโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อทำให้การจัดการเรียนการสอนของบุคลากรในสถานศึกษานั้นทันสมัยและเน้นการใช้เทคโนโลยี

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการมีภาวะผู้นำและใช้กลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกดังนี้ มีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหารจัดการ การศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการบริหารองค์กรที่ควรจะเป็น มีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปกป้องตนเองและองค์กรจากความเสี่ยงในการใช้สื่อออนไลน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญในการนำสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดกลยุทธ์ด้าน ICT โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการบริหารสถานศึกษาที่ควรจะเป็นและดำเนินการสู่แนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ กานดา ทำนองดี (2561) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า การวางแผนเชิงกลยุทธ์เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับผู้บริหารองค์กรสมัยใหม่ที่มุ่งหวังผลสำเร็จในการดำเนินงาน โดยผู้บริหารองค์กรมีความจำเป็น

ที่จะต้องพิจารณาจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดไม่ว่าจะเป็นเงินงบประมาณบุคลากรตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆรวมทั้งจะต้องพินิจกำลังประสานการดำเนินงานภายในให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ สอดคล้องกับ ฌพิชญา กิจจัสจจา (2561) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา สำหรับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดปทุมธานี พบว่า กลยุทธ์การบริหาร ICT เพื่อการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้นั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำ สามารถร่วมงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี และควรมีทักษะ สมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารตามมาตรฐานในระดับสากลด้วย มีการพัฒนา ICT เพื่อการศึกษาควบคู่ไปกับบริบทและความพร้อมของผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ฯลฯ นำข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาก่อนแล้วจึงตัดสินใจนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในสถานศึกษา ทั้งระบบและควมมีระบบอื่นรองรับหากเทคโนโลยีนั้นไม่สามารถใช้งานได้ ควรมีการพัฒนาเกมเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย คล้ายคลึงกับเกมออนไลน์ในยุคปัจจุบัน เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนมากขึ้น และสอดคล้องกับ ศักดา ทัดสา (2564) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า กลยุทธ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา เป็นวิธีการหรือแนวทางในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานของในโรงเรียนด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ จัดทำแผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษา ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ส่งเสริมการใช้ ICT เพื่อการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนา ICT และการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยี เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกดังนี้มีแผนการจัดการด้านนวัตกรรม ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้าง ออกแบบ ทดลองและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมแบบเป็นทีมกับการมุ่งเน้นส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม บริหารเชิงรุก ใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคตข้างหน้า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเป็นผู้นำในสถานศึกษายุคดิจิทัลจะต้องเป็นแบบอย่างแก่คณะครูและนักเรียนในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในด้านต่างๆไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการสถานศึกษา การติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์และด้านอื่น ๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานในสถานศึกษาที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยี สอดคล้องกับ เอกชัย กีสุขพันธ์ (2563: ออนไลน์) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด

อย่างคุ้มค่าที่แท้จริง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลควรมีลักษณะดังนี้ คือ สามารถบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ Hardware, Software, Network และเครือข่ายไร้สายต่าง ๆ ของสถานศึกษา และสามารถสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศภายในสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT อย่างแพร่หลาย โดยการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับ Digital marketing institute (2018, ออนไลน์) ที่กล่าวว่า ผู้นำจะต้องมีความสามารถในการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างเครือข่ายการสื่อสารที่แข็งแกร่งได้ทั่วทั้งองค์กร การสื่อสารเป็นกุญแจสำคัญในการแนะนำวิสัยทัศน์ และสามารถนำมาขับเคลื่อนความเป็นผู้นำในการบริหารงานในองค์กรได้ และสอดคล้องกับ ธนกร จันทะนาม (2563) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 พบว่า การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล ในด้านการเรียนรู้และการสอน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องสร้างทักษะกระบวนการ ในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างความมั่นใจในการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้าไปในหลักสูตร กลยุทธ์การสอนและในบริบทของการเรียนรู้ รวมทั้งความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากรทางเทคโนโลยี และโอกาสในการเรียนรู้ของนักเรียนทุกกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบว่าคุณลักษณะที่สำคัญและพฤติกรรมความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ด้านการขับเคลื่อนสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลในสถานศึกษา ด้านการมีภาวะผู้นำและใช้กลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา และด้านการเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยี ดังนั้น ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ควรนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 ครู ควรนำผลการวิจัยทั้ง 4 องค์ประกอบมาเป็นแนวทางในการประเมินความประพฤติ ทักษะและคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลหรือไม่

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยทั้ง 4 องค์ประกอบมาพัฒนาความประพฤติ ทักษะและคุณลักษณะ ของตนเองเพื่อให้มีความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล

1.3 ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ควรนำเอาผลการวิจัยทั้ง 4 องค์ประกอบ ไปเป็นข้อมูลองค์ประกอบพื้นฐานในการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและคุณลักษณะให้ผู้บริหารในสังกัดมีความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาตัวชี้วัดองค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล เพื่อจะได้ทราบถึงพฤติกรรมของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลนั้นว่าองค์ประกอบใดมีความสำคัญมากที่สุด

2.2 ควรพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรณีภูมิ ตาแปง. (2563). บทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต).
พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- กุลจิรา รักชนคร. (2563). การศึกษารอบแนวคิดของผู้บริหารมืออาชีพยุคการศึกษา 4.0.
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กฤตฤณ ปูนอน. (2564). การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 18(3), 139-149.
- ขวัญจิต เปี่ยมปราณี. (2559). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาข้าราชการครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จินณวัตร ปะโคทัง. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ.
อุบลราชธานี: สำนักพิมพ์ศิริธรรมออฟเซ็ท.
- จิตติมา วรณศรี. (2563). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล.
วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(10), 455-472.
- จิตติมา วรณศรี. (2564). การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- ฉัตรสิรินทร์ มีสุข, ณัฐจิตตา งอกลาภ, ณัฐวุฒิ บุราโส, ลัดดา วงศ์กระจ่าง, วัชรินทร์ อุดหนองเลา, วิมลรัตน์ ศรีวะระมย์. (2564). การพัฒนาความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคนิวนอร์มัล. *วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย*, 17(2), 44-53.
- ชลดา เหลืองประเสริฐ. (2560). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ชัตสกร พิกุลทอง. (2565). องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล.
วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 7(1), 178-192.
- ณัฐธัญญา พรปทุมชัยกิจ, อุดมพันธุ์ พิชญ์ประเสริฐ, พงษ์ศักดิ์ ทองพันธ์. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 15(2), 50-64.
- ธนกร จันทะนาม. (2563). การศึกษาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- ธิดารัตน์ ดีชู. (2557). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เบญจมาศ ต้นสูงเนิน. (2563). *องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ปาณิสัม ชุมภูยาละ. (2563). *แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตร เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. อุดรดิตร: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตร.
- เพียงททัย แก้วดวงงาม. (2559). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ไพชญนต์ อ่อนซ้อย. (2563). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ยุธิน คนชื่อ. (2562). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ยุวดี นามนิล, ศิริพงษ์ เสาภายน, อุไร สุทธิแย้ม. (2564). บทบาทของผู้บริหารต่อการบริหารงานบุคลากรยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 2. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(2), 15-30.
- สงบ อินทรมณี. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 16(1), 62-71.
- สุชญ่า โภมลาวณิช. (2563). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่เขต 2. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2563 – 2565. แพร่: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่เขต 2.*

- อรรถา ปะภาวเต. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 (วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Comrey, A. L., & Lee, H. B. (2013). A first course in factor analysis. Psychology press.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพระนคร

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (แบบสอบถามองค์ประกอบ
ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2)

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนา
นวัตกรรมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อูปไมยอริชัย อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนา
นวัตกรรมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษยากาญจน์ โต้พิทักษ์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนา
นวัตกรรมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. ดร.ธงชัย คำปวง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยา เขต 1
5. นายโสภณ สุธรรม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่แรม สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1

ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบความสอดคล้อง องค์กรประกอบกับข้อความ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม

องค์กรประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล

ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

คำชี้แจง

แบบประเมินความสอดคล้องฉบับนี้ เป็นแบบประเมินความสอดคล้องของข้อความกับ
 นิยามศัพท์เฉพาะ เรื่อง องค์กรประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของ
 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ของนางสาวพรรณนิศา
 ชันเพชร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
 ซึ่งมี ผศ.ดร.สถียรพร เขาวนชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา โดยขอให้ท่านแสดงความคิดเห็น โดยใส่
 เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามความคิดเห็น ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

นางสาวพรรณนิศา ชันเพชร

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ข้อความ	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง เป็นผู้คิดดี พูดดีและทำดี มีคุณธรรมประจำใจ ยึดมั่นในความถูกต้อง ตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบ กฎหมายของสังคม เป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตน นำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการบริหารงานและบริหารบุคคลตามแนวคิดของศาสนา มุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน บริหารจัดการด้วยภูมิปัญญาไทย ปกป้องตนเองและองค์กรจากความเสียหายในการใช้สื่อออนไลน์ และมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้เหมาะสม				
1	ผู้บริหาร พูดดี คิดดี ทำดี			
2	ผู้บริหารเป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจ ยึดมั่นในความถูกต้อง ตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบ กฎหมายของสังคม			
3	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตน			
4	ผู้บริหารนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการบริหารงานและบริหารบุคคลตามแนวคิดของศาสนา			
5	ผู้บริหารมุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน			
6	ผู้บริหารบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยการใช้ภูมิปัญญาไทย			
7	ผู้บริหารปกป้องตนเองและองค์กรจากความเสียหายในการใช้สื่อออนไลน์			
8	ผู้บริหารมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้เหมาะสม			

ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ	
	+1	0	-1		
ด้านความสามารถในการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง หมายถึง มีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการบริหารองค์กรที่ควรเป็น มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารเชิงรุก ใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคตข้างหน้า มีการบริหารความขัดแย้ง เชื่อมความสัมพันธ์ของหน่วยงานและบุคลากรให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย มีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหารจัดการการศึกษา มีความชำนาญในการวางแผน สั่งการ ควบคุม และมีความสามารถในการสร้างสรรค์งานใหม่					
1	ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการบริหารองค์กรที่ควรเป็น				
2	ผู้บริหารมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน				
3	ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารเชิงรุก ใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคตข้างหน้า				
4	ผู้บริหารมีการบริหารความขัดแย้ง เชื่อมความสัมพันธ์ของหน่วยงานและบุคลากรให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน				
5	ผู้บริหารมีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย				
6	ผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหารจัดการการศึกษา				

ข้อความ	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>ด้านความสามารถในการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง</p> <p>หมายถึง มีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการบริหารองค์กรที่ควรเป็น มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารเชิงรุก ใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคตข้างหน้า มีการบริหารความขัดแย้ง เชื่อมความสัมพันธ์ของหน่วยงานและบุคลากรให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย มีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหารจัดการการศึกษา มีความชำนาญในการวางแผน สั่งการ ควบคุม และมีความสามารถในการสร้างสรรค์งานใหม่</p>				
7	ผู้บริหารมีความชำนาญในการวางแผน สั่งการ ควบคุม			
8	ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสรรค์ งานใหม่			

ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง มีความสามารถพิเศษรอบด้าน กล้าคิดใหม่นอกกรอบ กล้าริเริ่มสร้างสรรค์และ บูรณาการสร้างสิ่งใหม่ ยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่นและกล้าเสี่ยงเพื่อนำไปสู่ เป้าหมาย มีการคิด ออกแบบ ทดลองนวัตกรรมใหม่ ยอมรับความคิดที่แตกต่าง มีความใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า แสวงหา และเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง				
1	ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถพิเศษรอบด้าน			
2	ผู้บริหารกล้าคิดใหม่นอกกรอบ และกล้าริเริ่ม สร้างสรรค์และบูรณาการสร้างสิ่งใหม่			
3	ผู้บริหารยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีความ ยืดหยุ่นและกล้าเสี่ยงเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย			
4	ผู้บริหารมีการคิด ออกแบบ และทดลอง นวัตกรรมใหม่			
5	ผู้บริหารยอมรับความคิดที่แตกต่าง			
6	ผู้บริหารเป็นผู้มีความใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า แสวงหา เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพ ตนเอง			

ข้อความ	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี หมายถึง มีการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาให้ชัดเจน เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล มีการวางกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนวิชาชีพ มีแผนการจัดการด้านนวัตกรรม มีการขับเคลื่อนองค์กรเพื่อตอบสนองนโยบาย มีการสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี สามารถจุดใจและสื่อสารให้คนอื่นคล้อยตามได้				
1	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาให้ชัดเจน			
2	ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล			
3	ผู้บริหารวางกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนวิชาชีพ			
4	ผู้บริหารมีแผนการจัดการด้านนวัตกรรม			
5	ผู้บริหารขับเคลื่อนองค์กรเพื่อตอบสนองนโยบาย			
6	ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี			
7	ผู้บริหารสามารถจุดใจและสื่อสารให้คนอื่นคล้อยตามได้			

ข้อความ	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน หมายถึง พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้ครูนำ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ตระหนักรู้ และส่งเสริมครูให้ใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม เป็นผู้นำและสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมวัฒนธรรมแบบเป็นทีมกับการมุ่งเน้นส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม				
1	ผู้บริหารพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้ครูนำ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ			
2	ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล			
3	ผู้บริหารตระหนักรู้และส่งเสริมครูใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม			
4	ผู้บริหารเป็นผู้นำและสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี			
5	ผู้บริหารนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้			
6	ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมแบบเป็นทีมกับการมุ่งเน้นส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม			

ข้อคำถาม	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านความสามารถในการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย หมายถึง สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการประเมิน การสร้างและสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยีสมัยใหม่ การริเริ่มและสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กรโดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้าง ออกแบบ ทดลองและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม การบริหารจัดการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ใช้เว็บไซต์ กลุ่มไลน์ ในการสั่งการ ติดต่อประสานงาน มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ผู้รับบริการผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ และมีเทคนิควิธีการนำเสนอผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์				
1	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการประเมิน			
2	ผู้บริหารสร้างและสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยีสมัยใหม่			
3	ผู้บริหารริเริ่มและสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กรโดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร			
4	ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้างออกแบบ ทดลองและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม			
5	ผู้บริหารบริหารจัดการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ใช้เว็บไซต์ กลุ่มไลน์ ในการสั่งการ ติดต่อประสานงาน			
6	ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ผู้รับบริการผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ			
7	ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการนำเสนอผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์			

ภาคผนวก ค แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง แสดงผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 42 ข้อ

ข้อ	ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านการเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม									
1	ผู้บริหาร พุดดี คิดดี ทำดี	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2	ผู้บริหารเป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจ ยึดมั่นในความถูกต้อง ตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบกฎหมายของสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
4	ผู้บริหารนำหลักคุณธรรม จริยธรรม มาใช้ในการบริหารงานและบริหารบุคคลตามแนวคิดของศาสนา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยการใช้ภูมิปัญญาไทย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7	ผู้บริหารปกป้องตนเองและองค์กรจากความเสี่ยงในการใช้สื่อออนไลน์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	ผู้บริหารมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านความสามารถในการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง									
1	ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการบริหารองค์กรที่ควรเป็น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงบริหารเชิงรุก ใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคตข้างหน้า	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารมีการบริหารความขัดแย้งเชื่อมความสัมพันธ์ของหน่วยงานและบุคลากรให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหารจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7	ผู้บริหารมีความชำนาญในการวางแผน สั่งการ ควบคุม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสรรค์งานใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ชื่อ	ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามี อาชีพในยุคดิจิทัล	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์									
1	ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถพิเศษ รอบด้าน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารกล้าคิดใหม่นอกกรอบ และ กล้าริเริ่มสร้างสรรค์และบูรณาการ สร้างสิ่งใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่นและกล้าเสี่ยง เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารมีการคิด ออกแบบ และ ทดลองนวัตกรรมใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารยอมรับความคิดที่แตกต่าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารเป็นผู้มีความใฝ่รู้ ศึกษา ค้นคว้า แสวงหา เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อ พัฒนาศักยภาพตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามี อาชีพในยุคดิจิทัล	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี									
1	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ด้าน เทคโนโลยีการสื่อสารและ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาให้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารเห็นความสำคัญของ เทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรม ดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารวางกลยุทธ์การพัฒนา ชุมชนวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารมีแผนการจัดการ ด้านนวัตกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารขับเคลื่อนองค์กร เพื่อตอบสนองนโยบาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจในการ ใช้เทคโนโลยี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสามารถจูงใจและสื่อสาร ให้คนอื่นคล้อยตามได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามี อาชีพในยุคดิจิทัล	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน									
1	ผู้บริหารพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้ครูนำ ICT มาใช้ใน การจัดการเรียนการสอนและสร้าง นวัตกรรมใหม่ ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารเห็นความสำคัญของ เทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรม ดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารตระหนักรู้และส่งเสริมครู ใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมี จริยธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารเป็นผู้นำและสร้างแรง บันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมแบบ เป็นทีมกับการมุ่งเน้นส่วนบุคคล ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัล	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านความสามารถในการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย									
1	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการประเมิน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสร้างและสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยีสมัยใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารริเริ่มและสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กรโดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้าง ออกแบบ ทดลองและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารบริหารจัดการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ใช้เว็บไซต์ กลุ่มไลน์ ในการสั่งการ ติดต่อประสานงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ผู้รับบริการผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7	ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการนำเสนอผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม องค์ประกอบความเป็นผู้บริหาร
 สถานศึกษามืออาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาแพร่ เขต 2

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.990	42

ภาคผนวก จ แบบสอบถามเรื่อง องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล
ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเรื่อง องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยมี ผศ.ดร.สริพร เขาวรรณชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ สถานะ วุฒิการศึกษา และเขตอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 42 ข้อ

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้ศึกษาจะเก็บรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใด ๆ ทั้งสิ้น และขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

นางสาวพรณิศา ชันเพ็ชร

นิสิตปริญญาโท ปีที่ 2 สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำชี้แจง กรุณาเติมเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับข้อมูลที่ท่านต้องการตอบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- เพศ ชาย หญิง
- สถานะ ผู้บริหาร ครู
- วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
- เขตอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2
- อำเภอสูงเม่น อำเภอเด่นชัย
- อำเภอลอง อำเภอวังชิ้น

ตอนที่ 2 ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพความเป็นจริง ตามระดับดังนี้

- 5 หมายถึง มีพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออก อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล		ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
1	ผู้บริหาร พุดดี คิดดี ทำดี	5	4	3	2	1
2	ผู้บริหารเป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจ ยึดมั่นในความถูกต้อง ตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบ กฎหมาย ของสังคม	5	4	3	2	1
3	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตน	5	4	3	2	1

ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล		ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
4	ผู้บริหารนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการบริหารงาน และบริหารบุคคลตามแนวคิดของศาสนา	5	4	3	2	1
5	ผู้บริหารมุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	5	4	3	2	1
6	ผู้บริหารบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยการ ใช้ภูมิปัญญาไทย	5	4	3	2	1
7	ผู้บริหารปกป้องตนเองและองค์กรจากความเสียหาย ในการใช้สื่อออนไลน์	5	4	3	2	1
8	ผู้บริหารมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ได้ตามความเหมาะสม	5	4	3	2	1
9	ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและ แนวโน้มการบริหารองค์กรที่ควรเป็น	5	4	3	2	1
10	ผู้บริหารมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	5	4	3	2	1
11	ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารเชิงรุก ใช้เทคนิค การบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคตข้างหน้า	5	4	3	2	1
12	ผู้บริหารมีการบริหารความขัดแย้ง เชื่อมความสัมพันธ์ ของหน่วยงานและบุคลากรให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	5	4	3	2	1
13	ผู้บริหารมีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และ การจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย	5	4	3	2	1
14	ผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การ บริหารการจัดการศึกษา	5	4	3	2	1
15	ผู้บริหารมีความชำนาญในการวางแผน สั่งการ ควบคุม	5	4	3	2	1
16	ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสรรค์งานใหม่	5	4	3	2	1

ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล		ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
17	ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถพิเศษรอบด้าน	5	4	3	2	1
18	ผู้บริหารกล้าคิดใหม่นอกกรอบ และกล้าริเริ่มสร้างสรรค์ และบูรณาการสร้างสิ่งใหม่	5	4	3	2	1
19	ผู้บริหารยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่นและกล้าเสี่ยงเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย	5	4	3	2	1
20	ผู้บริหารมีการคิด ออกแบบ และทดลองนวัตกรรมใหม่	5	4	3	2	1
21	ผู้บริหารยอมรับความคิดที่แตกต่าง	5	4	3	2	1
22	ผู้บริหารเป็นผู้มีความใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้า แสวงหาเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง	5	4	3	2	1
23	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาให้ชัดเจน	5	4	3	2	1
24	ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	5	4	3	2	1
25	ผู้บริหารวางกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนวิชาชีพ	5	4	3	2	1
26	ผู้บริหารมีแผนการจัดการด้านนวัตกรรม	5	4	3	2	1
27	ผู้บริหารขับเคลื่อนองค์กรเพื่อตอบสนองนโยบาย	5	4	3	2	1
28	ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี	5	4	3	2	1
29	ผู้บริหารสามารถจูงใจและสื่อสารให้คนอื่นคล้อยตามได้	5	4	3	2	1
30	ผู้บริหารพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้ครูนำ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ	5	4	3	2	1
31	ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	5	4	3	2	1
32	ผู้บริหารตระหนักรู้และส่งเสริมครูใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรม	5	4	3	2	1

ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในยุคดิจิทัล		ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
33	ผู้บริหารเป็นผู้นำและสร้างแรงบันดาลใจ ในการใช้เทคโนโลยี	5	4	3	2	1
34	ผู้บริหารนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	5	4	3	2	1
35	ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมแบบเป็นทีมกับการมุ่งเน้น ส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม	5	4	3	2	1
36	ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการประเมิน	5	4	3	2	1
37	ผู้บริหารสร้างและสื่อสารด้วยเครื่องมือเทคโนโลยี สมัยใหม่	5	4	3	2	1
38	ผู้บริหารริเริ่มและสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กร โดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร	5	4	3	2	1
39	ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้าง ออกแบบ ทดลองและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม	5	4	3	2	1
40	ผู้บริหารบริหารจัดการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ใช้เว็บไซต์ กลุ่มไลน์ ในการสั่งการ ติดต่อประสานงาน	5	4	3	2	1
41	ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ผู้รับบริการ ผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ	5	4	3	2	1
42	ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการนำเสนอผ่านโปรแกรม คอมพิวเตอร์	5	4	3	2	1

ภาคผนวก ฉ แสดงค่าสถิติ ร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามเพศ สถานะ
วุฒิการศึกษา และอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

Frequency Table

		เพศ			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ชาย	167	48.4	48.4	48.4
	หญิง	178	51.6	51.6	100.0
Total		345	100.0	100.0	

		สถานะ			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ครู	260	75.4	75.4	75.4
	ผู้บริหาร	85	24.6	24.6	100.0
Total		345	100.0	100.0	

		วุฒิการศึกษา			Cumulative
		Frequency	Percent	Valid Percent	Percent
Valid	ปริญญาตรี	213	61.7	61.7	61.7
	สูงกว่าปริญญาตรี	132	38.3	38.3	100.0
Total		345	100.0	100.0	

เขตอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative
					Percent
Valid	อำเภอเด่นชัย	57	16.5	16.5	16.5
	อำเภอลอง	109	31.6	31.6	48.1
	อำเภอวังชิ้น	102	29.6	29.6	77.7
	อำเภอสูงเม่น	77	22.3	22.3	100.0
Total		345	100.0	100.0	

ภาคผนวก ข ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ
ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
1. ผู้บริหาร พุดดี คิดดี ทำดี	345	4.00	5.00	4.61	0.49
2. ผู้บริหารเป็นผู้มีคุณธรรม ประจําใจ ยึดมั่นในความ ถูกต้อง ตระหนักถึง คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบ กฎหมายของสังคม	345	3.00	5.00	4.60	0.50
3. ผู้บริหารเป็นแบบอย่าง ที่ดีในการประพฤติ ปฏิบัติตน	345	3.00	5.00	4.56	0.51
4. ผู้บริหารนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการ บริหารงานและบริหาร บุคคลตามแนวคิด ของศาสนา	345	3.00	5.00	4.57	0.50
5. ผู้บริหารมุ่งประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ ส่วนตน	345	3.00	5.00	4.61	0.51
6. ผู้บริหารบริหารจัดการ สถานศึกษาด้วยการใช้ภูมิ ปัญญาไทย	345	3.00	5.00	4.29	0.72
7. ผู้บริหารปกป้องตนเอง และองค์กรจากความเสี งในการใช้สื่อออนไลน์	345	3.00	5.00	4.60	0.50

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
8. ผู้บริหารมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้ตามความเหมาะสม	345	4.00	5.00	4.58	0.50
9. ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและแนวโน้มการบริหารองค์กรที่ควรเป็น	345	3.00	5.00	4.57	0.50
10. ผู้บริหารมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	345	3.00	5.00	4.58	0.51
11. ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารเชิงรุก ใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคตข้างหน้า	345	3.00	5.00	4.47	0.51
12. ผู้บริหารมีการบริหารความขัดแย้ง เชื่อมความสัมพันธ์ของหน่วยงานและบุคลากรให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	345	2.00	5.00	4.50	0.57
13. ผู้บริหารมีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการในยุคดิจิทัลได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย	345	3.00	5.00	4.73	0.45

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
14. ผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหารการจัดการศึกษา	345	3.00	5.00	4.45	0.53
15. ผู้บริหารมีความชำนาญในการวางแผน สั่งการควบคุม	345	3.00	5.00	4.48	0.62
16. ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสรรค์งานใหม่	345	3.00	5.00	4.71	0.48
17. ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถพิเศษรอบด้าน	345	3.00	5.00	4.57	0.69
18. ผู้บริหารกล้าคิดใหม่ นอกกรอบ และกล้าริเริ่มสร้างสรรค์และบูรณาการสร้างสิ่งใหม่	345	3.00	5.00	4.47	0.69
19. ผู้บริหารยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่นและกล้าเสี่ยงเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย	345	3.00	5.00	4.35	0.58
20. ผู้บริหารมีการคิด ออกแบบ และทดลองนวัตกรรมใหม่	345	3.00	5.00	4.65	0.50
21. ผู้บริหารยอมรับความคิดที่แตกต่าง	345	3.00	5.00	4.65	0.57

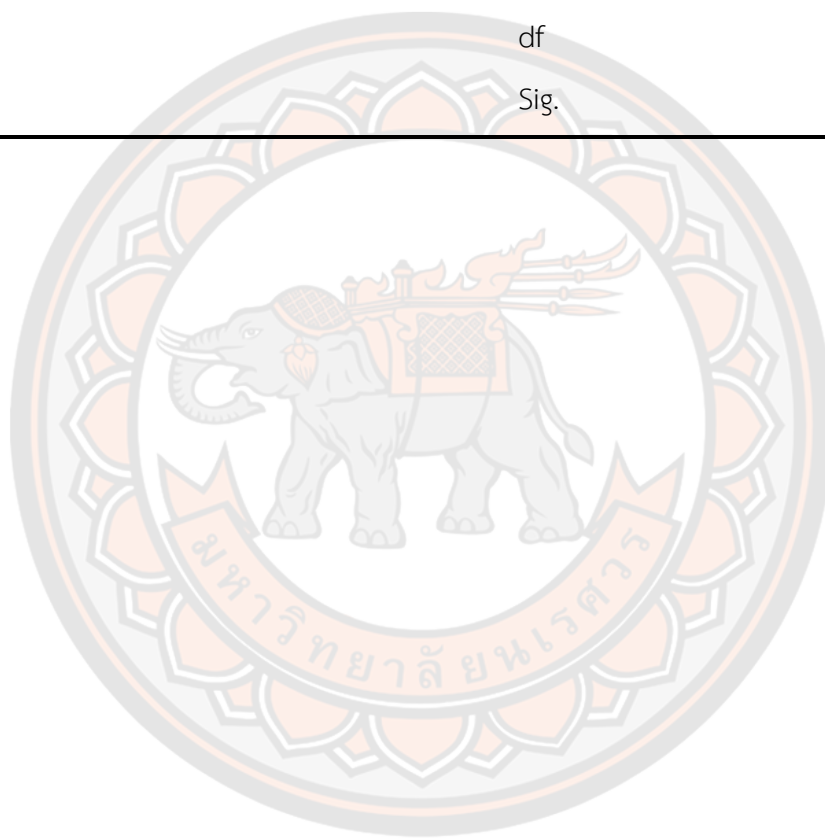
Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
22. ผู้บริหารเป็นผู้มีความ ใฝ่รู้ ศึกษา ค้นคว้า แสวงหา เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนา ศักยภาพตนเอง	345	3.00	5.00	4.74	0.46
23. ผู้บริหารกำหนด วิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการ สื่อสารและเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาให้ชัดเจน	345	3.00	5.00	4.60	0.51
24. ผู้บริหารเห็น ความสำคัญของเทคโนโลยี และสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	345	3.00	5.00	4.70	0.55
25. ผู้บริหารวางกลยุทธ์ การพัฒนาชุมชนวิชาชีพ	345	3.00	5.00	4.39	0.58
26. ผู้บริหารมีแผน การจัดการด้านนวัตกรรม	345	3.00	5.00	4.41	0.51
27. ผู้บริหารขับเคลื่อน องค์กรเพื่อตอบสนอง นโยบาย	345	3.00	5.00	4.59	0.50
28. ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจ ในการ ใช้เทคโนโลยี	345	3.00	5.00	4.72	0.46
29. ผู้บริหารสามารถจูงใจ และสื่อสารให้คนอื่น คล้อยตามได้	345	3.00	5.00	4.49	0.52

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
30. ผู้บริหารพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้ ครุฑนำ ICT มาใช้ในการ จัดการเรียนการสอนและ สร้างนวัตกรรม ใหม่ ๆ	345	3.00	5.00	4.52	0.52
31. ผู้บริหารเห็น ความสำคัญของเทคโนโลยี และสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	345	3.00	5.00	4.60	0.51
32. ผู้บริหารตระหนักรู้และ ส่งเสริมครูใช้สื่อเทคโนโลยี อย่างสร้างสรรค์และมี จริยธรรม	345	4.00	5.00	4.72	0.45
33. ผู้บริหารเป็นผู้นำและ สร้างแรงบันดาลใจในการใช้ เทคโนโลยี	345	3.00	5.00	4.66	0.50
34. ผู้บริหารนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาเพิ่ม ประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนรู้	345	3.00	5.00	4.46	0.51
35. ผู้บริหารส่งเสริม วัฒนธรรมแบบเป็นทีมกับ การมุ่งเน้นส่วนบุคคลได้ อย่างเหมาะสม	345	3.00	5.00	4.45	0.50
36. ผู้บริหารสามารถใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารเพื่อการประเมิน	345	4.00	5.00	4.58	0.50

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
37. ผู้บริหารสร้างและ สื่อสารด้วยเครื่องมือ เทคโนโลยีสมัยใหม่	345	3.00	5.00	4.53	0.57
38. ผู้บริหารริเริ่มและสร้าง ความเจริญเติบโตให้องค์กร โดยใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร	345	3.00	5.00	4.63	0.57
39. ผู้บริหารใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีเพื่อสร้าง ออกแบบ ทดลองและ ขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม	345	3.00	5.00	4.36	0.56
40. ผู้บริหารบริหารจัดการ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ใช้ เว็บไซต์ กลุ่มไลน์ ในการสั่ง การ ติดต่อประสานงาน	345	3.00	5.00	4.73	0.46
41. ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ ผู้รับบริการผ่าน นอุปกรณ์ต่าง ๆ	345	3.00	5.00	4.62	0.56
42. ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการ นำเสนอผ่านโปรแกรม คอมพิวเตอร์	345	3.00	5.00	4.43	0.63
Valid N (listwise)	345			4.56	0.53

ภาคผนวก ข ค่าความเหมาะสม โดยวิเคราะห์ ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) และ ค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy		0.923
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	22607.651
	df	861
	Sig.	.000

ภาคผนวก ฅ ผลการสกัดองค์ประกอบโดยวิธี Principal Component และหมุนแกนแบบ Varimax

Component	Total Variance Explained								
	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared			Rotation Sums of Squared		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	21.34	50.82	50.82	21.34	50.82	50.82	10.64	25.34	25.34
2	5.46	13.00	63.82	5.46	13.00	63.82	9.35	22.27	47.60
3	3.72	8.86	72.68	3.72	8.86	72.68	8.14	19.37	66.97
4	1.66	3.96	76.64	1.66	3.96	76.64	3.76	8.96	75.94
5	1.47	3.50	80.14	1.47	3.50	80.14	1.76	4.20	80.14
6	0.99	2.37	82.50						
7	0.90	2.14	84.64						
8	0.66	1.58	86.22						
9	0.60	1.44	87.66						
10	0.49	1.17	88.83						
11	0.44	1.05	89.88						
12	0.41	0.98	90.86						
13	0.37	0.89	91.75						
14	0.32	0.76	92.51						
15	0.31	0.73	93.24						
16	0.26	0.62	93.86						
17	0.24	0.58	94.44						
18	0.21	0.51	94.95						
19	0.20	0.48	95.43						
20	0.18	0.43	95.86						
21	0.17	0.40	96.26						
22	0.16	0.39	96.65						
23	0.15	0.36	97.01						

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared			Rotation Sums of Squared		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
24	0.14	0.33	97.34						
25	0.14	0.32	97.66						
26	0.12	0.29	97.96						
27	0.11	0.26	98.21						
28	0.10	0.24	98.45						
29	0.08	0.20	98.65						
30	0.08	0.19	98.84						
31	0.07	0.17	99.01						
32	0.07	0.16	99.17						
33	0.06	0.14	99.31						
34	0.06	0.14	99.44						
35	0.05	0.12	99.56						
36	0.04	0.10	99.66						
37	0.04	0.08	99.75						
38	0.03	0.08	99.83						
39	0.03	0.06	99.89						
40	0.02	0.05	99.94						
41	0.02	0.04	99.98						
42	0.01	0.02	100.00						

ภาคผนวก ญ คำนี้นำหนักองค์ประกอบของตัวแปรภายหลังหมุนแกนแบบแวนริแมกซ์ (Varimax)

Rotated Component Matrix^a

	Component				
	1	2	3	4	5
1. ผู้บริหาร พุดดี คิตดี ทำดี	0.047	0.155	0.808	0.112	0.096
2. ผู้บริหารเป็นผู้มีคุณธรรม ประจําใจ ยึดมั่นในความถูกต้อง ตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบ กฎหมายของสังคม	0.798	0.083	0.097	0.029	0.103
3. ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี ในการประพฤติปฏิบัติตน	0.041	0.367	0.624	0.226	0.087
4. ผู้บริหารนำหลักคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการ บริหารงานและบริหารบุคคล ตามแนวคิดของศาสนา	0.755	0.181	0.120	0.238	0.088
5. ผู้บริหารมุ่งประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ ส่วนตน	0.816	0.293	0.049	0.106	0.064
6. ผู้บริหารบริหารจัดการ สถานศึกษาด้วยการใช้ภูมิ ปัญญาไทย	0.607	0.077	0.597	0.081	0.179
7. ผู้บริหารปกป้องตนเองและ องค์กรจากความเสียหายในการ ใช้สื่อออนไลน์	0.053	0.170	0.819	0.009	0.026
8. ผู้บริหารมีพฤติกรรมการใช้ สื่อสังคมออนไลน์ได้ตามความ เหมาะสม	0.855	0.219	0.145	0.011	0.107
9. ผู้บริหารมีการวางแผนกล ยุทธ์ในการทำงานสู่ความสำเร็จ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและ แนวโน้มการบริหารองค์กรที่ ควรเป็น	0.063	0.146	0.889	0.109	0.141

Rotated Component Matrix^a

	Component				
	1	2	3	4	5
10. ผู้บริหารมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	0.734	0.322	0.004	0.258	0.003
11. ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารเชิงรุก ใช้เทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มุ่งอนาคตข้างหน้า	0.409	0.191	0.504	0.536	0.078
12. ผู้บริหารมีการบริหารความขัดแย้ง เชื่อมความสัมพันธ์ของหน่วยงานและบุคลากรให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	0.072	0.239	0.795	0.126	0.159
13. ผู้บริหารมีการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการในยุคดิจิทัล ได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย	0.320	0.786	0.214	0.192	0.346
14. ผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ศาสตร์การบริหารจัดการ การศึกษา	0.524	0.092	0.531	0.461	0.144
15. ผู้บริหารมีความชำนาญในการวางแผน สั่งการ ควบคุม	0.106	0.535	0.692	0.227	0.160
16. ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสรรค์งานใหม่	0.311	0.776	0.209	0.211	0.392
17. ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถพิเศษรอบด้าน	0.377	0.646	0.330	0.041	0.451
18. ผู้บริหารกล้าคิดใหม่ นอกกรอบ และกล้าริเริ่มสร้างสรรค์ และบูรณาการสร้างสิ่งใหม่	0.723	0.317	0.203	0.197	0.439

Rotated Component Matrix^a

	Component				
	1	2	3	4	5
19. ผู้บริหารยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่น และกล้าเสี่ยงเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย	0.590	0.587	0.079	0.114	0.231
20. ผู้บริหารมีการคิด ออกแบบ และทดลองนวัตกรรมใหม่	0.802	0.312	0.005	0.210	0.129
21. ผู้บริหารยอมรับความคิดที่แตกต่าง	0.220	0.807	0.152	0.122	0.021
22. ผู้บริหารเป็นผู้มีความใฝ่รู้ ศึกษา ค้นคว้า แสวงหา เรียนรู้ สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง	0.249	0.755	0.169	0.249	0.332
23. ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ของสถานศึกษาให้ชัดเจน	0.738	0.402	0.057	0.421	0.205
24. ผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	0.329	0.818	0.202	0.039	0.014
25. ผู้บริหารวางกลยุทธ์การพัฒนาชุมชนวิชาชีพ	0.614	0.569	0.058	0.149	0.243
26. ผู้บริหารมีแผนการจัดการด้านนวัตกรรม	0.484	0.126	0.454	0.648	0.084
27. ผู้บริหารขับเคลื่อนองค์กรเพื่อตอบสนองนโยบาย	0.863	0.290	0.125	0.144	0.089
28. ผู้บริหารสร้างแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยี	0.417	0.705	0.417	0.095	0.130
29. ผู้บริหารสามารถจูงใจและสื่อสารให้คนอื่นคล้อยตามได้	0.018	0.308	0.779	0.293	0.184

Rotated Component Matrix^a

	Component				
	1	2	3	4	5
30. ผู้บริหารพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้ครู นำ ICT มาใช้ในการจัดการเรียน การสอนและสร้างนวัตกรรม ใหม่ ๆ	0.018	0.284	0.801	0.354	0.196
31. ผู้บริหารเห็นความสำคัญ ของเทคโนโลยีและสร้าง วัฒนธรรมดิจิทัล	0.737	0.400	0.044	0.405	0.203
32. ผู้บริหารตระหนักรู้และ ส่งเสริมครูใช้สื่อเทคโนโลยีอย่าง สร้างสรรค์และมีจริยธรรม	0.314	0.592	0.425	0.176	0.050
33. ผู้บริหารเป็นผู้นำและสร้าง แรงบันดาลใจในการใช้ เทคโนโลยี	0.251	0.753	0.315	0.113	0.195
34. ผู้บริหารนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	0.540	0.184	0.355	0.537	0.045
35. ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรม แบบเป็นทีมกับการมุ่งเน้นส่วน บุคคลได้อย่างเหมาะสม	0.531	0.037	0.449	0.552	0.083
36. ผู้บริหารสามารถใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารเพื่อการประเมิน	0.828	0.268	0.193	0.115	-0.088
37. ผู้บริหารสร้างและสื่อสาร ด้วยเครื่องมือเทคโนโลยี สมัยใหม่	0.045	0.625	0.556	0.386	0.104
38. ผู้บริหารริเริ่มและสร้าง ความเจริญเติบโตให้องค์กรโดย ใช้เทคโนโลยีทั้งองค์กร	0.229	0.824	0.285	0.165	0.089

Rotated Component Matrix^a

	Component				
	1	2	3	4	5
39. ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อสร้าง ออกแบบ ทดลองและขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรม	0.463	0.332	0.417	0.567	0.293
40. ผู้บริหารบริหารจัดการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ใช้เว็บไซต์ กลุ่มไลน์ ในการสั่งการ ติดต่อประสานงาน	0.284	0.314	0.480	0.054	0.549
41. ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ผู้รับบริการ ผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ	0.246	0.715	0.380	0.095	0.147
42. ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการ นำเสนอผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์	0.371	0.409	0.095	0.734	0.004

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.^a

a. Rotation converged in 12 iterations.